

การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด

สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

THE DEVELOPMENT OF CRITICAL READING SKILL AND ENGLISH LEARNING
ACHIEVEMENT USING SQ3R READING TECHNIQUE AND MIND MAPS FOR
MATHAYOMSUKSA 2 STUDENTS

วิทยานิพนธ์

ของ

พรรณี หรีจันดา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กรกฎาคม 2561

การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด

สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

THE DEVELOPMENT OF CRITICAL READING SKILL AND ENGLISH LEARNING
ACHIEVEMENT USING SQ3R READING TECHNIQUE AND MIND MAPS FOR
MATHAYOMSUKSA 2 STUDENTS

วิทยานิพนธ์

ของ

พรรณี หรีจันดา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กรกฎาคม 2561

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิค
การอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
The Development of Critical Reading Skills and English Learning Achievement Using SQ3R
Reading Technique and Mind Maps for Mathayomsuksa 2 Students

พรรณี หรีจันดา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานสอบวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์เจลา ประเสริฐสังข์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรดล)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

..... กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.เยาวเรศ ใจเย็น)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

..... ผู้ช่วยอธิการบดี
(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

วันที่ 6 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2561

พรรณี หรีจันดา. (2561). การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปวีศา จรดล ค.ค. (หลักสูตรและการสอน)

ประธานกรรมการ

วิวัฒน์ เพชรศรี กศ.ค. (หลักสูตรและการสอน)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่ยากสำหรับนักเรียนเพราะขาดการฝึกฝนและวิธีการที่เหมาะสม ทำให้นักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์จากเรื่องที่อ่านได้ นักเรียนจึงประสบปัญหาเกี่ยวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง ระยะเวลาในการทดลองทั้งหมด 12 ชั่วโมง เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด จำนวน 6 แผน 2) แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย จำนวน 30 ข้อ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย จำนวน 30 ข้อ ใช้แบบแผนการวิจัย แบบ One-group pretest – posttest design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t – test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับดีมาก ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด

มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนด้านทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน

คำสำคัญ : ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R, แผนผังความคิด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Panee Reechinda. (2018). **The Development of Critical Reading Skills and English Learning Achievement Using SQ3R Reading Technique and Mind Maps for Mathayomsuksa 2 Students.** Thesis M.Ed. (Curriculum and Instruction). Chanthaburi: Rambhai Barni Rajabhat University.

Thesis Advisors

Assistant Professor Phawarisa Choradon Ph.D. (Curriculum and Instruction)	Chairman
Wiwat Petsri Ed.D. (Curriculum and Instruction)	Member

Abstract

Critical reading skills are difficult. Students have few chances to practice critical reading skills due to lack of proper methods, so they cannot analyze the essay when reading stories. They also have many problems concerning those skills. The purposes of this research were to study the development of critical English reading skills of Mathayomsuksa 2 students before and after learning management by using the SQ3R reading technique and mind maps, and to study English language learning achievement of these students by using the SQ3R reading technique and mind maps. The sample was a group of 30 Mathayomsuksa 2 students from Klonyaiwittayakom School, Klonyai District, Trat Province, which is under the Office of Secondary Educational Service Area Office 17 (Chanthaburi – Trat). The group was selected by purposive sampling. The experiment was set up for 12 hours. The research instruments used were: 1) 6 lesson plans using the SQ3R reading technique and mind maps, 2) a 30- item critical reading skills test, 3) a 30- item learning achievement test. The design of this research was the pretest – posttest design. The statistics used were: mean, standard deviation and t – test.

The results of the study were as follows: 1) the critical English reading skills of Mathayomsuksa 2 students from Klonyaiwittayakom School, Trat Province, who learned by the SQ3R reading technique and mind maps, as measured by pretest and posttest, was significantly higher at the .05 level, 2) the English language learning achievement of these students was at the excellent level. The results of the research show that the use of SQ3R reading technique and mind maps are suitable to improve students' critical reading skills and English language learning achievement.

Keywords: Critical Reading Skill, Learning Achievement, SQ3R reading technique, Mind Mapping

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์เฉลา ประเสริฐสังข์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.เขาวเรศ ใจเย็น ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรคด กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในงานวิจัยด้วยความเอาใจใส่อย่างดีเยี่ยมมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู โรงเรียนวัดเวฬุวัน ที่กรุณาให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัย รวมทั้งนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเสร็จสิ้น ด้วยดี

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีทุกท่านที่ได้ ให้ความรู้และประสบการณ์อันมีคุณค่ายิ่งต่อผู้วิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยและการทำงานต่อไป คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จทางการศึกษาและทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

พรรณี หรีจันดา

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมุติฐานในการวิจัย.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551	8
การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.....	12
การอ่านเชิงวิเคราะห์.....	16
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	24
เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R.....	34
แผนผังความคิด.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 68
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 68
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 68
	สรุปผลการวิจัย..... 70
	อภิปรายผล..... 70
	ข้อเสนอแนะ..... 73
	บรรณานุกรม..... 74
	ภาคผนวก..... 81
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ..... 82
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย..... 84
	ภาคผนวก ค แผนการจัดการเรียนรู้ของชุดกิจกรรม ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1... 92
	ภาคผนวก ง ชุดกิจกรรมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 98
	ภาคผนวก จ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1..... 113
	ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน..... 123
	ภาคผนวก ช แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย..... 126
	ประวัติย่อผู้วิจัย..... 135

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	65
2 คะแนนวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	66
3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	67
4 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	127
5 การวิเคราะห์ความสอดคล้อง (IOC) ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	129
6 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	131
7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลก่อนเรียนและหลังเรียนของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.....	133

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 แผนภูมิการจัดกิจกรรมแนว SQ3R.....	38

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาต่างประเทศว่า “ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชน โลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้นและมีวิถีทัศน์ในการดำเนินชีวิต” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 220)

ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน เวียดนาม ลาว พม่าและกัมพูชา จะมีการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาและการสร้างโอกาสทางการศึกษา การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเรียนรู้ตลอดชีวิต อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้เด็กไทยในประชาคมอาเซียนมีคุณลักษณะ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านทักษะ/กระบวนการ ซึ่งจำแนกเป็นทักษะการเรียนรู้และการพัฒนาตน ทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบต่อสังคม และทักษะพื้นฐานได้กำหนดให้นักเรียนสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษาคือภาษาอังกฤษและภาษาในประเทศเพื่อนบ้านอย่างน้อยอีก 1 ภาษา (สุคนธ์ สิ้นธพานนท์และจินตนา วีระเกียรติสุนทร. 2556 : 20)

ปัจจุบันพบว่า มีประชากรไทยจำนวนมากไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษติดต่อสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีทักษะไม่เพียงพอที่จะใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ อีกทั้งยังไม่เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้คนไทย “ไม่เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้” เพราะคนไทยไม่มีนิสัยรักการอ่าน ดังที่มีงานวิจัยสนับสนุนแนวคิดนี้ว่า “สังคมไทยขาดวัฒนธรรมในการอ่าน และขาดปัจจัยสนับสนุนโดยคนไทยอ่านน้อยมาก หากเทียบกับต่างประเทศ จะเห็นว่าคนไทยอ่านแค่เพียง 5 เล่มต่อคนต่อปี ในขณะที่สิงคโปร์ อ่าน 17 เล่ม ต่อคนต่อปี และสหรัฐอเมริกา 50 เล่มต่อคนต่อปี ส่วนสถิติการใช้ห้องสมุดพบว่า คนไทยต่ำกว่า 3% ที่เข้าห้องสมุด

ประชาชน 1 ครั้ง 1 ปี ที่สำคัญพบว่าคนไทยต่ำกว่า 1% ที่เป็นสมาชิกห้องสมุดประชาชน เพราะในปี 2559 มีผู้ที่เป็นสมาชิกห้องสมุดเพียง 420,000 คนเท่านั้น” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2559 : 5)

โดยการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งเน้นให้สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการพัฒนาการอ่าน ซึ่งโรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษ แต่จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 ที่ผ่านมา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับประเทศ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 31.80 ระดับจังหวัดตราด มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 31.99 ระดับเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 33.85 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม จังหวัดตราด มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 27.21 ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ระดับเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 และระดับจังหวัดตราด ส่วนมาตรฐานการเรียนรู้ที่โรงเรียนต้องเร่งพัฒนา ได้แก่ มาตรฐาน ต 1.1 , ต 1.2, ต 1.3 และ ต 2.2 โดยเฉพาะมาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. 2559 : 4) และผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ใน ปีการศึกษา 2559 ที่ผ่านมา ด้านความรู้ทางภาษาและกระบวนการคิดของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนขาดพฤติกรรมการอ่านที่ดีในชั้นเรียน ขาดทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ทำให้ไม่สามารถจับใจความสำคัญและไม่สามารถอ่านเพื่อวิเคราะห์ได้ ทั้งนี้เป็นเพราะครูผู้สอนยังขาดวิธีการหรือเทคนิคที่เหมาะสมให้แก่ นักเรียน

เทคนิคการสอนอ่านเป็นสิ่งจำเป็นในการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจให้แก่ นักเรียนเพราะ การอ่านเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความสามารถหลายด้าน เช่น การรู้ความหมายของคำ ความสามารถในการคิดขณะที่อ่านพร้อมกับการใช้เหตุผลควบคู่กันไปด้วย ดังนั้นวิธีการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษวิธีหนึ่งที่จะสามารถช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่านคือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R มีขั้นตอนโดยสรุปคือ นักเรียนอ่านเรื่องคร่าว ๆ เพื่อหาประเด็นสำคัญของเรื่องแล้วนำมาตั้งคำถาม ซึ่งคำถามจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้นักเรียนมีความอยากรู้อยากเห็น ช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย ทั้งยังช่วยให้จับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ถูกต้อง (Burmister. 1978 : 105-107) โดยมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนตามแนวของ โรบินสัน (Robinson. 1961 : 29-30) กล่าวคือ สํารวจบทอ่านอย่างคร่าว ๆ โดยวิธีกวาดสายตาเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง (S-Survey) ต่อจากนั้นตั้งคำถามจากบทอ่าน (Q-Question) อ่านเรื่องอย่างรอบคอบเพื่อหา ความเข้าใจและจับประเด็นที่สำคัญเพื่อหาคำถามจากบทอ่านที่ตั้งไว้ (R-Read) จดจำ ข้อความที่สำคัญโดยการจดบันทึกย่อหรือขีดเส้นใต้เพื่อเตือนความจำของตนเอง (R-Recite) ทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมดโดยการอ่านคำถามที่นักเรียนได้ตั้งไว้ และคำตอบของแต่ละข้อ (R-Review)

เมื่อพิจารณากระบวนการ 5 ขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R จะเห็นได้ว่าเป็นวิธีที่ช่วยสร้างนิสัยการอ่านที่ดี เพิ่มความสามารถทางด้าน การอ่านเชิงวิเคราะห์ และมีประสิทธิภาพดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ นภวรรณ สุวรรณประสม (2551) ได้ศึกษาผลของการสอนอ่านด้วยด้วยกลวิธี SQ3R ร่วมกับการเรียนการสอนแบบโครงการที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ใช้วิธีสอนด้วยกลวิธี SQ3R ร่วมกับการเรียนการสอนแบบโครงการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และจากงานวิจัยของ วันเพ็ญ วัฒนฐานะ (2557) ศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษระหว่างเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ของนักเรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์นั้น สามารถนำแผนผังความคิดมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือร่วมกันในการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพราะการวิเคราะห์นั้นต้องมีการจัดระบบความคิด เพื่อให้คิดได้อย่างสร้างสรรค์ ละเอียด ถี่ถ้วน รอบคอบ ตลอดจนการบูรณาการความคิดในด้านต่างๆ ให้สัมพันธ์กัน เมื่อผู้เรียนได้รับประสบการณ์ใหม่ จะพยายามนำข้อมูลที่เป็นความรู้ใหม่ไปเชื่อมโยงเข้ากับโครงสร้างความรู้เดิมในกระบวนการทางสมอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมศักดิ์ ลินธูรเวชญ์ (2542 : 1 ; อ้างถึงใน สุพิศ กลิ่นบุบผา. 2545 : 9) กล่าวถึง แผนผังความคิด (Mind Mapping) ว่า แผนผังความคิดช่วยให้ประหยัดเวลาในการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกลุ่มเนื้อหา มีคุณค่าอย่างยิ่งสำหรับการคิดไตร่ตรองและการเรียนรู้ แผนผังความคิดใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับอายุและทุกวิชา ดังนั้นจึงเกิดแนวคิดเกี่ยวกับการใช้แผนผังความคิด โดยให้ผู้เรียนเขียนข้อมูลที่รู้และเข้าใจออกมาเป็นแผนผังแสดงให้เห็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ต่างๆ และอธิบายถึงความสัมพันธ์เหล่านั้นตามความเข้าใจเป็นข้อมูลที่ยืนยันความเข้าใจ และสามารถตรวจสอบได้ การเขียนแผนผังความคิดจึงเป็นเทคนิคสำคัญอย่างยิ่งที่ครูควรศึกษาและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

จากการศึกษาขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R และแผนผังความคิด รวมถึงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นพบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เป็นวิธีการที่จะทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ยังเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ

เพราะช่วยกระตุ้นและพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้นซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะอื่น ๆ ได้ เช่น การฟังการพูด การเขียน นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดจะช่วยพัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์และทำให้นักเรียนสามารถสรุปสิ่งที่ได้จากการอ่าน และจดจำได้ง่าย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดมาจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ประโยชน์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมประสิทธิภาพการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้น ตลอดจนสามารถนำความรู้ ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้สนใจนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางที่อยู่ในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 21 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 705 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม จังหวัดตราด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากห้องเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาตัวแปร 2 ตัวแปร ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น คือ

การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบSQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด

2. ตัวแปรตาม คือ

2.1 ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

ระยะเวลาในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด จำนวน 6 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมงรวมจำนวน 12 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้นิยามศัพท์ในขอบเขตและความหมาย ดังนี้

การอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านอย่างรอบคอบ แยกแยะประเด็นต่างๆของสิ่งที่อ่านได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน ว่าส่วนใดมีความสำคัญอย่างไร เรื่องที่อ่านให้คุณค่าหรือข้อคิดอย่างไร โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการประเมินการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนเพื่อวัดการเปลี่ยนแปลงประสพการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้ระหว่างเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการประเมินการเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการด้านทักษะและความสามารถในด้านต่างๆของนักเรียนเพื่อวัดการเปลี่ยนแปลงประสพการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้หลังเรียนจนจบเนื้อหา เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เมื่อนำมาทดสอบแล้วนักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ที่ระดับร้อยละ 70 ขึ้นไป โดยระดับและความหมายของแต่ละระดับมีดังนี้

ระดับดีเยี่ยม	คือ	ร้อยละ	80-100
ระดับดีมาก	คือ	ร้อยละ	75-79
ระดับดี	คือ	ร้อยละ	70-74

เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการสอนภาษาที่มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้นสำรวจ (S = Survey) หมายถึงขั้นตอนที่นักเรียนสำรวจบทอ่านและคำถามจากบทอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อ เป็นการมองหาจุดสำคัญของเรื่อง โดยวิธีกวาดสายตารวดเร็ว
2. ขั้นตั้งคำถาม (Q = Question) หมายถึงขั้นตอนที่นักเรียนตั้งคำถามก่อนอ่านบทอ่าน
3. ขั้นการอ่านอย่างรอบคอบ (R = Read) หมายถึงขั้นตอนที่นักเรียนอ่านรายละเอียดของบทอ่านเพื่อทำความเข้าใจและตอบคำถามจากบทอ่านที่ตั้งไว้
4. ขั้นการจดจำ (R = Recite) หมายถึงขั้นตอนที่นักเรียนทำความเข้าใจคำตอบและเนื้อเรื่องจากการอ่านแล้วจดจำข้อความที่สำคัญ โดยการจดบันทึกย่อหรือขีดเส้นใต้ เพื่อเตือนความจำของตนเอง
5. ขั้นทบทวน (R = Review) หมายถึงขั้นตอนที่นักเรียนทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมดโดยการอ่านคำถามที่นักเรียนได้ตั้งไว้ และคำตอบของแต่ละข้อให้ครูและเพื่อนฟัง

แผนผังความคิด หมายถึง การเขียนแผนผังเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดอย่างเป็นลำดับจากความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ โดยมีคำเชื่อมโยงระหว่างคำแต่ละคำเหล่านั้นจนเป็นประโยคที่มีความหมายซึ่งครุณาแผนผังความคิดไปในขั้นการจดจำ (Recite) ของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

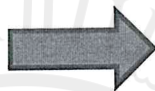
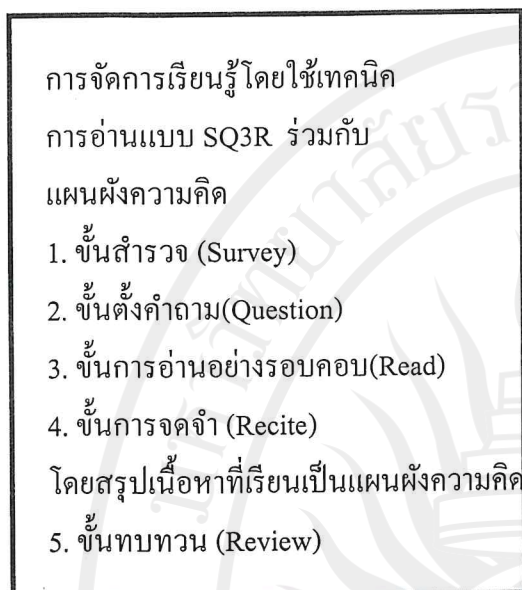
นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17

กรอบแนวคิดในการวิจัย

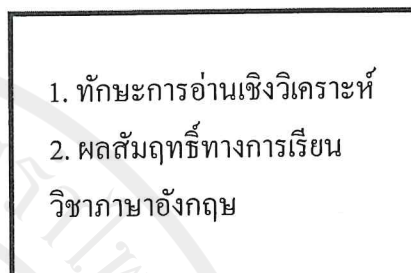
ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามกรอบแนวคิดสรุปได้เป็นแผนภูมิดังนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สามารถพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีมาก

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
3. ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R
6. แผนผังความคิด
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีกรอบทิศทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ สรุปลักษณะที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 4 – 8) กล่าวถึงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของ ความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่าง เสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัด การเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย ครอบคลุม ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติ ตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะ ชีวิต
 3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย
 4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและ การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์**

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสมและมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย

4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไรและประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก รวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

จากการศึกษาสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ต้องการให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องหาแนวทาง รูปแบบ เทคนิควิธีการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดประสบการณ์ ที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพ

ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน คำนึงถึงการพัฒนารอบด้านและต้องเน้นถึงการพัฒนาการใฝ่รู้ พัฒนาทักษะและเครื่องมือการเรียนรู้ไปพร้อมกัน

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งสรุปส่วนที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 190) กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไว้ดังนี้

ทำไมต้องเรียนภาษาต่างประเทศ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชน โลกและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศและใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้นและมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

เรียนรู้อะไรในภาษาต่างประเทศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ดีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม
2. ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม
3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน
4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชนและสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ)

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดลองการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สาระภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ต 1.1 เข้าใจตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล โดยใช้กิจกรรม การเรียนการสอนที่สอดคล้องเหมาะสมของจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด

คุณภาพผู้เรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีจุดเน้นในการสร้างคุณภาพผู้เรียน ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น สนับสนุนและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและมีจุดเน้นเมื่อผู้เรียนเรียนจบปีสุดท้ายของช่วงชั้น ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 193)

เมื่อนักเรียนเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

1. ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจงและคำอธิบายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว โฆษณา นิทานและบทร้อยกรองสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน ระบุ/เขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน เลือกร/ระบุหัวข้อเรื่องใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุนและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

2. สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว สถานการณ์ ข่าว เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคมและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ใช้คำขอร้อง คำชี้แจงและคำอธิบาย ให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยายอธิบาย เปรียบเทียบและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กิจกรรม ประสบการณ์และข่าว/เหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม

3. พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์/เรื่อง/ประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่องที่ได้จากการ

วิเคราะห์เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์และเหตุการณ์ พร้อมให้เหตุผลประกอบ

4. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียงและกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาสตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

5. เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ และการลำดับคำตาม โครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม

6. ค้นคว้า รวบรวมและสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

7. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชนและสังคม

8. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้/ข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น เป็นภาษาต่างประเทศ

9. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ภาษาและวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 2,100-2,250 คำ (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)

10. ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อน (Complex Sentences) สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

จากการศึกษาสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางและการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ทางโรงเรียนได้นำมาพัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานของความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองและผู้วิจัยได้นำแนวคิดจากคู่มือหลักสูตรดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียน

การอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเป็นหนึ่งในสี่ทักษะทางภาษาที่จำเป็นต้องฝึกฝนอยู่เสมอและไม่มีวันสิ้นสุด สามารถฝึกได้เรื่อยๆตามวัยและประสบการณ์ของผู้อ่าน เพราะการอ่านนั้นจะเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้มนุษย์ได้รับความรู้ ความคิด และความบันเทิงใจ ช่วยปรับปรุงชีวิตให้สดใสสมบูรณ์ ดังคำกล่าวของ เซอร์ ฟรานซิส เบคอน นักปรัชญาเมธีชาวอังกฤษที่ว่า “ การอ่านทำคนให้เป็นคนโดยสมบูรณ์”

ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์

มีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ดังนี้

โกวิทย์ ประวาลพฤกษ์ (2534 : 1) กล่าวว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ต้องอ่านด้วยความพิถีพิถัน ไตร่ตรอง ถ่มถั่งกรอง แยกแยะ หารเหตุผล ส่วนดี ส่วนบกพร่องของหนังสือนั้น เพื่อให้เป็นแนวทางไปสู่ความคิดสรุปเกี่ยวกับหนังสือเรื่องนั้นได้

ลักขณา ศรีวัฒน์ (2539 : 216) กล่าวว่า การอ่านเพื่อวิจารณ์จำเป็นต้องอาศัย การวิเคราะห์ ซึ่งจะเป็นผลทำให้การวิจารณ์ชัดเจนขึ้น การวิเคราะห์ หมายถึง การแยกแยะส่วนประกอบต่าง ๆ ออกมาให้เห็นอย่างเด่นชัด

วรภรณ์ หลายทวีวัฒนา (2552 : 71) ได้กล่าวว่า คำว่า วิเคราะห์ใช้กันมานานแล้ว หมายถึง แยกออกเป็นส่วน ๆ เพื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วน

วิบูลศรี กิ่งแก้ว (2552 : 43) ให้ความหมายว่า การอ่านเพื่อวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านเพื่อแยกแยะความคิดที่อาจจะอยู่อย่างกระจัดกระจายในส่วนต่างๆของข้อความที่อ่านและนำมาจัดลำดับ แยกแยะประเด็นสำคัญ มีการศึกษาค้นคว้าอย่างละเอียดมาประกอบความคิด การวิเคราะห์จำเป็นต้องอาศัยความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มาประกอบ จึงจะสามารถแยกแยะข้อมูล ข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นออกจากกันได้อย่างถูกต้อง

ประเทิน มหาจันทร์ (2543 : 173) ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์คือ การคิดอย่างรอบคอบ โดยใช้วิจารณ์อย่างลึกซึ้ง แต่เป็นการคิดที่มีต่อเรื่องราวที่ได้อ่านจากหนังสือผู้่าน ต้องใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินความคิดของผู้เขียนว่าเป็นไปในลักษณะใดมากกว่าการที่ได้เห็นดีเห็นชอบไปกับความคิดของผู้เขียนโดยสิ้นเชิง

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2545 : 51) ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่าเป็นการอ่านด้วยความคิดพิจารณาและโต้ตอบด้วยเหตุผลว่าเนื้อความที่อ่านนั้น ส่วนใดเป็นสาระหรือไม่เป็นสาระ ส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น ส่วนใดควรเชื่อหรือไม่ควรเชื่อ รวมถึงพิจารณาจุดประสงค์และทัศนนะของผู้เขียน ทั้งนี้เพื่อแยกแยะและเลือกเฟ้นสาระที่ดีไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 69) อธิบายถึงการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นการอ่านเพื่อประเมินสิ่งที่อ่าน ตัดสินว่าถูกหรือผิดหรือหาคุณค่าในสิ่งที่อ่าน เพื่อหาความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น ข้อเท็จจริงกับจินตนาการหรือสามารถบอกได้ว่าข้อความใดเป็นข้อความที่แสดงถึงการโฆษณาชวนเชื่อ

กรมวิชาการ (2540 : 208) ให้ความหมายของการอ่านเชิงวิเคราะห์ไว้ว่า เป็นการอ่านหนังสือแต่ละเล่มอย่างละเอียดให้ได้ความครบถ้วน แล้วจึงแยกแยะให้ได้ว่าส่วนต่าง ๆ นั้นมีความหมายและความสำคัญอย่างไรบ้าง แต่ละด้านสัมพันธ์กับส่วนอื่นอย่างไร

ศุภวิชญ์ เจริญธรรม (2547 : 30) ให้ความหมายไว้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์คือ การอ่านด้วยความพินิจพิจารณา ไตร่ตรอง แยกแยะหาเหตุผล เปรียบเทียบและสรุปเรื่องที่อ่านพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์คือ การอ่านอย่างรอบคอบโดยใช้วิจารณญาณอย่างลึกซึ้ง สามารถประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้เพื่อแยกแยะประเด็นต่าง ๆ ของสิ่งที่อ่านได้อย่างละเอียดถี่ถ้วนว่าส่วนใดมีความสำคัญอย่างไร เรื่องที่อ่านให้คุณค่าหรือข้อคิดอย่างไร

หลักการอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นลักษณะนิสัยที่สามารถปลูกฝังให้เพิ่มพูนได้ โดยมีหลักการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่จะช่วยพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีนักการศึกษากล่าวถึงไว้ ดังนี้

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2545 : 50) กล่าวว่า การอ่านอย่างวิเคราะห์เป็นการอ่านที่ฝึกให้นักเรียนรู้จากการอ่านหนังสืออย่างมีวิจารณญาณ รู้จักแยกแยะความเหมาะสมขององค์ประกอบในการเขียนทั้งเนื้อหาและรูปแบบ เข้าใจจุดประสงค์ของทัศนะของผู้เขียน ร่วมทางวินิจฉัยได้ว่าเรื่องนั้นควรอ่านหรือไม่ควรอ่านอย่างไร การฝึกทักษะการอ่านอย่างวิเคราะห์ทำให้นักเรียนอ่านหนังสือเป็นและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ หลักการอ่านเพื่อการวิเคราะห์มีหลักปฏิบัติ ดังนี้

1. แยกแยะส่วนที่เป็นสาระสำคัญและส่วนขยายความ อาจเป็นการอธิบายหรือยกตัวอย่างประกอบ การเขียนหนังสือของผู้เขียนจะเขียนใน 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นสาระสำคัญและส่วนขยายความ การอ่านอย่างวิเคราะห์นั้นผู้อ่านจะต้องค้นหาส่วนที่เป็นสาระสำคัญจะได้เข้าใจจุดประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ เพื่อจะได้เข้าใจวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของผู้เขียน

2. แยกแยะส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น ในงานเขียนต่าง ๆ ผู้เขียนจะนำเสนอข้อมูลส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงแล้ว บางครั้งผู้เขียนอาจสอดแทรกข้อคิดเห็นเพื่อแสดงมุมมองและทัศนะส่วนตัว อันจะทำให้งานเขียนน่าสนใจและน่าอ่านยิ่งขึ้น แต่ในข้อคิดเห็นนั้นอาจแฝงไว้ด้วยค่านิยมส่วนตัว ความเชื่อหรือคติต่าง ๆ ของผู้เขียน ผู้อ่านจะต้องพิจารณาว่าความคิดเห็นของผู้เขียนนั้นตั้งอยู่บนเหตุผลที่ถูกต้องหรือไม่ ควรเห็นด้วยกับผู้เขียนหรือไม่ การอ่านประเภทนี้จะต้องอาศัยประสบการณ์ในการอ่านอย่างมาก

การอ่านเชิงวิเคราะห์ในชั้นต่าง ๆ

การอ่านนอกจากอ่านเพื่อความรู้และเพื่อความบันเทิงแล้ว ผู้อ่านควรพัฒนาหรือฝึกทักษะการอ่านของตนเองให้สูงขึ้น ด้วยการฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ นักวิชาการได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

ศุภวิชญ์ เจริญธรรม (2547 : 30-31) ได้แบ่งการอ่านเชิงวิเคราะห์ในชั้นต่าง ๆ ดังนี้

1. การอ่านวิเคราะห์คำ เป็นการอ่านเพื่อให้ผู้อ่านแยกแยะถ้อยคำในวลี ประโยคหรือข้อความต่าง ๆ โดยสามารถบอกได้ว่าคำใดใช้อย่างไร อย่างไรผิดกฎหมาย ใช้อย่างไรผิดหน้าที่ไม่เหมาะสม ไม่ชัดเจนอย่างไร ควรต้องหาทางแก้ไขปรับปรุงอย่างไร เช่น ที่นี้รับอัครพระ เขาท่องเที่ยวไปทั่วพิภพ เจ้าอาวาสวัดนี้มรณกรรมเสียแล้ว เป็นต้น

2. การอ่านวิเคราะห์ประโยค เป็นการอ่านเพื่อแยกแยะประโยคต่าง ๆ ว่าเป็นประโยคที่ถูกต้องชัดเจนหรือไม่ ใช้ประโยคผิดไปจากแบบแผนของภาษาอย่างไร เป็นประโยคที่ถูกต้องสมบูรณ์เพียงใด หรือไม่ มีหน่วยความคิดในประโยคขาดเกินหรือไม่ เรียงลำดับความในประโยคใช้ได้ถูกต้องชัดเจนหรือไม่ ไม่พุ่มเพื่อยโดยไม่จำเป็นหรือใช้รูปประโยคที่สื่อความหมายไม่ชัดเจนหรือไม่ เมื่อพบข้อบกพร่องต่างๆแล้วก็สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ เช่น สุขภาพของ คนไทยไม่มีส่วนใหญ่อการแก้ไขปัญหามหาจรในกรุงเทพฯ เกิดจราจล ทุกคนยอมประสบความสำเร็จท่ามกลางความขยันหมั่นเพียร เขามักจะเป็นหวัดในทุกครั้งที่ฝนตก

3. การอ่านวิเคราะห์ทัศนคติของผู้แต่งจะต้องพิจารณาได้ตรงให้รอบคอบว่า ผู้เขียนเสนอทัศนคตินี้มีน้ำหนักเหตุผลประกอบข้อเท็จจริง น่าเชื่อถือเพียงใด เป็นคนมองโลกในแง่ใด เป็นต้น

4. การอ่านวิเคราะห์รส หมายถึง การอ่านอย่างพิจารณาถึงความซาบซึ้งประทับใจที่ได้จากการอ่านที่การที่จะทำให้เข้าถึงรสอย่างลึกซึ้ง คือการวิเคราะห์รสของเสียงและรสของภาพ

4.1 ด้านลของเสียง ผู้อ่านจะรู้สึกได้ชัดจากการอ่านออกเสียงดัง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านอย่างปกติหรือการอ่านทำนองเสนาะ ซึ่งจะช่วยให้รู้สึกถึงความไพเราะของจังหวะ ความเคลื่อนไหวซึ่งแขวงอยู่ในเสียง ทำให้เกิดความรู้สึกไปตามท่วงทำนองของเสียงสูงต่ำ จากเนื้อเรื่องที่อ่าน

4.2 ด้านรสของภาพ เมื่อผู้อ่านอ่านแล้วเกิดความเข้าใจเรื่อง ในขณะเดียวกันทำให้เห็นภาพ การสร้างเสริมให้ผู้อ่านได้เข้าใจความหมายการเขียนบรรยายความ ด้วยถ้อยคำ ไพเราะทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ก่อให้เกิดภาพขึ้นในใจของผู้อ่าน ทำให้เกิดความเพลิดเพลินและเข้าใจความหมายของเรื่อง ได้ดียิ่งขึ้น

5. การอ่านเพื่อวิเคราะห์ขอบเขตของปัญหาและการตีความเนื้อหาของข้อความ รายละเอียดดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ขอบเขตของปัญหามีหลักปฏิบัติ ดังนี้

5.1.1 ประเภทหนังสือตามชนิดและเนื้อหา หนังสือแต่ละประเภทมีวิธีอ่านต่างกัน ก่อนอ่านต้องวิเคราะห์ให้รู้ว่า หนังสือเล่มนั้นอยู่ในประเภทใด การแบ่งประเภทจะดูแต่ชื่อเรื่องหรือลักษณะภายนอกเพียงอย่างเดียวไม่ได้ ต้องสำรวจเนื้อหาด้วย อย่างไรก็ตามชื่อเรื่องเป็นสิ่งแรกที่ใช้เป็นแนวทางได้ ผู้เขียนย่อมต้องพยายามตั้งชื่อให้ตรงแนวเขียนหรือจุดมุ่งหมายในการเขียนของตนให้มากที่สุด

5.1.2 สรุปให้สั้นที่สุดว่า หนังสือเล่มนั้นกล่าวถึงอะไร หนังสือที่ดีทุกเล่มต้องมีเอกภาพ มีการจัดองค์ประกอบของส่วนย่อยอย่างมีระเบียบ ผู้อ่านต้องพยายามสรุปภาพดังกล่าวออกมาเพียง 1-2 ประโยคว่า หนังสือเล่มนั้นมีอะไรเป็นจุดสำคัญหรือเป็นแก่นเรื่องแล้วจึงหาความสัมพันธ์กับส่วนสำคัญต่อไป

5.1.3 กำหนดโครงสร้างของหนังสือ เมื่ออ่านต้องตั้งประเด็นด้วยว่า จากเอกภาพของหนังสือนั้นที่ส่วนประกอบสำคัญใดบ้าง ส่วนที่สำคัญสำคัญสัมพันธ์กัน โดยตลอดหรือไม่แต่ละส่วนก็มีหน้าที่ของตนสนับสนุนซึ่งกันและกันหรือไม่

5.1.4 กำหนดปัญหาที่ผู้เขียนต้องการแก้ ผู้อ่านควรพยายามอ่านและค้นพบว่าผู้เขียนเสนอปัญหาอะไร อย่างไร มีปัญหาย่อยอะไรและให้คำตอบไว้ตรง ๆ หรือไม่ การตั้งปัญหาเป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เข้าใจเรื่องแจ่มแจ้ง ตั้งปัญหาได้กว้างขวางลึกซึ้งเพียงใดยิ่งเข้าใจได้เพิ่มขึ้นเพียงนั้น

5.1.5 การตีความเนื้อหาของหนังสือ เป็นสิ่งที่ผู้อ่านทำความเข้าใจความคิดของผู้เขียน พิจารณาวัตถุประสงค์ของผู้เขียน ซึ่งบางครั้งผู้เขียน ไม่ได้บอกความหมายหรือนัยของข้อความที่เขียนมาตรง ๆ แต่ผู้อ่านต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจบริบทของเรื่องเป็นอย่างดีซึ่งจะตีความได้ถูกต้อง การทำความเข้าใจความคิดของผู้เขียนนั้น ได้ว่าความคิดจะถูกต้องหรือไม่ เราจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ตาม แต่การพยายามเข้าใจเช่นนั้นทำให้เราไม่วิจารณ์ผู้เขียนอย่างไม่ยุติธรรม แต่จะพิจารณาทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อบกพร่องของงานเขียนนั้นอย่างแจ่มแจ้ง การตีความเนื้อหาของหนังสือมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1) ตีความหมายของคำสำคัญและค้นหาประโยคสำคัญที่สุด ผู้อ่านต้องพยายามเข้าใจความหมายของคำสำคัญและเข้าใจประเด็นสำคัญที่ผู้เขียนเสนอ เพื่อเข้าใจความคิดของผู้เขียน

2) สรุปความคิดสำคัญของผู้เขียน โดยพิจารณาว่าประโยคใด เป็นเหตุ ประโยคใดเป็นผล ประโยคใดเป็นข้อสรุป ซึ่งบางครั้งผู้เขียน ไม่ได้สรุปความคิดออกมาให้เห็นชัดเจน แต่ผู้อ่านต้องพยายามสรุปออกมาให้ได้

3) ตัดสินว่าอะไรคือปัญหาของผู้เขียน เมื่อผู้อ่านทำการตีความสำคัญให้ตรงกับผู้เขียน เข้าใจความคิดสำคัญของผู้เขียนและสรุปความคิดของผู้เขียนได้แล้ว ผู้อ่านก็จะวิเคราะห์หรือ

ตัดสินได้ว่า จากเรื่องราวหรือเหตุผลต่างๆที่ผู้เขียนนำมาเสนอนั้น มีความสมเหตุสมผล หนักแน่น น่าเชื่อถือได้หรือไม่เพียงใด เพื่อนำไปสู่ก้นวิจัยหนังสือเรื่องนั้น ๆ ต่อไป

จากหลักการการอ่านเชิงวิเคราะห์และลักษณะการอ่านเชิงวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านเชิงวิเคราะห์ต้องปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอนตามลำดับคือ การอ่านวิเคราะห์คำ การอ่านวิเคราะห์ประโยค การอ่านวิเคราะห์รสและการอ่านเพื่อวิเคราะห์ขอบเขตของปัญหาและการตีความ โดยขึ้นตอนการอ่านต่าง ๆ นั้น ผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ได้ตามความเหมาะสมแก่วัยของผู้เรียน

หลักการสร้างคำถามประเมินการอ่านเชิงวิเคราะห์

ความสามารถในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ของมนุษย์แสดงออกได้หลายทาง โดยมีเครื่องมือหลายชนิดที่ใช้ในการวัดตามแต่ละจุดประสงค์ของการวัดในการเรียนรู้ โรงเรียนหรือ สถาบันการศึกษาต่างนิยมใช้แบบทดสอบชนิดต่าง ๆ วัดและประเมินผลความสามารถของผู้เรียน ฉะนั้นแบบทดสอบจึงมีความสำคัญในการเป็นเครื่องมือค้นคว้า พัฒนาความสามารถของผู้เรียน การอ่านเชิงวิเคราะห์ก็เช่นเดียวกัน การจะฝึกให้นักเรียนมีความสามารถในด้านนี้ได้นั้นจะต้องฝึกให้รู้จักคิดและให้ตอบคำถามชนิดนี้เท่านั้น

นิรันดร สุขปริดา (2530 : 259-260) แบ่งชนิดของการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ชนิด ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ คำถามชนิดนี้ต้องการให้ค้นหาลักษณะที่เด่นชัดของเรื่อง แบ่งการวิเคราะห์ชนิดนี้ออกเป็น 3 ชนิดคือ

1.1 คำถามวิเคราะห์ชนิด เป็นความสามารถขั้นต้นในการวิเคราะห์เป็นคำถามที่ให้นักเรียนแจกแจงบอกชนิด ลักษณะ ประเภทของข้อความ เรื่องราว วัตถุประสงค์ของ เหตุการณ์และการกระทำต่าง ๆ ตามกฎเกณฑ์และหลักการใหม่ที่กำหนดให้ ดังตัวอย่าง

คำถาม : การทดลองนี้มีลักษณะใด

คำตอบ : เชื้อได้ น่าสงสัย ยังไม่รัดกุม กำกวม เป็นต้น

1.2 คำถามวิเคราะห์สิ่งสำคัญ เป็นคำถามที่ให้ค้นหาสิ่งที่มีความหมาย นัยสำคัญของเรื่องในแง่มุมต่าง ๆ เช่น ให้จับความสำคัญที่เป็นเนื้อหาสาระและแก่นสารของเรื่องราวให้วิเคราะห์หาผลลัพธ์ ผลสรุป ความเด่นที่มีคุณค่าและความค้อยที่ไร้สาระหรือสิ่งที่มีอิทธิพลทั้งโดยตรง และโดยอ้อมต่อเรื่องนั้นในทางใดทางหนึ่ง เป็นต้น คำถามชนิดนี้เป็นที่ต้องการของการศึกษาทุกระดับ เพราะต้องการทราบว่าผู้เรียนสามารถจับจุดสำคัญของเรื่องนั้น ๆ ได้หรือไม่ หรือมีความสามารถที่ค้นหาสิ่งเหล่านี้ได้เพียงใด ดังตัวอย่าง

คำถาม : ข้อความนี้กล่าวว่าสิ่งใดสำคัญที่สุด

คำตอบ : ความเพียร ความซื่อสัตย์ ความขยัน ความอดทน เป็นต้น

1.3 คำถามวิเคราะห์เลศนัย เป็นคำถามที่ฝึกให้เป็นคนมีไหวพริบ รู้ทันคนและเหตุการณ์ ตัวอย่าง

คำถาม : เรื่องนี้แฝงคติใดไว้

คำตอบ : ความเสียสละ ความกรุณา ความรัก ความกตัญญู เป็นต้น

2. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ชนิดนี้เป็นการค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะสำคัญใด ๆ ของเรื่องราวและสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้รู้ว่าอะไรเกี่ยวข้องกับสิ่งใด แบ่งออกเป็น 8 ลักษณะ ดังนี้

2.1 ความสัมพันธ์ตามกัน ได้แก่ สิ่งของ 2 สิ่งขึ้นไปที่เปลี่ยนแปลง และสามารถนำการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ มาตั้งเป็นเกณฑ์ หรือกำหนดแนวโน้มแนวทางทำนายล่วงหน้าได้ เมื่อเขียนคำถามให้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ตามกันของเรื่องใด ๆ มักใช้สำนวนว่า คำกล่าวใดสอดคล้องกับเรื่องนี้ สิ่งใดจะเกิดตามมา เป็นต้น

2.2 ความสัมพันธ์กลับกัน ได้แก่ สิ่งที่เปลี่ยนแปลงจำนวนและขนาดตรงกันข้าม เพื่อถามความสัมพันธ์แบบกลับกัน มักจะเขียนถามว่า สิ่งใดขัดแย้งกับเรื่องนี้ ข้อเท็จจริงใด ไม่สมเหตุผลผล เป็นต้น

2.3 ไม่มีความสัมพันธ์กัน เป็นสิ่งที่ไม่มีความสัมพันธ์ใดเกี่ยวข้องและกันเลย เมื่อถามแบบไม่มีความสัมพันธ์กัน มักจะเขียนถามว่า สิ่งใดไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ สิ่งใดไม่สอดคล้องกับเรื่อง เป็นต้น

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยกับส่วนย่อย เป็นการหาความเกี่ยวข้องระหว่างส่วนย่อย ๆ ด้วยกันเองในแง่มุมต่าง ๆ เช่น โคลงบาทที่ 2 เกี่ยวข้องเช่นไรกับบาทแรก ตอนนี้เกี่ยวข้องกับเช่นไรกับตอนที่ 2 เป็นต้น

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยกับเรื่องทั้งหมด เป็นการถามความสัมพันธ์ระหว่างตอนใดตอนหนึ่งของเรื่องนั้นกับเนื้อความทั้งหมด มักจะเขียนถามว่า โคลงบาทที่ 3 เกี่ยวข้องกับโคลงทั้งบทเช่นไร เป็นต้น

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างหลาย ๆ ส่วนย่อยกับเรื่องทั้งหมด คำถามชนิดนี้ต้องการให้ค้นหาว่า มีส่วนย่อยใดบ้างและสิ่งที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น เช่น ฝนเกิดจากอิทธิพลของสามสิ่งใดประกอบกัน การออกของพืชชนิดนี้ขึ้นอยู่กับอะไร เป็นต้น

2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องกับเรื่อง เป็นคำถามที่ให้ค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่างเรื่องราวทั้งหมด 2 เรื่อง หรือมากกว่า โดยจะถามให้พิจารณาในแง่ของความสอดคล้อง ขัดแย้งหรือไม่เกี่ยวข้องกันก็ได้ เช่น ใจความของเรื่องนี้คล้ายกับ (ขัดแย้งหรือตรงข้ามกับ)

2.8 ถามแบบกลับ เป็นคำถามที่ให้บอกตำแหน่งของความสัมพันธ์ทั้ง 7 ลักษณะ ข้างต้นว่าอยู่ส่วนไหนของเรื่องนั้น ๆ เช่น ตอนใดที่กล่าวถึงสาเหตุของเรื่องนี้ ข้อความใดสนับสนุนผลสรุปนี้ เป็นต้น

3. การวิเคราะห์หลักการคือ การค้นหาโครงสร้างและระบบของวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว และการกระทำต่าง ๆ วิธีค้นหาหลักการของเรื่องราวและสิ่งสำเร็จรูปใดๆจะต้องเริ่มด้วยการแยกสิ่งสำเร็จรูปนั้นออกมาเป็นส่วนย่อย ๆ เสียก่อนเพื่อตรวจสอบว่าส่วนย่อยเหล่านั้นทำหน้าที่และมีความสำคัญอะไรบ้าง จากนั้นก็พยายามค้นหาว่าแต่ละส่วนย่อยเหล่านั้นต่างเกี่ยวข้องกับพาดพิง อาศัยสัมพันธ์กันอย่างไร เมื่อรู้แล้วก็สามารถสรุปใจความสำคัญเรื่องนั้น ได้ว่า การที่ทุกส่วนเหล่านั้นสามารถทำงานร่วมกันหรือเกาะกลุ่มกันเป็นเรื่องราวได้อยู่ได้ก็เพราะมีกฎเกณฑ์หรือหลักการใดเป็นตัวควบคุม ซึ่งก็คือคำถามวิเคราะห์หลักการนั่นเอง ฉะนั้นการค้นหาหลักการจึงต้องอาศัยความสามารถทั้งการวิเคราะห์ ความสำคัญและความสัมพันธ์ รูปแบบการวิเคราะห์หลักการแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

3.1 คำถามวิเคราะห์โครงสร้าง แยกตามลักษณะของสิ่งสำเร็จรูป คือ

3.1.1 ถ้าเป็นวัตถุสิ่งของ จะถามถึงลักษณะของวิธียรวมตัวของส่วนประกอบย่อย ๆ ที่เชื่อมโยงยึดเหนี่ยวเป็นอันเดียวกัน ไม่ใช่ถามถึงรูปพรรณสัณฐานหรือส่วนประกอบของภายนอกสิ่งนั้น

3.1.2 ถ้าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพฤติกรรมต่าง ๆ จะถามถึงโครงสร้างของการจัดระบบ การลำดับขั้นตอนก่อนหลัง รูปแบบและวิธีผสานส่วนย่อย ๆ เข้าด้วยกัน เช่น

คำถาม : สังคมไทยโบราณ (ครอบครัว) ยกย่องบุคคลประเภทใด

คำตอบ : ผู้อาวุโส เป็นต้น

3.2 คำถามวิเคราะห์หลักการ หลักการคือ ความจริง แม่บทที่บรรดาเรื่องและการกระทำต่าง ๆ ยึดถือเป็นพื้นฐานและเป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยปกติข้อความและการกระทำใด ๆ มักจะไม่กล่าวถึงหลักการของเรื่องราวนั้นตรง ๆ เลย แต่ก็อาจจับแหว่นั้นได้ โดยสังเกตถ้อยคำสำนวน และภาษาที่ใช้ คอยจับหางเสียงของเรื่อง ดูตัวอย่างหรือสูตรและกฎที่เรื่องนั้นนำมาอ้างอิงและกล่าวบ่อย ๆ ก็พอจะจับหลักการได้ แม่บทที่ควรถามเกี่ยวกับ การวิเคราะห์หลักการ ได้แก่ ถามถึงคติ ทัศนคติ และหลักการที่ใช้ในการดำเนินงานถามให้วิจารณ์ผลสรุป วัตถุประสงค์ เหตุผลและความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งเหล่านั้น ดังตัวอย่าง

คำถาม : การกระทำนี้ แสดงว่าผู้นั้นยึดถือคติใด

คำตอบ : ถือเงินเป็นพระเจ้า ถือความรักเป็นใหญ่ เป็นต้น

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การวิเคราะห์แบ่งได้ 3 ชนิด ได้แก่ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และการวิเคราะห์หลักการโดยการฝึกการคิดวิเคราะห์แต่ละชนิดสามารถสร้างคำถามเพื่อถามผู้เรียนให้เกิดทักษะการคิดที่สอดคล้องกับชนิดของการคิดวิเคราะห์แต่ละชนิดได้ นอกจากนี้จะทราบหลักการในการสร้างคำถามเพื่อฝึกการคิดวิเคราะห์แต่ละชนิดแล้วก็ควรจะรู้ถึงประโยชน์ของการอ่านวิเคราะห์ด้วย

ประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์

การอ่านเชิงวิเคราะห์ที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียน โดยตรง ซึ่งมีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์ ไว้ดังนี้

ลาวัญย์ สังขพันธ์านนท์ และคณะ (2549 : 88) กล่าวว่า การวิเคราะห์ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจและตีความเรื่องที่ได้เป็นระบบและชัดเจนขึ้น เนื่องจากการวิเคราะห์มีประโยชน์ 2 ประการหลักคือ

1. ช่วยให้ผู้อ่านใจข้อเสนของผู้เขียนดีขึ้น เนื่องจากการอ่านครั้งแรกผู้อ่านอาจยังไม่เข้าใจ แต่เมื่อได้แยกแยะเป็นแผนผัง (Diagram) ออกมาและตีความแล้ว ผู้อ่านจะเข้าใจดี ทั้งการใช้ภาษา โครงสร้างและเนื้อเรื่อง

2. ทำให้ผู้อ่านสามารถตัดสินใจและประเมินข้อเสนอ สามารถระบุข้ออ้างอิงหลักฐานและการให้เหตุผลของผู้เขียนได้ นอกจากนี้ผู้อ่านยังสามารถระบุข้ออ้างอิงหลักฐานเป็นขั้นตอนที่จะทดสอบหลักฐานและการให้เหตุผลของข้อเสนอของผู้เขียน ช่วยให้ผู้อ่านมองในความศิโรนที่สนับสนุนความคิดหลัก ทำให้มองเห็นว่าหลักฐานมีความสัมพันธ์กันอย่างไรในการที่สนับสนุนความคิดเห็นและแสดงให้ผู้อ่านเห็นถึงข้อความที่ไม่สัมพันธ์กับข้อเสนอหรือความคิดเห็นหลักที่ผู้เขียนเสนอ ผู้อ่านไม่ควรเสียเวลากับหลักฐานที่ไม่สำคัญเมื่อเริ่มอ่านผู้อ่านควรมุ่งไปที่ใจความที่เป็นหลักหรือเป็นศูนย์กลางของเรื่องก่อน

วินิจ สุธารัตน์ (2547 : 121) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านวิเคราะห์ วินิจสารว่าการอ่านวิเคราะห์ วินิจสาร นอกจากจะเป็นกระบวนการของการวิจารณ์ เพื่อสามารถประเมินค่างานเขียนด้วยการหาส่วนดี และส่วนบกพร่องในการเลือกใช้ประโยชน์งานเขียนนั้นๆ แล้ว ยังมีประโยชน์อีกด้วย

1. เพื่อหาความรู้ การอ่านมากเป็นการเพิ่มพูนความรู้ แต่ผู้อ่านต้องอ่านอย่างถี่ถ้วน ไตร่ตรอง และพิจารณาเนื้อหา เพื่อเลือกความรู้ที่เหมาะสม นำไปใช้ในโอกาสที่ถูกต้อง

2. เพื่อแก้ปัญหา การอ่านเป็นการสร้างสรรค์สติปัญญาและความคิดโดยเฉพาะกระบวนการวิเคราะห์ วินิจสาร เป็นการฝึกการใช้วิจารณ์ญาณ เพื่อสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ การอ่านสามารถปรับปรุงความคิดเห็นของผู้อ่านเพราะสิ่งที่ได้จากการอ่านมิใช่เพียงเนื้อหาสาระ แต่ผู้อ่านต้องสามารถวิเคราะห์ว่า ผู้เขียนส่งสารอะไร คือตีความความคิดเห็น และความรู้สึก ความคิดที่พัฒนาจะส่งผลมาถึงบุคลิกภาพที่ดี

4. เพื่อความสนุกสนาน การอ่านสารคดี บันเทิงคดี หรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ ผู้อ่านย่อมได้รับความสนุกสนาน เมื่อแยกแยะและพิจารณาทั้งเนื้อหาและรสของงานเขียนนั้น ๆ

5. เพื่อการเป็นนักวิจารณ์ การมีคุณสมบัติของนักวิจารณ์ได้นั้นต้องสามารถตีความ เนื้อหาสาระ วิเคราะห์สิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็น ตลอดจนประเมินค่างานเขียนได้

กรมวิชาการ (2540 : 212) กล่าวถึง การอ่านเชิงวิเคราะห์ นอกจากจะช่วยให้ผู้อ่านได้รับความ รับรู้ ความคิดและความบันเทิงจากสิ่งที่อ่านเป็นเบื้องต้นแล้ว เรื่องก่อให้เกิดประโยชน์อีกหลาย ประการ คือ

1. ช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพทั้งหมดของงานเขียนแต่ละชิ้นเป็นส่วนรวมว่า มีอะไรประกอบ อยู่ในลักษณะใด อีกครั้งมองเห็นความสัมพันธ์ของข้อความแต่ละส่วน ว่ามีความสัมพันธ์และ ประกอบกันเข้ามาเป็นงานเขียนแต่ละชิ้น ได้อย่างไร
2. ช่วยให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สามารถเลือกได้ว่าอะไรควรอ่าน หรืออะไรอ่านผ่านผ่านหรืออ่านอย่างตั้งใจอย่างละเอียด เพื่อจะได้ความรู้ ความคิดและพัฒนา ปัญหา
3. ช่วยให้ผู้อ่าน เพิ่มประสิทธิภาพการอ่านให้กับตนเองและทำให้เกิดความรัก ความชื่น ชมความซาบซึ้ง อีกครั้งหนึ่งเห็นคุณค่าของงานเขียน
4. ช่วยให้ผู้อ่าน นำเอาวิธีการและผลจากการอ่านมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตหรือใช้ แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ในชีวิต

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการอ่านเชิงวิเคราะห์นั้นมีหลายประการด้วยกัน เพราะนอกจากผู้อ่านจะได้รับความรู้ ความสนุกสนาน เพลิดเพลินจากการอ่านแล้ว ยังเป็นการฝึก การใช้วิจารณญาณเพื่อสามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล สุขุมรอบคอบ อีกทั้งยังเข้าใจ ความรู้สึก ความคิดของผู้เขียนที่ต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบอีกด้วย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นคุณลักษณะที่บ่งชี้ความรู้และทักษะความสามารถของผู้เรียน ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น ๆ อันเป็นผลจากการเรียนการสอน สามารถทราบได้จากผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

นาถยา ชมวิชา (2547 : 9) สรุปไว้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่เกิด จากการเรียนรู้ในเรื่องใด ๆ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย และจิตพิสัย สามารถวัดได้ด้วย เครื่องมือวัดทางด้านจิตวิทยาหรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ศิริชัย กาญจนวาสี (2548 : 161) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การเปลี่ยนแปลง ปริมาณหรือคุณภาพของความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมหรือลักษณะทางจิตใจโดยการเปลี่ยนแปลง เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียน การสอนที่ครูผู้สอนจัดให้

ทิสนา แจมมณี (2550 : 10) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Attained) การพัฒนาทักษะในการเรียน อาจพิจารณาจากคะแนนสอบที่กำหนดให้ คะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบหมายให้หรือทั้งสองอย่าง

นติยา อัจฉริยานุกูล (2550 : 55) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น หมายถึงคะแนนที่ ได้จากสอบที่วัดได้จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้น

เยาวลักษณ์ สาระโน (2550 : 55) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น คือผลการเรียนการ สอนที่เกิดจากความรู้ ทักษะ ความสามารถในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนจนเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้

ถ้ายง เครือคำ (2555 : 49) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ทางด้าน วิชาการและด้านทักษะ ซึ่งเกิดจากการทำงานประสานกันทั้งองค์ประกอบทางด้านสติปัญญาที่ แสดงออกมาในรูปของความสำเร็จโดยประเมินจากการปฏิบัติหรือการใช้แบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์หลังการเรียน

จากการศึกษารูปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการประเมิน การเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการ ด้านทักษะและความสามารถในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนเพื่อวัดการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่ครูจัดให้ก่อนและหลังเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

สมนึก ภัททิยชนี (2546 : 63) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้วว่ามีอยู่เท่าใด

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2548 : 16) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ใน เนื้อหาสาระและตามจุดประสงค์ของวิชาหรือเนื้อหาที่สอบ

บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 56) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ใน เนื้อหาสาระและตามจุดประสงค์ของวิชาหรือเนื้อหาที่สอนนั้น โดยทั่วไปจะวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชา ต่าง ๆ ที่เรียนในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

จากการศึกษาสรุปได้ว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถของผู้เรียนทางด้านวิชาการและด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลจากเรียนรู้ในเนื้อหาสาระและตรงตามจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชาที่เรียนรู้ผ่านมาแล้วว่ามีอยู่เท่าใด

ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีหลายประเภทเพื่อให้การวัดและประเมินผลตรงกับจุดประสงค์ของผู้ใช้มากที่สุด มีนักการศึกษาได้อธิบายประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546 : 28) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1. แบบทดสอบแบบเลือกตอบ ใช้วัดผลได้ทั้งความรู้ ความคิด ทฤษฎี หลักการการตัดสินใจ ตลอดจนความสามารถด้านทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์
2. แบบทดสอบแบบถูกผิด โดยมีการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในหลักการทฤษฎี การแปลความหมายหรือการกำหนดตัวแปร
3. แบบทดสอบแบบจับคู่ เป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะข้อความเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ให้เลือกเพื่อจับคู่กัน ซึ่งโดยทั่วไปจำนวนข้อของคำตอบจะมีมากกว่าคำถาม
4. แบบทดสอบจับคู่ เป็นแบบทดสอบที่ประกอบด้วยข้อความที่ต้องการให้ผู้เรียนพิจารณาในรูปของมากกว่า เท่ากัน น้อยกว่าหรือสรุปไม่ได้
5. แบบทดสอบแบบเติมคำ โดยผู้ตอบต้องแสดงความรู้ความสามารถด้านการเขียนตอนที่ เป็นผลลัพธ์ของปัญหา ซึ่งแบบทดสอบแบบเติมคำยังใช้ในการคิดเลขในใจได้
6. แบบทดสอบต่อเนื่อง เป็นการผสมผสานแบบทดสอบหลายรูปแบบไว้ด้วยกัน เช่น แบบทดสอบแบบเลือกตอบกับแบบถูกผิด แบบทดสอบแบบเลือกตอบกับแบบเขียนตอบ
7. แบบทดสอบแบบแสดงวิธีทำ เป็นแบบทดสอบที่ให้ผู้เรียนแสดงวิธีการแก้ปัญหา ใช้ประเมินครอบคลุมทั้งมโนทัศน์และวิธีการคิด การวางแผน รวมทั้งความสามารถของ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในด้านต่าง ๆ

สมนึก ภักทิษณี (2546 : 73-79) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประเภทที่ครูสร้างขึ้นมีหลายแบบ แต่ที่นิยมใช้มี 6 แบบ ดังนี้

1. ข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง (Subjective or Essay Test) ลักษณะทั่วไปเป็น ข้อสอบที่มีเฉพาะคำถามแล้วให้นักเรียนเขียนตอบอย่างเสรี เขียนบรรยายตามความรู้และข้อคิดเป็นของตนเอง
2. ข้อสอบแบบกาถูก-ผิด (True-False Test) ลักษณะทั่วไปถือได้ว่าข้อสอบแบบกาถูก-ผิด คือข้อสอบแบบเลือกตอบที่มี 2 ตัวเลือก แต่ละตัวเลือกดั่งกล่าวเป็นแบบคงที่และมีความหมายตรงกันข้าม เช่น ถูก-ผิด จริง-ไม่จริง เหมือนกัน-ต่างกัน เป็นต้น

3. ข้อสอบแบบเติมคำ (Completion) ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบที่ประกอบด้วย ประโยค หรือข้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ แล้วให้ผู้ตอบเติมคำหรือประโยค หรือข้อความลงในช่องว่างที่เว้นไว้ เพื่อให้มีใจความที่สมบูรณ์และถูกต้อง

4. ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ (Short Answer Test) ลักษณะทั่วไปข้อสอบประเภทนี้ คล้ายกับ ข้อสอบแบบเติมคำ แต่แตกต่างกันที่ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ เขียนเป็นประโยคคำถามที่สมบูรณ์แล้ว ให้ผู้ตอบเป็นคนเขียนตอบคำถามที่ต้องการ จะสั้นและกะทัดรัด ได้ใจความสมบูรณ์ ไม่ใช่เป็นการ บรรยายแบบข้อสอบอัตนัยหรือความเรียง

5. ข้อสอบแบบจับคู่ (Matching Test) ลักษณะทั่วไปเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบชนิดหนึ่ง โดยมีคำหรือข้อความแยกออกจากกันเป็น 2 ชุด (ตัวเลือก) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างไรก็ตาม อย่างหนึ่ง ตามที่ผู้ออกข้อสอบกำหนดไว้

6. ข้อสอบแบบเลือกคำตอบ (Multiple Choice Test) ลักษณะทั่วไปข้อสอบแบบเลือกตอบนี้ จะประกอบด้วย 2 ตอนคือ ตอนนำหรือคำถาม (Stem) กับตัวเลือก (Choice) กำหนดให้นักเรียน พิจารณา แล้วหาตัวเลือกที่ถูกต้องมากที่สุดเพียงตัวเลือกเดียวและคำถามแบบเลือกตอบที่ดี นิยมใช้ ตัวเลือกที่ใกล้เคียงกัน คูณกัน ๆ จะเห็นว่าทุกตัวเลือกถูกหมดแต่ความจริงมีน้ำหนักถูกมากน้อยต่างกัน

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2548 : 20 – 23) ได้กล่าวถึงประเภทของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจำแนกตามมิติต่าง ๆ คือ

มิติที่ 1 จำแนกตามขอบข่ายเนื้อหาวิชาที่วัด เช่น แบบวัดผลสัมฤทธิ์บางประเภทจะวัดเนื้อหา วิชาทางคณิตศาสตร์หรือประวัติศาสตร์หรือการระกคคำ ฯลฯ

มิติที่ 2 จำแนกตามลักษณะหน้าที่ทั่วไปของแบบทดสอบ โดยสามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ แบบทดสอบเพื่อการสำรวจผลสัมฤทธิ์ แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยผลสัมฤทธิ์และแบบทดสอบเพื่อวัด ความพร้อม

มิติที่ 3 จำแนกตามคำตอบที่ใช้ โดยจะเป็นแบบทดสอบประเภทข้อเขียนและที่ใช้กัน ค่อนข้างมาก ได้แก่ แบบทดสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ต้องการให้ นักเรียนหรือผู้เข้าสอบได้สาธิตทักษะของตนเอง

บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 56) กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ว่า จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบอิงเกณฑ์ หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม มีคะแนนจุดจัดหรือคะแนนเกณฑ์สำหรับใช้ตัดสินว่าผู้สอบมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ การวัดตรงตามจุดประสงค์ เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตร จึงสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร ความสามารถในการจำแนก ผู้สอบตามความเก่ง อ่อน ได้ดี เป็นหัวใจสำหรับข้อสอบ ในแบบทดสอบประเภทนี้ การรายงานผลการสอบอาศัยคะแนนมาตรฐาน ซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดงถึงสภาพ ความสามารถของบุคคลนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถแบ่งได้ เป็นหลายประเภท เพื่อให้เลือกใช้ได้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีทั้งแบบทดสอบมาตรฐานและแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น ซึ่งมีวิธีสร้างคำถามเพื่อวัดความรู้ ความสามารถของผู้เรียนด้านการนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีนักการศึกษาและนักวิชาการ ได้อธิบายขั้นตอนสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2544 : 111 – 113) กล่าวว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร การสร้างแบบทดสอบ ควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา สารและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ตารางวิเคราะห์หลักสูตรเป็นกรอบในการออกข้อสอบ ซึ่งระบุจำนวนข้อสอบในแต่ละเรื่องและพฤติกรรมที่ต้องการจะวัดไว้
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยเป็นพฤติกรรมที่เป็นผลการเรียนรู้ที่ผู้สอนมุ่งหวัง จะให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้และสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์
3. กำหนดชนิดของข้อสอบและวิธีการสร้าง โดยศึกษาตารางวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาตัดสินใจเลือกชนิดของข้อสอบที่จะใช้วัดว่าเป็นแบบใด โดยเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน แล้วศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบชนิดนั้น ให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิธีการเขียนข้อสอบ
4. เขียนข้อสอบ ผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร และให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
5. ตรวจสอบข้อสอบ เพื่อให้ข้อสอบที่เขียนไว้แล้วมีความถูกต้องตามหลักวิชา มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาทบทวนตรวจสอบข้อสอบอีกครั้งก่อนที่จะจัดพิมพ์และนำไปใช้ต่อ

6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง โดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบ (Direction) และจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

7. ทดลองและวิเคราะห์ข้อสอบเป็นวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองกับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มที่ต้องการสอบจริง แล้วนำผลการสอบมาวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ

8. จัดทำแบบทดสอบตามฉบับจริง จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบ หากพบว่าข้อสอบข้อใดไม่มีคุณภาพหรือมีคุณภาพไม่ดีพอ อาจจะต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้มีคุณภาพดีขึ้น แล้วจึงจัดทำแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

เกียรติสุดา ศรีสุข (2545 : 36) ได้กล่าวถึงขั้นตอนวัดผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

1. ขึ้นกำหนดความสำคัญการวัดผลในแต่ละเนื้อหาของกิจกรรมการเรียนการสอน

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการวัดผลในกิจกรรม กำหนดว่าจะทดสอบหรือวัดผลเพื่ออะไร วัดเพื่อตัดสินผลการเรียน คุณภาพก้าวหน้าของผู้เรียนหรือวินิจฉัยผลการเรียนรู้ เป็นต้น

1.2 สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์ของกิจกรรม กำหนดว่าจะวัดผลอะไรบ้าง ทั้งเนื้อหาและจุดประสงค์ของกิจกรรมและจะวัดผลในแต่ละเนื้อหาอย่างละเท่าไร มีขั้นตอน 3 ประการ คือ

1.2.1 การแจงวัตถุประสงค์กิจกรรม

1.2.2 การแจงเนื้อหาวิชาในกิจกรรมการเรียนการสอน

1.2.3 การจัดทำตาราง 2 ทาง

2. ขั้นตอนการกำหนดแนวทางการวัดผลและสร้างเครื่องมือในการวัดผล

2.1 ขึ้นกำหนดแนวทางการวัดผล โดยนำผลจากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์และเนื้อหาของกิจกรรมการเรียนการสอนมาสรุปลงในตาราง แล้วร่วมกันพิจารณาว่าจุดประสงค์และเนื้อหาแต่ละรายการจะใช้เทคนิคและวิธีการแบบไหน เครื่องมือวัดผลที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร มีกี่ข้อหรือกี่คะแนน เป็นต้น

2.2 ขึ้นการสร้างเครื่องมือ จะนำผลจากการกำหนดแนวทางการวัดมาเป็นเกณฑ์ในการสร้าง

ขั้นที่ 1 กำหนดจำนวนเครื่องมือว่ามีกี่ฉบับ แบบไหนบ้าง โดยอาจมีการรวมเนื้อหาบางเรื่องมาทดสอบพร้อมกันเป็นฉบับเดียวกัน เป็นต้น

ขั้นที่ 2 สร้างข้อสอบเครื่องมือวัดผล แต่งข้อสอบหรือเครื่องมือวัดผลตามที่ได้กำหนดเป็นแนวทางให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2548 : 178 – 179) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า การสร้างแบบทดสอบจะต้องมีวิธีการเตรียมตัว การวางแผนเพื่อให้แบบทดสอบ

ดังกล่าวมีกลุ่มตัวอย่างของพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะต้องอาศัยกลวิธีการสร้างแบบทดสอบ โดยดำเนินการตามขั้นตอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปของการสอบให้อยู่ในรูปวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยระบุเป็นข้อ ๆ และให้วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเหล่านั้นให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระทั้งหมดที่จะทำการทดสอบด้วย

ขั้นที่ 2 กำหนดโครงเรื่องของเนื้อหาสาระที่จะทำการทดสอบให้ครบถ้วน

ขั้นที่ 3 เตรียมตารางเฉพาะหรือผังของแบบทดสอบเพื่อแสดงถึงน้ำหนักของเนื้อหาวิชาแต่ละส่วนและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการทดสอบให้เด่นชัด สั้น กระชับและมีความชัดเจน

ขั้นที่ 4 สร้างข้อคำถามทั้งหมดที่ต้องการจะทดสอบให้เป็นไปตามสัดส่วนของน้ำหนักที่ระบุไว้ในตารางเฉพาะ

บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 65 – 73) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาวิชา และทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบ ขั้นตอนแรกสุดจะต้องทำการวิเคราะห์ว่าเนื้อหาหรือหัวข้อที่จะสร้างข้อสอบวัดนั้น มีจุดประสงค์ของการสอนหรือจัดประสงค์การเรียนรู้อะไรบ้าง ทำการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาว่ามีโครงสร้างอย่างไร จัดเขียนหัวข้อใหญ่หัวข้อย่อยทุกหัวข้อ พิจารณาความเกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาเหล่านั้น จากนั้นก็จัดทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือที่เรียกว่าตารางวิเคราะห์หลักสูตร ตารางนี้มีด้านมิติ คือ ด้านเนื้อหา กับด้านสมรรถภาพที่ต้องการวัดและพิจารณาว่า หัวเรื่องใดสำคัญมากน้อยเรียงลำดับความสำคัญลงไป แล้วกำหนดจำนวนข้อที่จะวัดในแต่ละช่องขึ้นอยู่กับเรื่องนั้น ต้องการให้เกิดสมรรถภาพด้านใดมากน้อยกว่ากัน

2. กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ ทำการพิจารณาและตัดสินใจว่าจะใช้ข้อคำถามรูปแบบใด ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ หลักการเขียนข้อคำถาม ศึกษาวิธีเขียน ข้อสอบ สมรรถภาพต่าง ๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเรียนข้อสอบเพื่อนำมาใช้เป็นหลักการเขียนข้อสอบ

3. เขียนข้อสอบ ลงมือเขียนข้อสอบ ใช้ตารางกำหนดลักษณะของข้อสอบที่จัดทำไว้ในขั้นที่สอบวัดได้ เป็นกรอบซึ่งทำให้สามารถออกข้อวัดได้ครอบคลุมทุกหัวข้อเนื้อหาและทุกสมรรถภาพส่วนรูปแบบและเทคนิคในการเรียน ยึดตามที่ได้ศึกษาในขั้นที่ 2

4. ตรวจสอบข้อสอบ นำข้อสอบที่ได้เขียนไว้ในขั้นที่ 3 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง โดยพิจารณาถึงความถูกต้องตามหลักวิชา พิจารณาว่าแต่ละข้อวัดในเนื้อหาและสมรรถภาพตามตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือไม่ ภาษาที่ใช้เขียนมีความเข้าใจง่าย เหมาะสมดีแล้วหรือไม่ ตัวถูก ตัวลวงเหมาะสมเข้าหลักเกณฑ์หรือไม่ หลักจากพิจารณาทบทวนเองแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญวัดผลและด้าน

เนื้อหาสาระ พิจารณาข้อบกพร่องและนำเอาข้อวิจารณ์เหล่านั้นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

5. พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง นำข้อสอบทั้งหมดมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบ โดยจัดพิมพ์คำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีทำแบบทดสอบไว้ที่ปกของแบบทดสอบอย่างละเอียดและชัดเจน การจัดพิมพ์วางรูปแบบเหมาะสม

6. ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุง นำแบบทดสอบไปทดลองกับกลุ่มที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะสอบจริง ซึ่งได้เรียนในวิชาหรือเนื้อหาที่จะสอบแล้ว นำผลการสอบมาตรวจให้คะแนน ทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์คุณภาพ คัดเลือกเอาข้อที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการ ถ้าข้อที่เข้าเกณฑ์จำนวนมากกว่าที่ต้องการ ตัดข้อที่มีเนื้อหามากกว่าที่ต้องการ ซึ่งเป็นข้อที่มีอำนาจจำแนกต่ำที่สุดออกตามลำดับ นำเอาผลการสอบที่คิดเฉพาะข้อสอบที่เข้าเกณฑ์เหล่านั้นมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องการวางแผนการสร้างอย่างมีระบบ และเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ บุญชม ศรีสะอาด มี 6 ขั้นตอน คือ

1. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาวิชา
2. กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ
3. เขียนข้อสอบ
4. ตรวจทาน
5. พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง
6. ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุง

ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือที่มีช่วยให้การวัดและประเมินผลตรงกับจุดประสงค์ของผู้ใช้ โดยควรมีลักษณะที่ดีและมีประสิทธิภาพต่อการวัดและประเมินผล มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีไว้ดังนี้

วนิดา เดชตานนท์ (2539 : 26 – 28) กล่าวถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดีนั้นมิใช่ทำหน้าที่ประเมินผลอย่างเดียว แต่จะต้องทำหน้าที่ส่งเสริมการเรียนรู้อีกด้วย ดังนั้นการสร้างจะต้องยึดหลักลักษณะของแบบทดสอบที่ดี 10 ประการ คือ

1. มีความเที่ยงตรง หมายถึง ความสามารถของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สามารถวัดได้ในสิ่งที่ต้องการจะวัดหรือคะแนนจากแบบทดสอบนั้นให้ความหมายตรงตามที่ต้องการ ซึ่งความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ แบ่งได้ 4 ชนิด

1.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หมายถึง แบบทดสอบนั้น คำถามสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตรและได้สัดส่วนที่ถูกต้องตรงตามความจริงซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากการนำไปเปรียบเทียบกับตารางวิเคราะห์หลักสูตรที่ทำไว้ในด้านเนื้อหา ถ้าพิจารณาจากจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมคือ ดูจากส่วนที่เป็นสถานการณ์และเกณฑ์

1.2 ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง หมายถึง ความสามารถของแบบทดสอบที่จะวัดพฤติกรรมทางสมองหรือพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนได้ตรงตามที่ได้ระบุไว้ในหลักสูตร สามารถตรวจสอบได้จากการนำไปเปรียบเทียบกับตารางวิเคราะห์หลักสูตรที่ทำไว้ในด้านพฤติกรรม พิจารณาจากจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมคือ ดูจากส่วนที่เป็นพฤติกรรมและเกณฑ์

1.3 ความเที่ยงตรงตามสภาพ หมายถึง ความสามารถของแบบทดสอบที่สามารถทำให้ผู้เรียนตอบสนองออกมาตรงกับสภาพความเป็นจริงของเขา ซึ่งดูได้จากการสังเกตหรือการสอบภาคปฏิบัติ เกณฑ์ที่ใช้เทียบคือสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของนักเรียน

1.4 ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ หมายถึง ความสามารถของแบบทดสอบที่สามารถพยากรณ์ผลการเรียนในอนาคตของผู้เรียนได้อย่างถูกต้องตามความจริง เกณฑ์ที่ใช้เทียบคือสภาพความสำเร็จในอนาคตของผู้เรียน

2. ความเชื่อมั่น หมายถึง แบบทดสอบนั้นสามารถให้ผลการวัดที่ไม่กลับไปกลับมา ไม่ว่าจะวัดกี่ครั้งกับผู้เรียนกลุ่มเดิมก็ตาม เช่น เด็กเก่งได้คะแนนมาก เด็กอ่อนได้คะแนนน้อย ถ้าทำการสอบอีกครั้ง โดยใช้ข้อสอบชุดเดิม เด็กเก่งก็ยังเก่งอยู่และเด็กอ่อนก็ยังอ่อนเหมือนเดิม แสดงว่าแบบทดสอบนั้นมีความเชื่อมั่นสูง การสร้างแบบทดสอบให้มีความเชื่อมั่น คือข้อคำถามของแบบทดสอบจะต้องถามพฤติกรรมในระดับสูง ไม่ควรถามแต่ความจำและมีจำนวนข้อมากพอที่จะครอบคลุมเนื้อหาในวิชานั้น ๆ

3. มีความยุติธรรม หมายถึง ข้อคำถามในแบบทดสอบนั้นต้องไม่แนะแนวทางให้นักเรียนเดาคำตอบได้ถูก ไม่ลำเอียงต่อเด็กกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ การที่ข้อสอบจะให้ความเสมอภาคเช่นนี้ได้ก็ต้องอาศัยการสร้างข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตรนั่นเอง

4. งามลึก หมายถึง แบบทดสอบที่มีคำถามวัดพฤติกรรมหลายด้าน ไม่เน้นเฉพาะด้านความจำเพียงด้านเดียว ควรใช้คำถามที่ให้นักเรียนใช้สติปัญญาในการคิดหาคำตอบให้มากกว่าการจำ นั่นคือ ควรถามความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า

5. มีความยากง่ายพอเหมาะ หมายถึง ข้อสอบแต่ละข้อควรมีคนตอบถูกและผิดอย่างละครึ่งของจำนวนคนที่เข้าสอบ ข้อสอบที่ง่ายคือ จำนวนคนตอบถูกมากและข้อสอบที่ยากเกินไปคือ มีจำนวนคนตอบถูกน้อย ซึ่งจัดได้ว่าไม่มีประโยชน์อะไร เพราะสามารถจำแนกผู้เรียนได้ว่าใครเก่ง อ่อนกว่ากัน

6. มีอำนาจจำแนก หมายถึง แบบทดสอบนั้นสามารถแยกนักเรียนออกเป็นประเภทได้ทุกชั้น ทุกระดับ ตั้งแต่อ่อนสุดถึงเก่งสุด คือ ถ้าแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยที่กลุ่มหนึ่งได้คะแนนมาก อีกกลุ่มหนึ่งได้คะแนนน้อย ถ้ากลุ่มที่ได้คะแนนมากตอบถูกมากกว่ากลุ่มที่ได้คะแนนน้อยในแต่ข้อ แสดงว่าข้อสอบนั้นมีอำนาจจำแนกดี แต่ถ้าหากกลุ่มที่ได้คะแนนมากตอบได้คะแนนถูกพอ ๆ กันกับ กลุ่มที่ได้คะแนนน้อย ก็แสดงว่าข้อสอบนั้นไม่มีอำนาจจำแนก

7. มีความเป็นปรนัย ความเป็นปรนัยของแบบทดสอบ หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบ 3 ประการ คือ

7.1 มีความชัดเจนในตัวคำถาม

7.2 มีความชัดเจนในการตรวจให้คะแนน ทำให้ผู้ตรวจไม่ว่าใครก็ตามตรวจแล้ว คะแนนตรงกัน

7.3 มีความชัดเจนในการแปลความหมายของคะแนนคือ คะแนนที่บอกสภาพของผู้เรียนให้ตรงกัน

8. ต้องช่วย หมายถึง แบบทดสอบนั้นจะต้องมีลักษณะทำท่าย ชวนให้นักเรียนค้นหา คำตอบ เช่น การเรียงลำดับคำถามจากข้อง่ายไปข้อยาก การใช้รูปภาพประกอบคำถามหรือเป็น ข้อสอบที่มีลักษณะช่วยเป็นเยี่ยงอย่างที่ดี โดยไม่ถามสิ่งที่เป็นตัวอย่างที่ไม่เหมาะสม ไม่ควรปฏิบัติ

9. จำเพาะเจาะจง หมายถึง มีความชัดเจนในคำถามไม่ถามหลายแง่หลายมุมหรือใช้ คำถามคลุมเครือ ซึ่งจะทำให้นักเรียนงงได้ คำถามที่จำเพาะเจาะจงคือ ทุกคนอ่านแล้วต้องเข้าใจ คำถามตรงกัน

10. ประสิทธิภาพ หมายถึง แบบทดสอบนั้นสามารถวัดความรู้ได้มากที่สุดในเวลาที่กำหนดให้สอบและการตรวจให้คะแนนทำได้รวดเร็วถูกต้อง สะดวกในการคุมสอบและดำเนินการ สอบ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการทำแบบทดสอบน้อย พิมพ์ได้ชัดเจน อ่านง่ายและถูกต้อง เป็นต้น

สิริพร ทิพย์คง (2545 : 194 – 195) กล่าวว่า คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี พิจารณาได้ดังนี้

1. ความตรง แบบทดสอบที่มีความตรงเป็นแบบทดสอบที่สามารถนำไปวัดในสิ่งที่เรา ต้องการวัดได้อย่างถูกต้องตรงตามจัดประสงค์ที่ต้องการวัด ครอบคลุมเนื้อหาที่มีในหลักสูตรตาม พฤติกรรมการเรียนรู้ครบถ้วนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร.

2. ความเชื่อมั่น แบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่น เป็นแบบทดสอบที่สามารถให้ผลการวัดได้ คงที่ ไม่ว่าจะนำแบบทดสอบนั้น ไปวัดกี่ครั้ง

3. ความเป็นปรนัย แบบทดสอบที่มีความเป็นปรนัย เป็นแบบทดสอบที่มีคำถามชัดเจน เมื่อนักเรียนอ่านคำถามจะเข้าใจตรงกันว่าโจทย์กำหนดอะไรมาให้ และถามอะไร นอกจากนั้น ผู้ตรวจทุกคนสามารถตรวจให้คะแนนได้ตรงกันและแปลความหมายของคะแนนได้ตรงกัน

4. การถามลึก หมายถึง ถามให้ครอบคลุมพฤติกรรมขั้นความรู้ความจำ ความเข้าใจและต้องเป็นข้อสอบที่ไม่มีความลำเอียงต่อกลุ่มนักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะ

5. ความยุติธรรม คำถามของแบบทดสอบต้องมีช่องทางที่แนะให้เขาได้ถูกต้องและต้องเป็นข้อสอบที่ไม่มีความลำเอียงต่อกลุ่มนักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะ

6. อำนาจจำแนก แบบทดสอบนี้สามารถแยกนักเรียนได้ว่า ใครเก่ง ใครอ่อน โดยสามารถจำแนกนักเรียนออกเป็นประเภท ๆ ได้ทุกระดับอย่างละเอียด ตั้งแต่อ่อนสุดจนถึงเก่งที่สุด

7. ความยากง่ายพอเหมาะ แบบทดสอบนี้จะต้องไม่ยากเกินไปและไม่ง่ายเกินไป

8. ความขี้ขลาด หมายถึง แบบทดสอบที่นักเรียนทำด้วยความสนุกเพลิดเพลิน ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการทำแบบทดสอบ

9. ประสิทธิภาพ เป็นแบบทดสอบที่มีจำนวนข้อสอบพอประมาณ จัดทำแบบทดสอบด้วยความประณีต ตรวจให้คะแนนได้รวดเร็ว รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการสอบที่ดี

จากลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นักเรียนศึกษาได้กล่าวไว้สรุปได้ว่า ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีต้องคำนึงถึงความตรงในการวัดตามจุดประสงค์ มีความเชื่อมั่น ผู้เรียนสามารถเข้าใจ โจทย์ได้ตรงกัน ครอบคลุมการถามขั้นความรู้ด้านความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมถึงการประเมินค่า มีความยุติธรรมในแบบทดสอบแยกผู้เรียนได้ทุกระดับความสามารถ มีค่าความยากง่ายพอเหมาะ ทำให้ผู้เรียนมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ไม่เกิดความเบื่อหน่าย และสามารถตรวจคำตอบได้ด้วยความรวดเร็ว

เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R

การอ่านเป็นทางหนึ่งของการแสวงหาความรู้ และการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ แต่หากมีเทคนิคการอ่านที่ดีที่จะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังจะกล่าวถึงเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ดังนี้

ความหมายของวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เป็นการจัดการเรียนรู้แบบหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนได้ตามศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2544 : 61) ให้ความหมายของวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R หมายถึงทักษะการศึกษาซึ่งเกี่ยวกับเทคนิคที่ใช้อ่านหนังสือประเภทวิชาการ แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ Survey, Question, Read, Recite และ Review

สุคนธ์ สิ้นพานนท์ และคณะ (2545 : 287) ให้ความหมายวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ว่าหมายถึงเทคนิคการสอนอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาข้อมูลที่สำคัญของเรื่อง

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538 : 13-17) ได้ให้ความหมายของเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ว่าเป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจวิธีหนึ่งที่นิยมใช้กันมาก โดยมีลักษณะดังนี้ S = Survey หมายถึง การสำรวจเพื่อให้เห็นภาพกว้างๆเกี่ยวกับเรื่องนั้น เพื่อดูขอบเขตของเนื้อหาของข้อเขียนนั้นอย่างคร่าว ๆ เช่น การอ่านส่วนที่เป็นชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจง ภาพประกอบต่าง ๆ บทสรุปและคำสำคัญ เป็นต้น ขั้นตอนนี้อาจใช้เวลาประมาณ 5-10 นาทีเท่านั้น Q = Question หมายถึง การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถามในขณะที่อ่านจะช่วยให้เราตั้งใจและจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่านได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้หลังจากที่อ่านจบแล้วผู้อ่านก็จะสามารถบันทึกสาระที่อ่านได้เนื่องจากการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายชัดเจน วิธีที่ง่ายที่สุดในการตั้งคำถามก็คือการเปลี่ยนหัวข้อย่อยต่าง ๆ ของเรื่องเป็นคำถาม R = Read หมายถึง การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ คำที่พิมพ์ด้วยลักษณะที่แตกต่างไปจากปกติและภาพประกอบต่างๆล้วนเป็นสิ่งที่ช่วยในข้อความนั้น ๆ เพื่อให้มองเห็นได้ง่ายแล้วเขียนคำสำคัญไว้ในที่ว่างด้านข้างหรือขอบของหนังสือ แต่ยังไม่ต้องบันทึกสิ่งที่ได้จากการอ่านเราอาจต้องอ่านข้อเขียนนั้นซ้ำอีกหากยังไม่เข้าใจดีพอ R = Recite หรือ Recall หมายถึง การท่องจำสิ่งที่อ่านไปแล้วก่อนที่จะอ่านส่วนต่อไป อาจตรวจเช็คความจำด้วยการตอบคำถามเกี่ยวกับข้อความเหล่านั้น หากไม่สามารถตอบได้ให้เปิดคำสำคัญที่เขียนไว้ที่ขอบหนังสือแล้วพยายามตอบคำถาม การเริ่มต้นอ่านส่วนต่อไปจะกระทำก็ต่อเมื่อสามารถตอบคำถามเหล่านั้นได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่วเท่านั้น ในขั้นตอนนี้เราควรบันทึกสาระสำคัญที่ได้จากการอ่านด้วยภาษาของเรา บันทึกสิ่งที่เห็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและบรรณานุกรม R = Review หมายถึง การทบทวนภายหลังจากที่อ่านเรื่องทั้งหมดจบแล้ว อาจทำด้วยการอ่านออกเสียงเพื่อตรวจดูว่าเรามีความรู้ ความจำเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านหรือไม่ เพียงใด การทบทวนนี้เป็นการปฏิบัติขั้นตอนที่ 1-3 อีกครั้งหนึ่งเพื่อให้มั่นใจว่าเราไม่พลาดสาระสำคัญส่วนใด ในขั้นตอนนี้เราควรบันทึกให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วอ่านทบทวนอีกครั้งหนึ่งเพื่อดูว่าข้อเขียนที่อ่านมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับงานของเราอย่างไร การทบทวนอาจทำได้โดยการอภิปรายกับเพื่อนที่อ่านเรื่องเดียวกันก็ได้

จากการศึกษาสรุปได้ว่า วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R หมายถึง การจัดกิจกรรมการอ่านเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง และสามารถหา ข้อความที่อ่านได้ เป็นการฝึกอ่านที่เป็นระบบด้วยการกวาดสายตา ฝึกตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน บันทึกข้อมูลและทบทวนจากสิ่งที่ได้จากการอ่าน

ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R

ลักษณะของการอ่านแบบ SQ3R เป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาคา ตอบที่ตั้งไว้ เป็นการอ่านเพื่อเนื้อหาสาระ ขั้นตอนในการอ่านประกอบด้วย Survey, Question, Read, Recite และ Review

S = Survey หมายถึง การสำรวจเพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น เพื่อดูขอบเขตของเนื้อหาของข้อเขียนนั้นอย่างคร่าว ๆ นอกจากนั้นยังทา ให้ผู้อ่านเข้าใจจุดสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อ ขั้นตอนนี้อาจใช้เวลาประมาณ 5-10 นาทีเท่านั้น สิ่งที่ผู้อ่านควรทำ คือ

1. อ่านชื่อเรื่อง ช่วยให้สมองเริ่มรู้ว่าจุดสนใจคืออะไร
2. อ่านคำนำ และ/ หรือบทสรุป ช่วยให้ผู้อ่านรู้ว่าสิ่งที่จะอ่าน ตรงกับจุดประสงค์ในการอ่านของตนหรือไม่
3. อ่านตัวอักษรตัวหนาและหัวข้อย่อย ช่วยทา ให้รู้กรอบของบทอ่าน การรู้กรอบนี้จะทำ ให้ผู้อ่านรู้ว่า โครงสร้างของบทอ่านจะเป็นอย่างไร มีรายละเอียดอย่างไร
4. ทบทวนกราฟิก แผนภูมิ แผนที่ รูปภาพ ทำให้เห็นภาพของบทอ่านชัดเจนขึ้น
5. สำรวจสิ่งที่จะช่วยให้การอ่านง่ายขึ้น เช่นอักษรตัวเอน จุดมุ่งหมายของบทอ่านคำจำกัดความและคำถามท้ายบท สิ่งเหล่านี้ทำ ให้ผู้อ่านเข้าใจและจำได้

Q = Question หมายถึง การตั้งคา ถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การตั้งคา ถามในขณะที่อ่าน จะช่วยให้เราตั้งใจและจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่านได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้หลังจากที่อ่านจบแล้วผู้อ่านก็จะสามารถบันทึกสาระที่อ่านได้ เนื่องจากการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน วิธีที่ง่ายที่สุดในการตั้งคำถามก็คือ การเปลี่ยนหัวข้อย่อยต่าง ๆ ของเรื่องให้เป็นคำถาม และควรเขียนคำถามไว้ริมด้านซ้ายของบทอ่าน เช่น ถ้าผู้อ่าน อ่านเรื่องเกี่ยวกับทักษะการอ่าน หัวข้อที่อ่านพบ คือ Use a Regular Study Area คำถามที่ผู้อ่านถามก็คือ Why should I have a regular study area? และ Where should my regular study area be located? เมื่อผู้อ่านหาคำตอบจริงจังก้จะทำให้เข้าใจ และจะหาข้อมูลได้

R=Read หมายถึง การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ คำที่พิมพ์ด้วยลักษณะที่แตกต่างไปจากปกติ และภาพประกอบต่าง ๆ ล้วนเป็นสิ่งที่ช่วยในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องในการอ่านควรอ่านทีละตอน หรือทีละย่อหน้า เมื่อพบคำตอบที่ได้ตั้งไว้ควรใช้ปากกาขีดต่าง ๆ ระบายที่ข้อความนั้น ๆ เพื่อให้มองเห็นได้ง่าย และจดบันทึกไว้เป็นคำพูดของตนเองทางด้านขวาของบทอ่านในขณะที่อ่าน อาจตั้งคำถามเพิ่ม ถ้าเป็นบทอ่านที่สั้นอาจจะตั้งคำถามย่อหน้าละ 1 ข้อ ยังไม่ต้องสนใจรายละเอียด

R = Recite หรือ Recall หมายถึง การท่องจำสิ่งที่อ่านไปแล้วก่อนที่จะอ่านส่วนต่อไป ผู้อ่านอาจตรวจสอบความจำด้วยการตอบคำถามเกี่ยวกับข้อความเหล่านั้น หากไม่สามารถตอบได้

ให้เปิดดูคำสำคัญที่เขียนไว้ที่ขอบหนังสือแล้วพยายามตอบคำถาม การเริ่มต้นอ่านส่วนต่อไป จะกระทำก็ต่อเมื่อสามารถตอบคำถามเหล่านั้นได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่วเท่านั้น ในขั้นตอนนี้ ผู้อ่านควรบันทึกสาระสำคัญจากการอ่านด้วยภาษาของตนเอง บันทึกสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และบรรณานุกรม

R = Review หมายถึง การทบทวนภายหลังจากที่อ่านเรื่องทั้งหมดจบแล้ว ผู้อ่านอาจทำได้ด้วยการอ่านออกเสียงเพื่อตรวจดูว่ามีความรู้ ความจำเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านหรือไม่เพียงใดการทบทวนนี้ เป็นการปฏิบัติขั้นตอนที่ 1-3 อีกครั้งหนึ่งเพื่อให้มั่นใจว่าไม่พลาดสาระสำคัญส่วนใด ในขั้นตอนนี้ ผู้อ่านควรบันทึกให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ แล้วอ่านทบทวนอีกครั้งหนึ่งเพื่อดูว่าข้อเขียนที่อ่านมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับงานของตนอย่างไร การทบทวนอาจทำได้โดยการอภิปรายกับเพื่อนที่อ่านเรื่องเดียวกันก็ได้ (พรสวรรค์ สีป้อ. 2550 : 116 - 118)

วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ดังนี้

โรบินสัน (Robinson. 1961 : 29-30) ได้เสนอยุทธวิธีการอ่าน แบบ SQ3R เพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถเลือกสิ่งที่เขาคาดว่าจะรู้จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้ รวดเร็ว และจดจำเรื่องได้ดี ตลอดจนสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีขั้นตอนการอ่าน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 Survey (S) โดยการกวาดสายตาไปตามหัวข้อตามบทอ่านเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องที่อ่าน เป็นการอ่านอย่างคร่าว ๆ ถ้าหากบทอ่านนั้นมีบทสรุปก็ให้อ่านบทสรุปด้วยการอ่านขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลามากเกินไป การอ่านในขั้นตอนนี้จะทำให้ผู้อ่านได้รู้ใจความสำคัญของเรื่องหรือแนวคิดหลักของเรื่อง การอ่านในขั้นตอนนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ของเรื่องได้

ขั้นตอนที่ 2 Question (Q) โดยการเปลี่ยนหัวข้อให้เป็นคำถาม การตั้งคำถามในขั้นตอนนี้จะทำให้ผู้อ่านอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น ดังนั้นคำถามจึงเป็นสิ่งที่จะเพิ่มความเข้าใจมากขึ้น คำถามจะช่วยให้ผู้อ่านระลึกถึงความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน ที่สำคัญ คำถามจะต้องสัมพันธ์กับเรื่องราวที่กำลังอ่าน ในเวลาเดียวกันก็ควรจะต้องถามตัวเองด้วยว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียนกำลังเขียนอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไรและเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้าง ตอนไหนหรือเมื่อไร อย่างไรก็ตามก็ควรพยายามตั้งคำถามให้ได้ เพราะจะช่วยให้การอ่านในขั้นต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดหมายและสามารถจับประเด็นสำคัญไม่ผิดพลาดและคิดเสมอว่าต้องอ่านเพื่อหาคำตอบนั้น

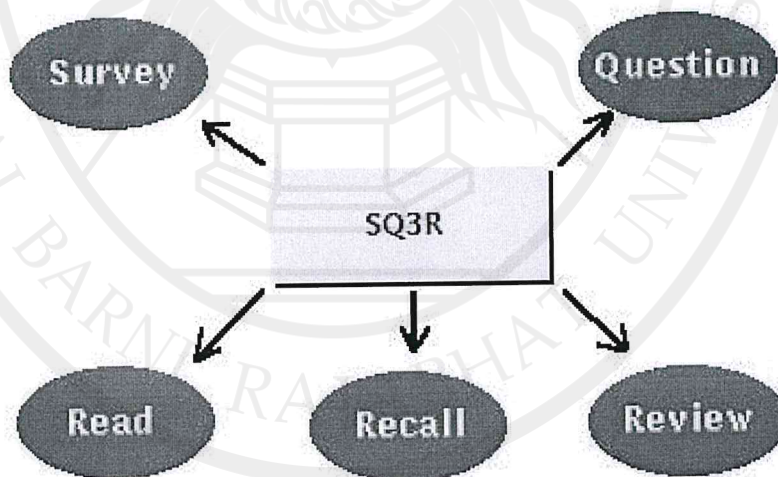
ขั้นตอนที่ 3 Read (R₁) เป็นการอ่านข้อความซ้ำ ๆ อย่างละเอียด เพื่อ ความเข้าใจและจับประเด็นสำคัญ ๆ การอ่านในขั้นตอนนี้เป็นการอ่านอย่างกระตือรือร้น เพื่อที่จะหาคำตอบให้ได้ ขณะที่อ่านหากนึกคำถามได้อีกก็จดบันทึกไว้ แล้วตั้งใจอ่านจนกว่าจะได้คำตอบที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 4 Recite (R₂) เมื่ออ่านจบตอนหนึ่ง ๆ แล้วพยายามตอบคำถามอย่างย่อ ๆ โดยใช้
 จำนวนภาษาของตนเอง พร้อมกับบอกชื่อตัวอย่างในเรื่อง ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านรู้ว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับ
 อะไร ถ้าตอบคำถามไม่ได้ให้ย้อนกลับไปอ่านเรื่องใหม่อย่างคร่าว ๆ

ขั้นตอนที่ 5 Review (R₃) ในขั้นตอนนี้เป็นการทบทวนหัวข้อหรือประเด็นสำคัญต่าง ๆ
 หลังจากที่ย่านบทอ่านจบแล้ว อาจจะเป็นการอ่านทวนคำถาม คำตอบในประเด็นสำคัญ ๆ ก็ได้ เพื่อ
 เป็นการระลึกถึงความจำของบทอ่าน แต่ถ้าหากยังไม่แน่ใจในบทอ่านตอนใดก็ตาม ก็ให้กลับไป
 อ่านซ้ำใหม่อีกเพื่อจะได้จำ เรื่องได้แม่นยำยิ่งขึ้น

นลินี บำเรอราช (2545 : 173 -176) กล่าวว่า การสอนอ่านแนว SQ3R มีกระบวนการ 5
 ขั้นตอน ตามคำสำคัญของวิธีการคือ Survey (สำรวจ) Question (ตั้งคำถาม) Read (อ่าน R₁) Recite
 (พูดตอบตัวเอง R₂) Reconstruct or Review (สร้างโครงเรื่องของบทอ่านหรืออ่านทบทวน R₃) การ
 สอนแนว SQ3R นี้ ครูอาจดำเนินกิจกรรมในชั้นเรียนไปตามลำดับขั้นตอนหรืออาจแนะนำนักเรียน
 ให้ใช้วิธีการนี้ในการอ่านของตนก็ได้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนว SQ3R แสดงเป็นแผนภูมิตามที่เบอร์มิสเตอร์
 เบอร์เมียสเตอร์ (Burmeister. 1978 : 105) เสนอไว้ดังนี้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
 ภาพประกอบ 2 แผนภูมิการจัดกิจกรรมแนว SQ3R

ที่มา: (Burmeister. 1978 : 105)

จากภาพประกอบ 2 กิจกรรมในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

1. กิจกรรมขั้นสำรวจ (Survey) มีรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ให้นักเรียนอ่านชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง เพื่อดูแนวคิดของเรื่องว่าจะโน้มเอียงไปทางใด มีแนวคิดอื่นที่จะเปรียบเทียบแนวคิดนี้หรือไม่

1.2 ให้นักเรียนพิจารณาสารบัญ เพื่อดูโครงเรื่องของหนังสือว่ามีบท มีตอน เกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง เพื่อให้ทราบภาพรวมของเรื่องทั้งหมด พร้อมทั้งให้คิดว่าจะยังขาดประเด็นสำคัญของเรื่องหรือไม่ จะต้องพินิจหาแหล่งข้อมูลอื่นเพิ่มหรือไม่

1.3 ให้นักเรียนอ่านคำนำ ศึกษาว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไร เขียนเพื่อใคร

1.4 ให้นักเรียนสำรวจในแต่ละบท ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1.4.1 อ่านชื่อบทหรือชื่อหัวข้อเรื่อง ข้อความที่บ่งชี้เนื้อความ หัวข้อเรื่องรองตามลำดับ

1.4.2 ดูภาพประกอบ (ถ้ามี)

1.4.3 อ่านข้อสรุป แล้วพยายามที่จะหา ข้อสรุปของบท ก่อนที่จะสำรวจบทต่อไป

1.5 ให้นักเรียนอ่านคร่าว ๆ (กวาดสายตา) ในส่วนอภิธานศัพท์ คำแปลศัพท์ที่มีอยู่ในหนังสือและส่วนเพิ่มที่เป็นภาคผนวกของหนังสือ

1.6 ท้ายสุด เริ่มอ่านแต่ละบทอย่างคร่าว ๆ ก่อนเริ่มอ่านจริง เพื่อจับความคิดสำคัญ (ทราบเรื่องโดยย่อ ๆ) ไว้ในใจ ก่อนที่จะอ่านบทนั้น ๆ แล้วคิดมีส่วนสำคัญอะไรบ้างที่ขาดหายไป

2. กิจกรรมขั้นตั้งคำถามในใจ (Question) มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ให้นักเรียนดูที่ชื่อหัวข้อเรื่อง แล้วถามตัวเองว่าหมายถึงอะไรและคิดว่าจะหาคำตอบได้จากหัวข้อเรื่องนี้ไหม

2.2 ให้นักเรียนตั้งคำถามถามตัวเองหลายๆ คำถามที่อยากจะรู้ตามขอบเขตของชื่อหัวข้อเรื่องนั้น

3. กิจกรรมขั้นอ่านในใจ (Read-R1) มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ให้อ่านในใจเพื่อจะหาคำตอบตามคำถามที่ตั้งไว้ในขั้น Q

3.2 ถ้าไม่มีคำตอบให้คิดต่อว่า จะหาคำตอบได้จากที่อื่น ๆ ได้อย่างไรเช่น อาจถามในชั้นเรียนหรือพยายามหาคำตอบจากห้องสมุดหรือแหล่งความรู้อื่น

3.3 ให้นักเรียนคิดคำถามดี ๆ ที่จะถามในชั้นหรือคิดไว้เพื่อใช้หาคำตอบในห้องสมุดหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

4. กิจกรรมขั้นพูดตอบตัวเอง (Recite-R2) มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ให้นักเรียนพูดคำตอบ (ที่จะหาได้เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ในชั้น Q) การพูดตอบตนเองเพื่อจะได้จำ

4.2 ให้นักเรียนถามตนเองว่า คำตอบที่ผู้เขียนระบุไว้ ตรงกับสิ่งที่ตั้งคำถามไว้หรือไม่ (Make Sense)

4.3 ให้นักเรียนถามตนเองว่า ขณะนี้พอจะมีความคิดใหม่หรือความรู้ใหม่พอที่จะใช้ในการเขียน ในการอภิปรายหรือพอที่จะแสดงเป็นผลงานอื่นหรือไม่

5. กิจกรรมขั้นโครงสร้างเรื่องของบทอ่านหรืออ่านบททวน (Reconstruct/ Review-R3) มีรายละเอียดดังนี้

5.1 ให้นักเรียนทำข้อสรุปไว้ในใจ หรือจดไว้เป็นแนวโครงสร้างเรื่องในรูปแบบที่ความคิดความรู้ก็ได้

5.2 ให้นักเรียนนึกความคิดสำคัญที่ผู้เขียนบอกไว้

5.3 ให้นักเรียนเขียนความคิดสำคัญที่ผู้เขียนบอกไว้

5.4 ให้นักเรียนอ่านบททวนทั้งบทตามแนวขั้นสำรวจ แต่มุ่งเอาเฉพาะรายละเอียด

5.5 ให้นักเรียนคิดถึงการใช้ความรู้-ความคิดที่ได้รับครั้งนี้

5.6 ให้นักเรียนคิดว่าอาจจะต้องอ่านหนังสือเพิ่มเติม เพื่อหาข้อมูลที่กว้าง ลึกมากขึ้น หรือหาข้อมูลในแง่มุมอื่นหรือไม่

สมุทร เช่นเชาวนิช (2549 : 100-101) ได้กล่าวถึงเทคนิค “ดู ถม อ่าน ท่อง ทวน” (SQ3R) ในการอ่านตำราเทคนิคที่มักจะใช้กันมากและค่อนข้างจะเป็นที่รู้จักกันดีคือ เทคนิค ดู ถม อ่าน ท่อง ทวนหรือ SQ3R เทคนิคนี้ประกอบขึ้นด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ดู (Survey) เป็นการอ่านดูแบบผ่านไปอย่างรวดเร็ว ๆ ก่อนเพื่อดูว่าเนื้อหาในบทนั้น ๆ มีความยากมากน้อยขนาดไหนและในเวลาเดียวกันก็เพื่อต้องการจะจับใจความโดยทั่ว ๆ ไปให้ได้เสียขั้นหนึ่งก่อน โดยวิธีการอ่านแบบ Skimming ในบางหน้าหรือบางตอนหรือหลาย ๆ หน้า หลาย ๆ ตอนก็ได้ ดูหัวข้อเรื่องในแต่ละบทว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบทก่อน ๆ หรือไม่ พิจารณารูปภาพ ถ้ามี ดูตารางกราฟ แผนภูมิหรือแผนผัง ต่อจากนั้นจึงไปดูว่ามีคำถามหรือสรุปใจความไว้ท้ายบทหรือท้ายตอนหรือเปล่า ในขั้นนี้จะไม่ใช่เวลามากนัก

2. ถม (Question) หลังจากอ่านดูอย่างรวดเร็ว ๆ แล้ว ก็อาจจะพอเข้าใจเนื้อหาโดยทั่ว ๆ ไปได้บ้าง จากนั้นพยายามตั้งคำถามถามตัวเอง คำถามที่ว่านี้ควรจะตั้งเกี่ยวข้องกับใจความสำคัญในบทนั้น ๆ โดยตรง ซึ่งอาจจะได้มาจากหัวข้อย่อ ๆ หรือจาก Skimming โดยตรงก็ได้ เช่น สมมติว่ากำลังอ่านดูบทที่ว่าด้วย Electricity อยู่แล้วหัวข้อเรื่องในบทนี้คือ Direct Current ก็อาจจะตั้งคำถามขึ้นคล้าย ๆ อย่างนี้ว่า What is direct process? หรือถ้าอยากจะให้ลึกซึ้งมากขึ้นไปอีกก็อาจจะถามว่า

How is direct current used in this process? ก็ได้ แต่ที่สำคัญก็คือ คำถามจะต้องสัมพันธ์กันกับสิ่งที่กำลังอ่านอยู่ อย่างไรก็ตามควรจะตั้งคำถามเองอยู่ตลอดเวลาว่าใจความสำคัญที่ผู้เขียน กำลังพูดถึงนั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไรและไปเกี่ยวข้องกับใครบ้างและเมื่อไรหรือตอนไหน พยายามตั้งคำถามให้ได้ เพราะจะช่วยทำให้การอ่านในขั้นตอนต่อไปเป็นไปอย่างมีจุดหมาย

3. อ่าน (R = Read) ในขั้นนี้จะต้องกลับมาอ่านข้อความในบทหรือในขั้นตอนนั้น ๆ การอ่านอย่างแท้จริงจะเกิดขึ้นในขั้นนี้ ควรพยายามอ่านให้เร็วขึ้นกว่าเดิมเพราะเข้าใจและทราบที่อยู่แล้วว่าอ่านเพื่อค้นหาคำตอบ

4. ท่อง (R = Recite) เมื่ออ่านจบแต่ละตอนหรือแต่ละบทแล้ว ควรจะทำสรุปใจความสำคัญ ๆ ไว้พยายามใช้ถ้อยคำของตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ อาจจะเริ่มด้วยการอ่านทวนคำถามซ้ำอีก เพื่อจะได้หาคำตอบให้ง่ายขึ้น การสรุปคำตอบนั้นอาจจะทำในรูปของเค้าโครงร่าง (Outline) ก็ได้ หรืออาจจะใช้วิธีถามคำถามปากเปล่า ระหว่างเพื่อนสองต่อสองก็ได้ ซึ่งเท่ากับเป็นการทดสอบว่าตัวเองเข้าใจประเด็นที่สำคัญ ๆ ได้ถูกต้องหรือไม่ พยายามเชื่อมโยงใจความสำคัญในบทหรือในตอนก่อน ๆ ให้สัมพันธ์กัน ซึ่งช่วยทำให้การอ่านในบทต่อ ๆ ไปได้ใจความต่อเนื่องกัน

5. ทวน (R = Review) ในขั้นนี้เป็นการทบทวนสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จดบันทึกย่อไว้หลังจากที่ได้อ่านจบแล้ว อาจจะเป็นการอ่านทวนคำถาม-คำตอบในหัวข้อเรื่องใหญ่ ๆ และที่สำคัญ ๆ เพื่อเป็นการฟื้นความจำ หากยังไม่แน่ใจหรือไม่มั่นใจในตอนไหนหรือบทใดก็ตามสามารถกลับไปอ่านซ้ำใหม่อีกเพื่อให้จำได้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่าวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ เหมาะสำหรับนักเรียนที่สามารถอ่านได้เองโดยอิสระ (Independent Reading Level) เป็นการอ่านที่ต้องใช้ทักษะการอ่านในใจอย่างมีสมาธิ จึงจะช่วยให้สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องได้ โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้นตอน (Survey, Question, Read, Recite, Review)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R มาจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เนื่องจากเป็นวิธีการฝึกอ่านที่สร้างความสนใจในการเรียนรู้ เป็นการฝึกทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ จับใจความ หรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน เป็นวิธีสอนที่มุ่งเน้นการสอนโดยการฝึกให้นักเรียนกวาดสายตา หาหัวเรื่องแล้วเปลี่ยนหัวข้อนั้น ๆ เป็นคำถาม สอนและฝึกให้นักเรียนบันทึกสิ่งที่จะได้จากการอ่าน เมื่ออ่านจบข้อความแล้ว ฝึกให้นักเรียนทบทวนโดยการตรวจสอบบันทึกที่เขียนไว้ รูปแบบนี้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการสอนอ่าน โดยมีวิธีการสอนประกอบด้วยขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขั้น Survey (S) เป็นขั้นที่ครูให้นักเรียนอ่านอย่างคร่าว ๆ โดยการกวาดสายตาไปตามข้อในบทหนึ่ง ๆ เพื่อ หาข้อหรือจุดสำคัญของเรื่องที่เรื่อนั้นจะกล่าวต่อไป ถ้าหากว่าเรื่องนั้นมีบทสรุปก็อ่านบทสรุปด้วยการอ่านในขั้นนี้ไม่ควรใช้เวลาเกิน 1 นาที และการอ่านนี้จะชี้ให้เห็นหัวข้อสำคัญ ๆ หรือแนวคิดที่เป็นหลักของเรื่องประมาณ 3-6 หัวข้อ การอ่านคร่าว ๆ นี้ จะช่วยให้นักเรียนเรียบเรียงความคิดต่าง ๆ ได้ เมื่ออ่านเรื่องอย่างละเอียดในภายหลัง

2. ขั้น Question (Q) เป็นขั้นที่ครูให้นักเรียนเปลี่ยนหัวข้อเรื่องที่อ่านเป็นคำถาม การตั้งคำถามนี้จะทำให้นักเรียนมีความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น ดังนั้นจึงเพิ่มความเข้าใจมากขึ้น คำถามจะช่วยให้ย้อนนึกถึงความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องได้เร็วยิ่งขึ้น และคำถามจะช่วยให้ส่วนสำคัญของเรื่องเด่นชัด ในขณะที่อ่านรายละเอียดที่อธิบายหัวข้อนั้น ๆ การเปลี่ยนหัวข้อเป็นคำถามได้ทันทีที่อ่านหัวข้อ นักเรียนต้องพยายามคิดเสมอว่าต้องอ่านเพื่อหาคำตอบ

3. ขั้น Read (R) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนจะต้องอ่านเรื่องเพื่อหาคำตอบ นั่นคืออ่านตั้งแต่ต้นจนจบ การอ่านนี้ไม่ใช่การค่อย ๆ อ่านทีละบรรทัด แต่เป็นการอ่านที่มีความกระตือรือร้นที่จะหาคำตอบให้ได้

4. ขั้น Recite (R) เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ให้นักเรียนพยายามตอบคำถามอย่างย่อ ๆ โดยใช้สำนวนภาษาของตนเอง การทำเช่นนี้จะทำให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับอะไร ถ้าตอบคำถามไม่ได้ให้ย้อนกลับไปอ่านเรื่องใหม่อย่างคร่าว ๆ วิธีการบรรยายถึงสิ่งที่อ่านไปแล้วที่ดีที่สุดคือ การจดบันทึกวลีที่สำคัญ ๆ ในรูปของโครงเรื่องอย่างสั้น ๆ การจดบันทึกทำให้ต้องใช้ใช้กล้ามเนื้อสายตาและต้องคิดโดยใช้ภาษาในการจินตนาการ การใช้ประสาทรับความรู้สึกยิ่งมากก็ยิ่งทำให้จำได้ดียิ่งขึ้น

5. ขั้น Review (R) เมื่ออ่านจบบทเรียนแล้วให้นักเรียนตรวจดูบันทึกที่จดไว้เพื่อมองเห็นภาพรวมของจุดสำคัญ และความสัมพันธ์ของจุดสำคัญเหล่านั้นและตรวจสอบความจำในเรื่อง โดยการพยายามระลึกถึงหัวข้อย่อๆ แล้วบันทึกไว้ได้หัวข้อสำคัญทุกขั้นตอนครูจะต้องคอยกำกับดูแลและให้คำแนะนำ แก่นักเรียนอย่างใกล้ชิดจึงจะได้ผลดี (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2546 : 245-248)

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ทักษะการอ่านในใจ มีสมาธิและใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยครูกระตุ้นให้นักเรียนสำรวจและตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน แล้วให้นักเรียนรวบรวมข้อมูลผนวกกับความรู้เดิม และนำข้อมูลความรู้ที่ได้มาอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นคำถามที่กำหนด จากนั้นให้นักเรียนประเมินข้อมูลและข้อสรุปจากสิ่งที่อ่านได้ด้วยตนเอง ประกอบขึ้นด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสำรวจ (S-Survey) หมายถึงขั้นตอนที่ครูแจกบทอ่านที่ต้องการให้นักเรียนอ่านแล้ว แนะนำให้นักเรียนสำรวจบทอ่านและคำถามจากบทอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อเป็นการมองหาจุดสำคัญของเรื่อง โดยวิธีกวาดสายตารวดเร็ว
2. ขั้นตั้งคำถาม (Q-Question) หมายถึงขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนตั้งคำถามจากบทอ่านที่ได้สำรวจมาแล้วในแต่ละย่อหน้า โดยครูจะคอยชี้แนะแนวทางให้กับนักเรียนได้ฝึกการตั้งคำถาม
3. ขั้นการอ่านอย่างรอบคอบ (R-Read) หมายถึงขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนได้อ่านรายละเอียดของบทอ่านเพื่อทำความเข้าใจและค้นหาคำตอบให้ตรงกับคำถามที่ตั้งไว้
4. ขั้นการจดจำ (R-Recite) หมายถึงขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนทำความเข้าใจคำตอบและเนื้อเรื่องจากการอ่านแล้วจดจำ ข้อความที่สำคัญ โดยการจดบันทึกย่อหรือขีดเส้นใต้ เพื่อเตือนความจำของตนเอง
5. ขั้นทบทวน (R-Review) หมายถึงขั้นตอนที่ครูให้นักเรียนทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด โดยการอ่านคำถามที่นักเรียนได้ตั้งไว้ และคำตอบของแต่ละข้อให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

แผนผังความคิด

แผนผังความคิด (Mind Mapping) เป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูผู้สอนนิยมใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนใหญ่ใช้ในการระดมสมองขณะทำกิจกรรมกลุ่มของผู้เรียนและในการสรุปบทเรียน ทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล เนื่องจากเกิดความสนุกสนานแก่ผู้เรียนในการเขียนสิ่งที่ตนเรียนรู้อย่างอิสระ มีการจัดกลุ่มและเรียงลำดับความสำคัญผ่านเส้นแขนงต่าง ๆ จากจุดกึ่งกลาง เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดรวบยอดย่อย ๆ และความคิดรวมทั้งหมดในกระดาษเพียงแผ่นเดียว นอกจากนี้ แผนที่ความคิดยังสามารถนำมาใช้ในการวางแผนงานทั้งของครูและการทำโครงการงานของนักเรียนหรือการเตรียมงาน ซึ่งจะทำให้แผนที่ความคิดที่ได้มีความกระชับ น่าสนใจและครอบคลุมตรงตามหัวข้อหลักที่น่าเสนอ

ความหมายของแผนผังความคิด

วิเศษ ชินวงศ์ (2544 : 10) ได้ให้ความหมายของแผนผังความคิดว่า หมายถึง วิธีการช่วยบันทึกความคิดเพื่อให้เห็นภาพความคิดที่หลากหลายมุมมองที่กว้างและชัดเจนกว่าการบันทึกที่เราคุ้นเคยโดยยังไม่จัดระบบระเบียบความคิดใด ๆ ทั้งสิ้นเป็นวิธีการที่สอดคล้องกับโครงสร้างการคิดของมนุษย์ที่บางช่วงสมองจะกระโดดออก นอกทางขณะที่กำลังคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การทำให้สมองได้คิด ได้ทำงานตามธรรมชาติ นั้น มีลักษณะเหมือนต้นไม้ที่แตกกิ่งก้านออกไปเรื่อย ๆ

ทิสนา แจมมณี และคณะ (2544 : 9) ได้ให้ความหมายว่า Mind Mapping คือการใช้สมองจดบันทึก ถ้าต้องการทำให้สมองโยงโย่ใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ก็ควรจะจัดรูปแบบ

การบรรจุข้อมูลในหน่วยที่สุ่มเท่าที่จะทำได้โดยการจัดในลักษณะ “จับใส่กล่อง” หรือ “หยอดหลุม” ซึ่งจะเป็นไปตามที่ว่า ถ้าหากสมองทำงาน ขึ้นต่อกับคำสำคัญในการเชื่อมโยงและประสานรวมกัน แล้ว ความสัมพันธ์ของการจดบันทึกและคำของเรา ก็ควรจะได้รับ การจัดในรูปแบบเดียวกัน แทนที่จะเป็นแบบ “เส้นตรง” อย่างที่เคยทำกันมา

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551 : 30) กล่าวว่า แผนผังความคิดเป็นการนำเอาทฤษฎีที่เกี่ยวกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด การเขียนแผนผังความคิดนั้น เกิดจากการใช้ทักษะทั้งหมดของสมองหรือเป็นการทำงานร่วมกันของสมองทั้ง 2 ซีก คือสองซีกซ้ายและซีกขวา ซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ ภาษา สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับ ความเป็นเหตุผล ตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวาทำหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงาม ศิลปะ จังหวะ โดยมีแถบเส้นประสาทคอร์ปัสคัลโลซัมเป็นเสมือนสะพานเชื่อม

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546 : 28) กล่าวว่า แผนผังความคิด หมายถึงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2544 : 179) กล่าวว่า ใจว่า แผนผังความคิด (Mind Mapping) เป็นรูปแบบที่ใช้แสดงการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่สัมพันธ์กัน

จากการศึกษาสรุปได้ว่า แผนผังความคิด เป็นการแสดง โครงสร้างของการคิด กระบวนการคิด ความสัมพันธ์ของกระบวนการคิดตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นแผนผังหรือแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ จากความคิดหลักไปสู่ความคิดรองและความคิดย่อย ให้เป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้แผนผังความคิดในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยสอดคล้องกับแผนผังความคิดไปในขั้นการจดจำของแผนการจัดการเรียนรู้

วิธีการสร้างแผนผังความคิด

บุชาน (Buzan. 1996 : 43) ได้กำหนดกฎเกณฑ์พื้นฐานของการสร้างแผนผังความคิดไว้ว่ามีอยู่ 2 กฎเกณฑ์ คือกฎเกณฑ์ด้านเทคนิคและกฎเกณฑ์ด้านแบบแผน ดังต่อไปนี้

1. เทคนิค แผนผังความคิดเป็นเครื่องมือที่อาศัยเทคนิคที่ช่วยทำให้ประสิทธิภาพในการคิดเพิ่มขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นลักษณะพื้นฐาน โดยแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

- 1.1 แผนผังความคิดจะเน้นถึงความสำคัญของความคิดในแผนผัง โดยผ่านองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ การใช้รูปภาพตรงกลาง การใช้สัญลักษณ์ คำหรือรูปภาพที่สามารถรับรู้และเข้าใจได้ง่าย ใช้เส้นและสีตั้งแต่สามสีขึ้นไปและเว้นระยะระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ

1.2 แผนผังความคิดที่ต้องอาศัยความเชื่อมโยงของความคิดที่สามารถถ่ายทอดความคิดของผู้สร้างออกมาด้วยการใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การใช้ลูกศร การใช้สีเดียวกัน และการใช้รหัสหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการแสดงการเชื่อมโยงความคิด

1.3 แผนผังความคิดจะต้องมีความชัดเจนในการสร้าง เช่น ใช้คำในการแสดงความคิด 1 คำต่อ 1 เส้น ใช้คำที่สั้นกะทัดรัด ลากเส้นหลักเพื่อเชื่อมโยงรูปภาพตรงกลางกับแผนที่ความคิดให้มีลักษณะรวมเป็นหนึ่งเดียว ไม่ขาดตอน รูปภาพมีความชัดเจน วางกระดาษในแนวอนเขียนคาไม่ให้กลับหัว

1.4 มีการพัฒนารูปแบบแผนผังความคิดของตนเอง ในขณะที่รักษากฎเกณฑ์พื้นฐานของแผนที่ความคิด

2. แบบแผนของแผนผังความคิด การวางรูปแบบของแผนผังความคิดที่ดี ช่วยให้แผนผังความคิดมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกเหนือจากการใช้เทคนิคต่าง ๆ แล้ว

2.1 การใช้การเรียงลำดับขั้นของการคิด แผนผังความคิดต้องมีการเรียงลำดับการคิดก่อนและหลังในเรื่องต่าง ๆ

2.2 การเรียงลำดับเกี่ยวกับตัวเลข แผนผังความคิดที่ใช้ในงาน จำเป็นต้องมีลำดับขั้นตัวเลขเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงขั้นตอนได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้น บูซาน (Buzan. 1996 : 35) ยังได้กล่าวถึงวิธีการสร้างแผนผังความคิดไว้ ดังนี้

2.2.1 เริ่มด้วย “แก่นแกน” เป็นภาพสี่ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ ภาพ ๆ เดียวมีค่ากว่าคำพันคำและยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และเพิ่มความจำมากขึ้นด้วย ให้วางกระดาษตามแนวนอน

2.2.2 ใช้ภาพให้มากที่สุดในพื้นที่ แผนผังความคิด ตรงไหนที่ใช้ภาพได้ให้ใช้ก่อนคำหรือรหัส เป็นการช่วยการทำงานของสมอง คึงดูคล้ายตาและช่วยจำ

3. ควรเขียนคำบรรจงตัวใหญ่ ๆ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ เพื่อที่ว่าเมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่จะให้ภาพที่ชัดเจน สะดุดตา อ่านง่ายและก่อผลกระทบต่อความคิดมากกว่าการใช้เวลาเพิ่มอีกเล็กน้อย ในการเขียนตัวให้ใหญ่ อ่านง่ายชัดเจนเพื่อที่จะช่วยให้เราสามารถประหยัดเวลาได้เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่อีกครั้ง

4. เขียนคำเหนือเส้นและแต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่น ๆ เพื่อให้แผนที่ความคิดมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ

5. คำควรที่จะมีลักษณะเป็น “หน่วยคำ” กล่าวคือ คำละเส้น เพราะช่วยให้แต่ละคำเชื่อมโยงกับคำอื่น ๆ ได้อย่างอิสระ เป็นการเปิดทางให้แผนที่ความคิดมีความคล่องตัวและยืดหยุ่นมากขึ้น

6. ระบายสีให้ทั่วแผนผังความคิด เพราะสีช่วยยกระดับความจำ เพลินตา กระตุ้นสมองซีกขวา

7. เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ควรปล่อยให้คิดมีอิสระมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ อย่ามัวคิดว่าจะเขียนลงตรงไหนดีหรือว่าจะใส่หรือไม่ใส่อะไรลงไป เพราะล้วนแต่จะทำให้งานล่าช้า

จิวีวรรณ กิณวงศ์ (2548 : 126-128) ได้เสนอลำดับขั้นตอนในการทำแผนผังความคิด ดังนี้

1. กำหนดคำถามให้ผู้เรียนคิด เช่น เมื่อผู้สอนพูดถึงทิวเรียน ผู้เรียนคิดถึงอะไรบ้าง
2. ให้ผู้เรียนระดมพลังสมอง เพื่อหาสิ่งที่ผู้เรียนคิดถึงเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน
3. เขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นความคิดรวบยอดย่อยตามลักษณะของความคิด
4. ลากเส้นเชื่อมโยงในแต่ละความคิดรวบยอด ความคิดรวบยอดที่สำคัญจะอยู่ใกล้จุดศูนย์กลางมากกว่า ความคิดรวบยอดที่สำคัญน้อยลงไปจะอยู่ห่างจุดศูนย์กลางออกไปเรื่อย ๆ
5. ลากเส้นเชื่อมโยงให้เหมาะสม แต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่น ๆ
6. คำต่าง ๆ ควรมีลักษณะเป็นหน่วย เช่น หนึ่งคำต่อหนึ่งเส้น จะช่วยให้แต่ละคำสามารถเชื่อมโยงกับคำอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น
7. ใช้สี สีช่วยให้การจดจำและจุดประกายความคิดสร้างสรรค์
8. ใช้ลูกศร ช่วยแสดงให้เห็นว่า แนวคิดต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงกันอย่างไร
9. ใช้เครื่องหมาย แสดงการเชื่อมโยงหรือมิติอื่น ๆ
10. ใช้รูปทรงเรขาคณิต แสดงขอบเขตของคำที่มีลักษณะของคำใกล้เคียงกัน
11. ใช้รูปภาพสามมิติ เพื่อให้โดดเด่น

การใช้กิจกรรมแผนผังความคิดประกอบการเรียนการสอน

แผนผังความคิดสามารถนำมาใช้ได้อย่างหลากหลายในการเรียนการสอน สามารถเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบกระบวนการคิดของตนเอง ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงการใช้แผนผังความคิดในกระบวนการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

ไสว พักขาว (2542 : 140) ได้กล่าวถึง การใช้แผนผังความคิดในการสอนไว้ ดังนี้

1. ใช้ในการเตรียมการอ่าน การอ่านและการฟังจะเกิดความเข้าใจได้ก็ต่อเมื่อผู้อ่านและผู้ฟังต้องมีประสบการณ์พื้นฐานในเรื่องที่จะอ่านและฟังก่อนเสมอ แผนผังความคิดจะช่วยให้การประเมินความรู้และประสบการณ์ของนักเรียน โดยให้นักเรียนช่วยกันระดมสมองเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านก่อนว่านักเรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านอย่างไรบ้าง ในระหว่างระดมสมอง นักเรียนจะใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2. ใช้ในระหว่างอ่าน ในขณะที่นักเรียนอ่านเรื่อง นักเรียนจะทำแผนผังความคิดโดยเขียนเหตุการณ์ของเรื่องทีอ่านตามลำดับ

3. ใช้หลังการอ่าน เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว นักเรียนจะสร้างแผนผังความคิดเพื่อช่วยในการสรุปเรื่องราวเป็นแผนภาพทำให้จำเรื่องราวได้แม่นยำ

4. ใช้แผนผังความคิดในการเล่าเรื่องและการรายงาน ในขณะที่เล่าเรื่องและการรายงาน นักเรียนจะใช้แผนผังที่สร้างขึ้นมาเล่าเรื่อง หรือการรายงานเรื่องราวให้ชั้นเรียนทราบ

5. ใช้แผนผังความคิดในการเขียนย่อเรื่องหรือย่อความ หากนักเรียนอ่านเรื่องแล้วจัดทำแผนผังความคิด และนำแผนผังความคิดนั้นมาเขียนสรุปความ จะทำให้นักเรียนสามารถจับประเด็นที่จะย่อเรื่องได้ครบถ้วนและสมบูรณ์

6. ใช้แผนผังความคิดช่วยในการเขียนเรื่อง การเตรียมการเขียน หากนักเรียนช่วยกันระดมสมองและจัดความคิดเป็นแผนผังความคิดเพื่อเป็นโครงเรื่องที่จะเขียนต่อไป

7. แผนผังความคิดสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเรียน ช่วยพัฒนาความเข้าใจการอ่านและความสามารถในการจำเรื่องราวได้แม่นยำขึ้น ช่วยเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน

ฟlood และ แลพพ์ (Flood and Lapp. 1988 : 780) กล่าวว่า แผนผังความคิด เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนที่มีปัญหาทางการอ่าน มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลักและความคิดรองในเรื่องที่อ่านช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ตรงตามเจตนาของผู้เขียน อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้ โดยได้เสนอแนะการนำแผนผังความคิดไปใช้ในการสอนอ่านไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. เตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน โดยการระดมความคิดที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านหรือหัวข้อนั้น ๆ

2. ครูนำเสนอแผนผังความคิด โดยอาจเป็นแผนผังความคิดที่มีข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อเรื่องเพียงบางส่วน รวมถึงการใช้สี ลูกศร สัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นการชี้แนะให้นักเรียนเข้าใจบทอ่านหรืออาจเป็นแผนผังความคิดโล่ง ๆ ที่ให้นักเรียนเติมข้อมูลลงไปเองซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับความสามารถทางภาษาของนักเรียน

3. ครูอธิบายถึงลักษณะโครงสร้างหรือรูปแบบของแผนผังความคิดที่ใช้ รวมถึงการจัดวางโครงสร้างของบทอ่านให้กับผู้เรียน

4. ครูและนักเรียนช่วยกันวิเคราะห์เนื้อเรื่องและเติมข้อความลงในแผนผังความคิดให้สมบูรณ์

5. หลังจากการทำแผนที่ความคิดเสร็จแล้ว ครูอาจใช้แผนผังความคิดที่สร้างขึ้นนำไปสู่การเรียนรู้ในทักษะอื่น ๆ เช่น การพูดหรือการเขียน เป็นต้น

โทนี บูซัน (Tony Buzan. 1997 : 1) ได้กล่าวถึงแนวทาง การใช้ Mind Mapping สำหรับการเรียนการสอน สรุปได้ดังนี้

1. ดูผ่าน ๆ อย่างเร็วมาก หรือมองโดยรวมที่หนังสือหรือบทความ เตรียมหาทางพอเป็นเค้าเพื่อจัดการรวบรวมให้เป็นระบบ

2. กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณาทั้งหมดไปและตัดสินใจสรุปความ ครอบคลุมถึงเนื้อหาในขณะนั้น

3. แพนผังความคิด มีอะไรที่รู้แล้วในเนื้อหา นั้น จักระเบียบเชื่อมโยงด้วยความเข้าใจ

4. กำหนดขอบเขตความมุ่งหมายและสิ่งที่จะเขียนของคุณ เพื่อการศึกษา ภาคการศึกษา นี้และทำแผนผังความคิดต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ โดยคำถามทั้งหมดนั้นล้วนต้องการคำตอบ

5. สังเกตที่หัวเรื่อง สารบัญ หัวข้อที่สำคัญ เหตุผล การสรุป การย่อความ การวาดภาพ ประกอบหรือกราฟที่สำคัญซึ่งดึงดูดความสนใจ กระบวนการนี้จะช่วยให้ได้หัวข้อตรงและแนวทางใหม่ ๆ ของหัวเรื่องแผนผังความคิด

6. เคลื่อนไปตรวจดูที่ปัจจัยสำคัญทั้งหมดที่ยังไม่ครอบคลุม อาจมองข้ามไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเริ่มต้นและการจบของข้อความในหนึ่งย่อหน้า การตัดออกเป็นส่วนและเป็นตอน ข้อมูลส่วนประกอบสำคัญที่นำไปสู่การรวบรวมความคิด แล้วเพิ่มเติมลงไปแผนผังความคิด

7. ขึ้นต่อไป คือการตรวจดูภายในส่วนซึ่งคุณรู้สึกทำให้ยุ่งยากมากในการเรียน การมองผ่านไปหนึ่ง ๆ เหนือบริเวณปัญหาหลักบางส่วน ด้วยการทำให้คุ้นเคยกับส่วนอื่น ๆ ของเรื่อง มันจะง่ายขึ้นที่จะทำความเข้าใจเนื้อหาแต่ละส่วน

8. ขึ้นการตรวจสอบ เมื่อคุณย้อนกลับไปทีบริเวณความยุ่งยาก คุณมองผ่านไปก่อนในตอนแรก ๆ และมองกลับไปที่หัวเรื่อง เพื่อที่จะตอบคำถามที่ยังเหลืออยู่บ้างหรือเติมเต็ม จุดประสงค์ที่ยังเหลืออยู่ที่จุดนี้ คุณจะได้นบันทึกแผนผังความคิดของคุณให้สมบูรณ์

จากการศึกษาสรุปได้ว่า แผนผังความคิดสามารถนำมาใช้ได้อย่างหลากหลายในการเรียน การสอน ไม่ว่าจะเป็นช่วงก่อนเรียน ระหว่างเรียนหรือใช้ในการสรุปบทเรียนหลังจากสอนเสร็จ โดยการนำแผนผังความคิดมาใช้ในช่วงก่อนเรียนนั้นจะช่วยให้ครูประเมินความรู้ ทักษะและ ประสิทธิภาพของผู้เรียนที่มีเกี่ยวกับบทเรียนนั้น ๆ นอกจากนั้น แผนผังความคิดยังเป็นเครื่องมือ ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบกระบวนการคิดของตน ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดข้างต้นมาใช้เป็นเครื่องมือ ในการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด วิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ประโยชน์ของการใช้แผนผังความคิด

นักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์จากแผนผังความคิดไว้ ดังนี้

สมศักดิ์ สนธูระเวชญ์ (2543 : 47) ได้กล่าวถึงครุกับประโยชน์ของการใช้แผนผังความคิดไว้พอสังเขป ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเนื้อหาสาระ ความเชื่อมโยงของเนื้อหาหรือมโนทัศน์ต่าง ๆ เน้นให้เห็นวิธีการคิด

2. ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เส้นทางการเรียนรู้ที่ครูจะพัฒนาผู้เรียน

3. เป็นเครื่องมือที่เรียกว่า Cognitive Tools ช่วยให้ผู้เรียนวิเคราะห์หามโนทัศน์ที่กำลังศึกษา รู้ความหมาย การแบ่งประเภท ความเกี่ยวข้องของข้อมูลที่แสดงลักษณะของมโนทัศน์นั้น ๆ เรียงลำดับ (ขั้นตอน) ของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับมโนทัศน์นั้น ๆ สาเหตุของเหตุการณ์นั้น ๆ หรือผลอันเกิดจากเหตุต่าง ๆ

4. เป็นเครื่องหมายที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด ครูสามารถเข้าใจความคิดของผู้เรียนหรืออีกนัยหนึ่งคือ สามารถตรวจสอบความคิดของผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาหรือมโนทัศน์ต่าง ๆ ได้ หรือประเมินความคิดความเข้าใจของผู้เรียนได้

5. ใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนการสอนแบบบูรณาการ

6. แผนผังความคิด สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์หนังสือเรียนก่อนที่ครูเลือกใช้เพื่อการศึกษาการพัฒนา มโนทัศน์ให้แก่ผู้เรียนของผู้เขียนหนังสือเล่มนั้น ๆ เพื่อให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้และความต้องการของครูและผู้เรียน

ไสว พักขาว (2544 : 162) ได้สรุปประโยชน์ของแผนผังความคิด ไว้ ดังนี้

1. ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหาหรืองานต่างๆ
2. ใช้ในการระดมพลังสมอง (Brainstorming)
3. ใช้ในการสรุปหรือสร้างองค์ความรู้
4. ใช้จัดระบบความคิดและช่วยให้จำได้ดี
5. ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เช่น การเขียนเรียงความ การเขียนบทความ
6. ใช้ในการจดโน้ตหรือทำโน้ตสำหรับนำเสนอ

त्मศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2544 : 21) กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิด (Mind Mapping) กับการใช้งานด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ด้านผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำแผนผังความคิด (Mind Mapping) มาใช้สำหรับจัดบันทึกความรู้ การสรุป การอภิปราย ทบทวนความรู้เดิม การจัดระบบข้อมูลที่กระจัดกระจายให้เป็นระเบียบ ตลอดจนการวางแผนการทำงาน การเสนอผลงานและการเขียนรายงาน

2. ด้านผู้สอน ครูผู้สอนสามารถนำแผนผังความคิด (Mind Mapping) มาใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนการสร้างหลักสูตร แผนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ การประเมินโครงการ เตรียมบทเรียน การเสนอผลงาน การบันทึกการประชุม การสรุป การอภิปราย ใช้ในการระดมความคิด การตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนและให้ผู้เรียนสรุปความเข้าใจจากบทเรียน

ทวีศักดิ์ ภวานันท์ (2545 : 27) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนผังความคิด ดังนี้

1. สำหรับข้อมูลที่ซับซ้อนหากเขียนด้วยแผนผังความคิด จะช่วยทำให้เกิดความรวดเร็วมากกว่าการเขียนเป็นคำหรือเป็นประโยค
2. เนื่องจากแผนผังความคิดเป็นวิธีการคิดที่ต้องใช้สมองทั้งสองข้างซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ ภาษา สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับ ความเป็นเหตุเป็นผล ตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวาทำหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงาม ศิลปะ จังหวะ โดยมีแถบเส้นประสาทคอร์ปัสคัลโลซัมเป็นเสมือนสะพานเชื่อม
3. ช่วยทำให้ระลึกถึงข่าวสารที่เคยคิด วาดไว้ได้ง่าย เพราะแผนผังข้อมูล ได้ถูกบันทึกในความทรงจำอย่างเป็นระบบ
4. ช่วยจัดการกับข่าวสารต่าง ๆ ในรูปของโครงสร้างความสัมพันธ์
5. สมองด้านขวาที่เกี่ยวข้องกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์หรือแนวคิดใหม่ ๆ จะถูกพัฒนาและใช้งานมากขึ้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า แผนผังความคิด (Mind Mapping) มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมต่อครูและนักเรียน กล่าวคือครูนำแผนผังความคิดมาใช้สำหรับการวางแผนการจัดการเรียนรู้และตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน สำหรับนักเรียนนั้น แผนผังความคิด (Mind Mapping) เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการจำ การวางแผนการทำงาน การทบทวนความรู้เดิมและการสรุปเรื่องราวต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R

นวพร คันธิ (2552 : 13-14) ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาอังกฤษ (Critical Reading) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุดรพัฒนาการ การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาอังกฤษ (Critical Reading) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุดรพัฒนาการ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุดรพัฒนาการ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาอังกฤษ (Critical Reading) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนอุดรพัฒนาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 48 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 8 เล่ม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาอังกฤษ แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อและแผน

การจัดการเรียนรู้ ประกอบการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาอังกฤษ (Critical Reading) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุดรพัฒนาการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) และการทดสอบค่า ที (T-test Dependent Samples) ผลการศึกษาพบว่า 1) ชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาอังกฤษ (Critical Reading) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุดรพัฒนาการ มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 81.71/83.97 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาอังกฤษ (Critical Reading) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สยามรัฐ ลอยพิมาย (2554 : 438-439) ศึกษาเรื่องผลของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่ประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา จำนวนนักเรียน 40 คน ซึ่งใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากห้องเรียนมา 1 ห้องเรียน และได้ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ จำนวน 8 ชุด แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่า T-test แบบ Dependent Samples ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.25/91.50 2) ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วันเพ็ญ วัฒนฐานะ (2557 : 98-103) ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R พร้อมทั้งศึกษาพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษระหว่างเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา

2556 จำนวน 20 คนที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ระยะเวลาในการทดลองทั้งหมด 15 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R จำนวน 7 แผน แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R และแบบทดสอบวัดด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One-group Pretest-posttest Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่ Tt-test) ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) พฤติกรรมการอ่านภาษาอังกฤษระหว่างเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับดีเยี่ยม

นภวรรณ สุวรรณประสม (2551 : 26) ศึกษาเรื่องผลของการสอนอ่านด้วยกลวิธี SQ3R ร่วมกับการเรียนแบบโครงการที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนอ่านด้วยกลวิธี SQ3R ร่วมกับการเรียนแบบโครงการเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีด้วยกลวิธี SQ3R ร่วมกับการเรียนแบบโครงการ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านควนพนางตุง (สินประชา) อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2551 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนอ่านด้วยกลวิธี SQ3R จำนวน 7 แผนและแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการเรียนแบบโครงการจำนวน 1 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ฉบับ เป็นแบบคู่ขนาน แบบสอบถามระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนอ่านด้วยกลวิธี SQ3R ร่วมกับการเรียนแบบโครงการ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนอ่านด้วยกลวิธี SQ3R ร่วมกับการเรียนแบบโครงการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนด้วยกลวิธี SQ3R ร่วมกับการเรียนแบบโครงการอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

คุณฉวี นานาหาร (2553 : 45) ศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R ศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและศึกษาความ

คงทนในการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหันศิลางามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการ สอนอ่านแบบ SQ3R จำนวน 15 แผน เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน แบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบย่อยท้ายวงจร เป็นต้น และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจผลการวิจัยพบว่าการพัฒนากิจกรรมการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อ ความเข้าใจสูงขึ้นตามลำดับ นักเรียนมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และความคงทนในการเรียนรู้ด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจจาก การทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ 2 ครั้ง คือหลังเรียนทันทีและ หลังจากรีเรียน 2 สัปดาห์ พบว่าด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจทั้ง 2 ครั้ง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เดลานีย์ (Delaney, 2001 : 111A ; อ้างถึงใน นภวรรณ สุวรรณประสม, 2551 : 24) ได้ศึกษา ผลของยุทธวิธีในการฝึกอ่านเพื่อความเข้าใจกับนักเรียน เกรด 4 และเกรด 5 โดยแบ่งการทดลอง ออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ฝึกให้นักเรียนจับใจความสำคัญของเรื่อง กลุ่มที่ 2 ฝึกให้นักเรียนอ่านเนื้อ เรื่องแล้วขีดเส้นใต้ประเด็นสำคัญ ๆ ไว้ แล้วจดบันทึกสิ่งเหล่านั้นเท่าที่จำได้และกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่ม ควบคุมโดยใช้วิธีเดิม ผลการทดลองพบว่า คะแนนความเข้าใจโดยเฉลี่ยของกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม

แอบบี้ (Abby, 1982 : 115 ; อ้างถึงใน สยามรัฐ ลอยพิมาย, 2554 : 39) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลวิธีในการเรียนการสอน โดยใช้ตำราที่เน้นเนื้อหาของนักเรียนระดับกลางโดยศึกษาประสิทธิภาพ ของการใช้ SQ3R กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนเกรด 5 จำนวน 45 คน ในอุจิงนอร์เรคอน แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรกใช้ SQ3R กลุ่มที่สองเรียนตามปกติ แต่ครูจะให้ข้อมูลย้อนกลับ คือเมื่อนักเรียนตอบคำถามถูกก็ชมเชย ถ้าผิดก็มีการแก้ไขและกลุ่มที่ 3 ไม่ได้รับการฝึกสอนเป็นพิเศษ แล้ววัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจากการเล่าเรื่องที่อ่านอีกครั้งหนึ่งและตอบคำถามสั้น 10 ข้อ ผลของ การทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้เรียนโดยใช้ SQ3R ได้คะแนนจากแบบทดสอบ ตอบคำถามสั้น ๆ ได้ สูงกว่าทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนคะแนนการเล่าเรื่องอีกครั้งหนึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ แม้ว่า กลุ่ม SQ3R จะมีคะแนนสูงกว่าก็ตาม คะแนนจากแบบทดสอบทั้ง 2 ชนิดมีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับกลาง

ไบเออร์ (Baier. 2011 : 12 ; อ้างถึงใน สยามรัฐ ลอยพิมาย. 2554 : 39) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของกลวิธีการอ่านแบบ SQ3R ที่มีต่อระดับความเข้าใจของนักเรียนเกรด 5 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการวิธีการสอนอ่านด้วยกลวิธี SQ3R กับ การอ่านเนื้อหาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนเกรด 5 และศึกษาพฤติกรรมการอ่านแบบอ่านนิยายกับวิธีการอ่านแบบ SQ3R จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนร้อยละ 46.9 ใช้วิธีการอ่านแบบอ่านนิยาย โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบฉบับที่ก โดยคาดว่าในอนาคตนักเรียนร้อยละ 68.7 จะหันมาใช้วิธีการอ่านแบบ SQ3R

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนผังความคิด

สมาน ถาวรรัตนวานิช (2541 : 42) ศึกษาผลของการฝึกใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมในแต่ละระดับของลักษณะบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) คะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองในแต่ละระดับของลักษณะบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความคิดสร้างสรรค์จากงานประดิษฐ์หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

สุพรรณิ สุวรรณจรัส (2543 : 35) ศึกษาผลของการฝึกใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญามีค่าเฉลี่ยคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญามีค่าเฉลี่ยคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ไม่พบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณภายหลังการทดลองกับระยะติดตามผลของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา

กรแก้ว แก้วคงเมือง (2544 : 24) ศึกษาผลของการฝึกสร้างแผนผังทางปัญญาที่มีต่อความเข้าใจและความคงทนของความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนความคงทนของความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกัน

ชัญญชิตา จิตตपालกุล (2545 : 31) ทำการศึกษาผลการใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบแผนที่ความคิด (Mind Mapping) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ผลการวิจัยพบว่า การสอน โดยใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบแผนที่ความคิด ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมสูงขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้นและเมื่อดูจากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลางภาคเรียนกับปลายภาคเรียน ในแต่ละระดับสติปัญญาจะเห็นว่ากลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนมีการพัฒนาขึ้น แต่ในกลุ่มปานกลางกลับมีคะแนนเฉลี่ยลดน้อยลง ซึ่งอาจแปรผลได้ว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนวิธีนี้ไม่เหมาะกับผู้เรียนในกลุ่มนี้ จึงควร ได้มีการศึกษากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือวิธีการสอนที่เหมาะสม กับการพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มนี้ต่อไป ในการเลือกเนื้อหา เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแผนที่ความคิด ควรเป็นเรื่องที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อนหรือเนื้อความมากเกินไปและการสร้างแบบทดสอบอาจมีผลต่อการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ถ้าผู้สอนและผู้ออกแบบทดสอบไม่ใช่บุคคลเดียวกัน และควรสร้างแบบทดสอบจากเนื้อหาที่ได้สอนด้วยวิธีแผนที่ความคิดเท่านั้น มิฉะนั้นอาจทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

นภาพร ภูทอง (2546 : 36) ศึกษาผลของการเล่านิทานประกอบสื่อแบบต่าง ๆ ที่มีต่อการสร้างผังคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้กำหนดโดยการเลือกแบบเจาะจง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 43 คน รวม 129 คน ดำเนินกิจกรรมการเล่านิทานประกอบสื่อรูปภาพ สื่อเทปนิทาน และสื่อวีซีดี เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ ด้วยตัวของผู้วิจัยเอง ผลการวิจัยพบว่า การเล่านิทานประกอบสื่อรูปภาพ และการเล่านิทานประกอบสื่อวีซีดี มีผลต่อการสร้างผังคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษา อยู่ในระดับดีและการเล่านิทานประกอบสื่อเทปนิทานมีผลต่อการสร้างผังคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาอยู่ในระดับพอใช้

รุ่งเพชร ศิริวานิช (2550 : 16) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแผนผังความคิดเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการสอนเขียน โดยใช้แผนผังความคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังการทดลองพบว่าคะแนนความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนมีค่าสูงกว่าคะแนนก่อนการทดลอง 2) หลังการทดลอง คะแนนความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าสูงกว่าคะแนนก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านองค์ประกอบการเขียนรายด้านทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียบเรียง ด้านคำศัพท์ ด้านการใช้ภาษาและด้านกลไกทางภาษา 3) หลังการสอนพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการสอนเขียน โดยใช้แผนผังความคิดมีค่าความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง โดยค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ นักเรียนมีบทบาทในการจัดกิจกรรมกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และนักเรียนเห็นว่า ได้รับการส่งเสริมให้กล้าคิดกล้าแสดงออก

มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่ 3.88 สรุปว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพุทธศรีรังสิตพิบูล ที่ได้รับการสอนเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังความคิด มีความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงขึ้น

แววมณี นิลเชษฐ (2553 : 56) ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ 1) แผนการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 82.11/88.03 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) เท่ากับ 0.8151 แสดงว่านักเรียน มีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 81.51 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยตามแผนการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยสรุป แผนการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสม สมควรนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะในการฝึกเขียนภาษาอังกฤษเป็นรูปประโยคและข้อความสั้น ๆ ง่าย ๆ ในการสื่อสารต่อไป

จากการศึกษาผลงานการวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น พบว่า วิธีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาการอ่าน การเรียนรู้ภาษาได้ดี เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการอ่าน มีความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเป็นการอ่านที่ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้อย่างเป็นระบบ อีกทั้งวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนที่มีปัญหาทางการอ่านมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างความคิดหลัก และความคิดรองในเรื่องที่อ่าน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่าน ได้ตรงตามเจตนาของผู้เขียน อีกทั้งยังช่วยแก้ปัญหาทางการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R และวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิดมาจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การทำวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางที่อยู่ในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 21 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 705 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม จังหวัดตราด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ชนิด ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด

เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

1.2 ศึกษารายละเอียด หลักการ แนวคิดและเทคนิคในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 ศึกษารายละเอียดเนื้อหาของบทอ่านและเนื้อหา

1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 แผน โดยกำหนดหัวข้อในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.4.1 ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์การชี้วัด

1.4.1.1 สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

1.4.1.2 มาตรฐานการเรียนรู้

1.4.1.3 ตัวชี้วัด

1.4.1.4 สาระการเรียนรู้

1.4.1.5 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1.4.1.6 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.4.2 กระบวนการจัดการเรียนรู้

1.4.2.1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

1.4.2.2 ชี้นสอน โดยใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบ SQ3R มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) ชี้นสำรวจ

2) ชี้นตั้งคำถาม

1.4.2.3 ชี้นอ่าน

1.4.2.4 ชี้นจดจำ

1.4.2.5 ชี้นทบทวน

1.4.3 สรุปและประเมินผล

1.4.3.1 การวัดและประเมินผล

1.4.3.2 ปัญหาและอุปสรรค

1.4.3.3 ข้อเสนอแนะ

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา การเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็น มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ ได้ค่าเท่ากับ 4.14

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม จังหวัดตราด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เพื่อดูความเหมาะสมของภาษา เวลา เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทดลองและนำมาปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปจัดพิมพ์ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 จากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาเนื้อหาที่จะนำไปใช้สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชา ภาษาอังกฤษ

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.4 นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะ

2.5 นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษที่ปรับปรุงแก้ไข แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์ โดยมีเกณฑ์การ ให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1	เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนด
ให้คะแนน 0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนด
ให้คะแนน -1	เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนด

2.6 หลังจากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมและสอดคล้องแล้ว นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์ โดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence: IOC) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 70 – 71) แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 0.89 แสดงว่าแบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงในการวัดตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

2.7 ปรับปรุงและพิมพ์แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษไว้ 30 ข้อ

2.8 นำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษ ไปทดลอง (Try- out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม จังหวัดตราด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน

2.9 นำผลการตอบแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยตอบถูก ให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ ให้ 0 คะแนน

2.10 นำผลการตอบแบบทดสอบมาวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ โดยการกำหนดคุณลักษณะเพื่อประเมินตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

2.11 ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของ แบบทดสอบเป็นรายข้อ จำนวน 30 ข้อ โดยแบบทดสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.55 – 0.85 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.23 – 0.69

2.12 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่า 0.89 โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเคอร์ – ริชาร์ดสัน

2.13 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษฉบับจริง เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 จากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาเนื้อหาที่จะนำไปใช้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ต้องการใช้จริง 30 ข้อ

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

3.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนด

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนด

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนด

3.6 หลังจากผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมและสอดคล้องแล้ว นำคะแนนที่ได้มา วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์ โดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence: IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 70 – 71) แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 0.92 แสดงว่าแบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงในการวัดตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

3.7 ปรับปรุงและพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ฉบับทดลองไว้ 40 ข้อ

3.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ไปทดลอง (Try-out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม จังหวัดตราด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน

3.9 นำผลการตอบแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนน โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

3.10 นำผลการตอบแบบทดสอบมาวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ โดยการกำหนดคุณลักษณะเพื่อประเมินตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

3.11 ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของ แบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยคัดเลือกข้อที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.33 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 – 0.57 ไว้ หลังจากนั้นเลือกแบบทดสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์ให้เหลือ 30 ข้อ

3.12 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่า 0.92 โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน

3.13 จัดพิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษฉบับจริง เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดลองก่อนและหลังเรียน (One Group Pre-test Post-test Design) (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 182 – 183)

การดำเนินการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีขั้นตอนในการทดลอง ดังนี้

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง และทำการบันทึกผลการสอบของนักเรียนแต่ละคน
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 แผน ใช้เวลา 12 ชั่วโมง
3. บันทึกคะแนนผลการเรียนรู้จากกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละคนซึ่งประกอบด้วย แบบฝึกหัดและแผนผังความคิด
4. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ชุดเดิมใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง และทำการบันทึกผลการสอบของนักเรียนแต่ละคน
5. นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง และทำการบันทึกผลการสอบของนักเรียนแต่ละคน
6. นำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด ดังนี้ประสิทธิผลของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตรวจสอบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ประยุกต์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 75/75 โดยหาประสิทธิภาพของกระบวนการแลประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2)
2. วิเคราะห์ผลการทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถิติ T – test (Dependent Samples) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
3. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
 - 1.1 การคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X})
 - 1.2 การคำนวณหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ การคำนวณหาค่าความแตกต่างของ T-test แบบ Dependent โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนสอบหลังเรียนและก่อนเรียน
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนระหว่างเรียนของกลุ่มตัวอย่าง
$\sum F$	แทน	ผลรวมของคะแนนหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง
A	แทน	คะแนนเต็มของคะแนนระหว่างเรียน
B	แทน	คะแนนเต็มของคะแนนหลังเรียน
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบที
p	แทน	ความน่าจะเป็นทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลคะแนนทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ตาราง 1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวน นักเรียน	ประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1)	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)			E_1/E_2		
$\sum X$	A	E_1	$\sum F$	B	E_2		
30	438	30	75.55	619	30	84.66	75.55/ 84.66

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน คะแนนจากการทดสอบระหว่างเรียน เท่ากับ 438 คะแนน ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) คิดเป็นร้อยละ 75.55 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษหลังเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คะแนนรวม เท่ากับ 619 คะแนน ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) คิดเป็นร้อยละ 84.66

ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 75.55/ 84.66 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 75/75

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลคะแนนทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตาราง 2 คะแนนวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิค การอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การทดลอง	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t	p
ก่อนเรียน	30	30	22.66	2.52	82	6724	-16.5.3	.00*
หลังเรียน	30	30	25.40	2.17				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาอังกฤษ ก่อนเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.52 และค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชา ภาษาอังกฤษ หลังเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.17 และผลการเปรียบเทียบคะแนนวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาอังกฤษ ก่อน และหลังเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า คะแนนวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตาราง 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวนนักเรียน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	ผลรวมของคะแนนทดสอบ	ผลรวมของคะแนนเต็ม (n=30)	คะแนนเฉลี่ยของการเรียน
30	673	900	74.77

จากตาราง 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน มีคะแนนสอบรวมเฉลี่ยเท่ากับ 673 คะแนน จากคะแนนเต็ม 900 คะแนน คะแนนเฉลี่ยของการเรียน คิดเป็นร้อยละ 74.77

ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเป็นร้อยละ 74.77 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ระดับผลการเรียนที่ตั้งไว้คือ ระดับผลการเรียนดีมาก ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ 75 - 79

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีขั้นตอนในการวิจัยและผลการวิจัยตามหัวข้อ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางที่อยู่ในจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 21 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 705 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/5 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม จังหวัดตราด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ชนิด ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้วัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง และทำการบันทึกผลการสอบของนักเรียนแต่ละคน

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยตนเองตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 แผนใช้เวลา 12 ชั่วโมง

3. บันทึกคะแนนผลการเรียนรู้จากกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละคนประกอบด้วย แบบฝึกหัด และแผนผังความคิด

4. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ชุดเดิม ใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง และทำการบันทึกผลการสอบของนักเรียนแต่ละคน

5. นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง และทำการบันทึกผลการสอบของนักเรียนแต่ละคน

6. นำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด คำนึงประสิทธิภาพของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตรวจสอบความมีนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ประยุกต์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 75/75 โดยหาประสิทธิภาพของกระบวนการ และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/ E_2)
2. วิเคราะห์ผลการทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้สถิติ T – test (Dependent Samples) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
3. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับดีมาก

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย พบประเด็นที่จะอภิปรายได้ดังนี้

1. ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด ตามแนวคิดของโรบินสัน (Robinson. 1961: 29-30) ซึ่งเป็นวิธีการอ่านที่ทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายจนทำให้มีความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ในที่สุด เพราะนักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านอย่างเป็นขั้นตอนผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเริ่มจากขั้นนำเข้าสู่บทเรียนด้วยการที่ครูทักทายนักเรียนตามวัฒนธรรมของชาวตะวันตกผสมผสานกับวัฒนธรรมของไทยเพื่อเชื่อมโยงเรื่องในสู่เรื่องบทอ่าน เป็นการสร้างบรรยากาศความคุ้นเคยและการเตรียม

ความพร้อมโดยการสนทนาเพื่อทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนและเพื่อสร้างความรู้ใหม่ซึ่งสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ กุศยา แสงเดช (2545: 139-143) อีกทั้ง แฮริส และซิปปี (Harris and Sippy, 1979: 15-18) และพิตรวัลย์ โกวิทวที (2540: 4-5) ได้กล่าวสนับสนุนว่าการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ครูต้องสำรวจความพร้อมของนักเรียนอยู่เสมอ ครูต้องทบทวนเสียก่อน เพราะการจัดการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ต่อเมื่อนักเรียนมีความพร้อม ต่อจากนั้นครูดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ไปตามขั้นตอน โดยให้นักเรียนอ่านบท อ่านในใจ (Silent Reading) เพื่อสำรวจ (Survey) บทอ่านคร่าวๆ โดยวิธีการกวาดสายตา (Reading by Scanning) อย่างรวดเร็ว ไปตามหัวข้อ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากติดตามความเป็นไปของเรื่องทีอ่านแล้วนำสิ่งที่อยากรู้จากเรื่องมาตั้งคำถาม (Question) โดยจับประเด็นคำถามให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร กับใคร และทำไม การตั้งคำถามเป็นขั้นตอนที่ทำให้ นักเรียนมีความตั้งใจและจดจ่อกับสิ่งที่อ่านเพื่อหาคำตอบ จึงเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่าน ต่อจากนั้นให้นักเรียนอ่านรายละเอียด (Read) ของบทอ่านเพื่อสร้างความเข้าใจ และค้นหาคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ในแบบบันทึกการอ่านถ้ามีนักเรียนยังตอบคำถามไม่ได้แสดงว่านักเรียนยังไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน ครูให้นักเรียนอ่านทบทวนหลายๆครั้ง จนกว่าจะเข้าใจตอบคำถามได้ ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการอ่านดีขึ้น โดยการสังเกตจากกิจกรรมการอ่านในแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป หลังจากนั้นครูให้นักเรียนทำความเข้าใจคำตอบและเนื้อเรื่องจากการอ่านแล้ว จดจำข้อความสำคัญ (Recite) ด้วยวิธีการจดบันทึกอย่างย่อหรือขีดเส้นใต้ใจความสำคัญของเรื่อง ส่วนการสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ครูให้นักเรียนทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) ลักษณะของแผนผังประกอบความคิดรวบยอดและรายละเอียดรองลงไป จะทำให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้นักเรียนจะได้จดจำใจความสำคัญของบทอ่านเป็นอย่างดี จากนั้นให้นักเรียนทบทวน (Review) เรื่องที่อ่านทั้งหมดโดยการอ่านคำถามและคำตอบของแต่ละคนให้ครูและเพื่อนๆ ฟัง จากการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมผลการเรียนรู้โดยเทคนิคการอ่านแบบใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผลการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากการฝึกฝนบ่อยครั้งจนเกิดความชำนาญ ทำให้ผลการเรียนรู้โดยรวมมีความก้าวหน้าขึ้น ซึ่งเนื้อหาของแต่ละบทอ่านเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียน มีความง่ายเหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539: 22-29) ที่กล่าว การคัดเลือกเนื้อหาหรือบทความต้องมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ (Significance) ถูกต้องทันสมัย (Validity) น่าสนใจ (Interest) เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ (Learn Ability) สอดคล้องกับจุดประสงค์ (Appropriateness to objectives) เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน (Usefulness) และเป็นสิ่งที่สามารถจัดให้นักเรียนได้

(Feasibility) ด้านเนื้อหาจึงเป็นบทอ่านที่มีคุณภาพเหมาะสมที่จะนำมาจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภวรรณ สุวรรณประสม (2551) ได้ศึกษาผลของวิธีการสอนอ่านด้วยกลวิธี SQ3R ร่วมกับการเรียนการสอนแบบโครงการที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ใช้วิธีสอนอ่านด้วยกลวิธี SQ3R ร่วมกับการเรียนการสอนแบบโครงการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภี นานา (2553) พบว่าการพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความคงทนในการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R ตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น

2. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 30 คน มีคะแนนสอบรวมเฉลี่ยเท่ากับ 673 คะแนน จากคะแนนเต็ม 900 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 74.77 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดีมาก การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะว่ากระบวนการของกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 แผน สอดคล้องกับขั้นตอนของเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ซึ่งเน้นการปฏิบัติของนักเรียนเป็นรายบุคคลตามขั้นตอนของการอ่านอย่างเป็นระบบชัดเจน แล้วใช้แผนผังความคิดสรุปความคิดหรือประเด็นสำคัญจากการอ่านเพื่อเป็นการวิเคราะห์ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โชติ จันทร์ (2547: 101) ที่ว่า ผังกราฟิกช่วยให้นักเรียนพัฒนาการจักระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ต่อยอดความคิด ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดระบบความคิดเปรียบเทียบ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างผังกราฟิกและเนื้อหา ทำให้เห็นภาพรวมของโครงสร้างในการเรียนนั้นๆ ทำให้นักเรียนทำความเข้าใจได้ง่ายและเป็นระบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แวมณี นิลเชษฐ (2553) ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ 1) แผนการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 82.11/88.03 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) เท่ากับ 0.8151 แสดงว่านักเรียน มีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 81.51 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยตามแผนการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยสรุปแผนการเรียนรู้การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

เหมาะสม สมควรนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะในการฝึกเขียนภาษาอังกฤษเป็นรูปประโยคและข้อความสั้นๆ ง่ายๆ ในการสื่อสารต่อไป และยังคงคล้องกับผลการวิจัยของ วิทวัส อินทมานนท์ (2554: 105) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคผังกราฟิก พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนผังกราฟิกทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเพราะผังกราฟิกเครื่องมือทางการคิด ช่วยทำให้ความคิดที่เป็นนามธรรมอยู่ในสมอง สามารถแสดงออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรม และเกิดความชัดเจนขึ้นและเป็นเครื่องมือที่ช่วยประมวลและจัดข้อมูล ความคิดให้เป็นระบบระเบียบ สามารถอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย

จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดสามารถพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรเตรียมนักเรียนก่อนการวิจัยในด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับคำศัพท์ ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษแบบ SQ3R เนื่องจากวิธีนี้เป็นวิธีการอ่านโดยอิสระสำหรับผู้ที่มีพื้นฐานการอ่านดี จะช่วยให้นักเรียนสามารถหาคำสำคัญหรือใจความสำคัญจากบทอ่านได้รวดเร็วและถูกต้อง
2. ควรฝึกฝนการตั้งคำถามให้กับนักเรียนสม่ำเสมอจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเคยชิน
3. การทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) ประกอบด้วยความคิดรวบยอดและรายละเอียดรองลงไปเป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการสรุปใจความสำคัญของบทอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเพราะทำให้นักเรียนสามารถจดจำเรื่องที่อ่านได้ดี และทำได้ง่าย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะทางภาษา และเป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังการจัดการเรียนรู้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2540). **หลักสูตรการมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรแก้ว แก้วคงเมือง. (2544). **ผลของการฝึกสร้างแผนผังทางปัญญาที่มีต่อความเข้าใจและความ
คงทนของความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.**
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
(กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ).** กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). **การคิดเชิงมโนทัศน์.** กรุงเทพฯ : ชัคเชสมิเดีย.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2545). **เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506704. เชียงใหม่ :**
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โกวิท ประมวลพฤษ. (2534). **การพัฒนาทักษะกระบวนการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
ภาษาไทย.** กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- ฉวีวรรณ ถิณวงศ์. (2548). **การสอนการคิด.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชนัญชิตา จิตตपालกุล. (2545). **การศึกษาผลการใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบแผนที่ความคิด
(Mind Mapping) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1.**
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2526). **เทคโนโลยีทางการศึกษา: หลักการและแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2.**
กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- คุณฉวี นานาหาร. (2553). **การพัฒนากิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความคงทน
ในการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R.**
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทัศนีย์ ประสงค์สุข. (2546). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของ
นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- ทัศนีย์ เจริญเลิศ. (2538). **ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขามเฒ่าวิทยา อำเภอขามเฒ่าบุรีรัมย์จังหวัด
กำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**

- ทิสนา แคมมณี และคณะ. (2544). ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ทิสนา แคมมณี. (2545). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- _____. (2548). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). ศาสตร์การสอน. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ทวีศักดิ์ ภูวานันท์. (2545). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่นำเสนอด้วยเทคนิคการเขียนแผนที่ความคิด เรื่อง การเพาะเลี้ยงปลากัด. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธาริณี วิทยาอนิวรรณ. (2542). ผลของการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภวรรณ สุวรรณประสม. (2551). ผลของการสอนอ่านด้วยกลวิธี SQ3R ร่วมกับการเรียนแบบโครงการที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นลินี บำเรอราช. (2545). การสอนอ่าน. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นภาพร ภูทอง. (2546). ผลของการดำเนินงานประกอบสื่อแบบต่าง ๆ ที่มีต่อการสร้างผังคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นภาพร คันธี. (2552). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาอังกฤษ (Critical Reading) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุดรพัฒนการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). อุดรธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- นาฎยา ชมวิหา. (2547). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านศิลปะของนักศึกษาหลักสูตรศิลปกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยช่างศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กรมศิลปากร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตยา อัจฉริยานุกูล. (2550). การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

- นันทิยา แสงสิน. (2543). การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ.
เชียงใหม่ : ภาควิชามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิตยา สุวรรณศรี. (2546 ก). **ครูภาษาอังกฤษในยุคปฏิรูปการเรียนรู้**. อุดรดิตต์ : สถาบันราชภัฏ
อุดรดิตต์.
- นรินทร์ สุขปรีดา. (2530). **หลักการอ่าน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- นิลรัตน์ ทศช่วย. (2547). **การเปรียบเทียบเหตุผลเชิงจริยธรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดขอนแก่น ที่มีความสามารถด้าน
เหตุผลและการคิดเชิงวิพากษ์แตกต่างกัน**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน).
ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประพนธ์ เรืองณรงค์. (2545). **การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ :
ประสานมิตร.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). **การพัฒนาการคิด**. กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิคพรินต์.
- ประสาธ อิศรปรีดา. (2523). **จิตวิทยาการเรียนรู้กับการสอน**. กรุงเทพฯ : กราฟิเคอาร์ท.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2543). **การสอนอ่านเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). **การพัฒนาการสอน**. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- บุญนำ เทียงดี. (2548). **การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เรื่อง ร่างกายมนุษย์และสัตว์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ระหว่างนักเรียนที่เรียนรู้โดยกลุ่มร่วมมือแบบ STAD กับการใช้กระบวนการสืบเสาะ**.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2544). **การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร**. กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น.
- เขาวดี วินุลย์ศรี. (2540). **การวัดและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์**. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เขวลักษณ์ สาระโน. (2550). **การใช้ชุดการสอนนิทานเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยไคร้
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน).
เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2544). **เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาอังกฤษ 2222
หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 8**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- รุ่งเพชร ศิริวานิช. (2550). ผลของการใช้เทคนิคแผนผังความคิดเพื่อพัฒนา ความสามารถ การเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2539). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน.
- ลาวัญย์ สังขพันธ์พานนท์ และคณะ. (2549). การอ่านเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลำยอง เครือคำ. (2555). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้แผนที่ความคิด สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วันเพ็ญ วัฒนฐานะ. (2557). การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาความ เข้าใจในการอ่านและศึกษาพฤติกรรมกรรมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วราภรณ์ หลายทวิวัฒนา. (2552). การพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านอีสาน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน บ้านโนนระเวียง จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วนิดา เดชตานนท์. (2539). การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์. นครราชสีมา : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- วนิช สุธารัตน์. (2547). ความคิดและความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิบูลศรี กิ่งแก้ว. (2552). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทยเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟพิพัต. สารนิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิเศษ ชินวงศ์. (2544). “ผังสาระการเรียนรู้ : ความคิดรวบยอด,” วารสารวิชาการ. ปีที่ 4 (7) : 10-20.
- แววมณี นิลเชษฐ. (2549). การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ แผนผังความคิด (Mind Mapping). วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ศุภวิชญ์ เจริญธรรม. (2547). การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม (Classical Test Theory). กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สมศักดิ์ สันธะระเวชญ์. (2543). Mind Mapping กับคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา
พานิช.
- _____. (2541). “การประกันคุณภาพการศึกษา,” วารสารวิชาการ. 4 (1) : 17-27.
- _____. (2544). กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). การจัดการการเรียนรู้กลุ่มสาระ
การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สมุทร เชนะเชาวนิช. (2551). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. พิมพ์ครั้งที่ 12.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมาน ถาวรรัตนพานิช. (2541). ผลของการฝึกใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาที่มีต่อความคิด
สร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สยามรัฐ ลอยพิมาย. (2554). ผลของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา. สารนิพนธ์ คศ.ม.
(หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุคนธ์ สันธพานนท์ และคณะ. (2545). การจัดการกระบวนการเรียนรู้ : เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- สุพรรณิ สุวรรณจรัส. (2543). ผลของการฝึกใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญาที่มีต่อการคิดอย่างมี
วิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2548). วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). วิธีการจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด.
กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). สานฝัน...ด้วยการคิด. กรุงเทพฯ :
เสมอธรรม.
- ไสว พักขาว. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ :
สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.

- Ausubul, D.P. (1968). **Education Psychology: a Cognitive View**. New York: Holt, Rinehart
Winston.
- Brooks, J.G. and Brooks, M. (1993). **In search of Understanding: The Case for
Constructivist Classrooms**. Virginia: ASCD.
- Burmeister, L.E. (1978). **Reading Strategies for Secondary School Teachers**. Massachusetts:
Addison Weley.
- Buzan, T. (1996). **The Mind Map Books: Radiant Thinking**. London: BBC.
- Corey, J. T. (2000). "The Gendering of Literacies: The Reading and Writing Practices of
Adolescent Girls in Rural-Appalachia," **Dissertation Abstract International**. 51(3):
216.
- Flood, J. and Lapp, D. (1988). "Conceptual Mapping Strategies for Understanding Information
Texts," *The Reading Teacher*. 41(4): 780-783.
- Good, C.V. (1993). **Dictionary of Education**. 3rd ed. New York: McGraw-Hill Book.
- Piaget, J. (1962). **The Origins of Intelligence in Children**. New York: Norton.
- Robinson, F. P. (1961). **Effective study**. New York: Harper and Brothers.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นางคะนึ่งนิจ รุ่งโรจน์
 ครูชำนาญการพิเศษ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 โรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่ จังหวัดตราด
2. นางวรรณวิไล แดงเพ็ง
 ครูชำนาญการพิเศษ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 โรงเรียนตราษตระการคุณ จังหวัดตราด
3. นางมลิวลัย กอบพึ่งตน
 ครูชำนาญการพิเศษ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 โรงเรียนตราษสรรเสริญวิทยาคม จังหวัดตราด
4. นางบานชื่น ประไพ
 ครูชำนาญการพิเศษ
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 โรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม จังหวัดตราด
5. อาจารย์อัครราช เกิดทอง
 หัวหน้าภาคทดสอบและวิจัยการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๔๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางวรรณวิไล แดงเพ็ง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนที่ความคิด
จำนวน ๕ แผน
๒. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวพรรณิ หรีจันดา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรดล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ
อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษา
สร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

ผู้ช่วยอธิการบดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๔๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน นางมลิวลัย กอบฟุ้งตน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนที่ความคิด
จำนวน ๕ แผน
๒. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวพรรณิ หรีจันดา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรดล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ
อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษา
สร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

ผู้ช่วยอธิการบดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๔๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางคณินิจ รุ่งโรจน์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนที่ความคิด จำนวน ๕ แผน
๒. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวพรรณิ หรีจันดา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีระ จรดล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

ผู้ช่วยอธิการบดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๔๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางบานชื่น ประไพ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนที่ความคิด
จำนวน ๕ แผน
๒. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวพรรณิ หรีจันดา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรดล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ
อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษา
สร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

ผู้ช่วยอธิการบดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/ว ๐๔๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์อติราช เกิดทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนที่ความคิด

จำนวน ๕ แผน

๒. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวพรรณิ หรีจันดา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรดล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ
อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่นักศึกษา
สร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

ผู้ช่วยอธิการบดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๓๘๓๑ ๘๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๓๘๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/๐๔๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนที่ความคิด
จำนวน ๕ แผ่น

๒. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๓๐ ชุด

๓. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๓๐ ชุด

๔. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วยนางสาวพรรณิ หรีจันดา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรตล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ
อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายละเอียดแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
รำไพพรรณี จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นางสาวพรรณิ หรีจันดา เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

ผู้ช่วยอธิการบดี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ที่ ศธ ๐๕๕๒.๑๓/๐๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อ.เมือง จ.จันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนที่ความคิด
จำนวน ๕ แผ่น
๒. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๓๐ ชุด
๓. แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๓๐ ชุด
๔. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วยนางสาวพรณี หรีจันดา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนที่ความคิดสำหรับนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีศา จรดล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ
อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกสถานศึกษาของท่าน
เป็นกลุ่มตัวอย่าง จึงต้องนำเครื่องมือในการวิจัยมาเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนของท่าน

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
รำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นางสาวพรณี หรีจันดา เข้าเก็บรวบรวมข้อมูล
การวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

ผู้ช่วยอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๓๙๓๑ ๙๑๑๑ ต่อ ๑๑๓๘

โทรสาร ๐ ๓๙๔๗ ๑๐๖๑

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผัง
ความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	รหัสวิชา อ 22102
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2560
หน่วยการเรียนรู้ The Story		จำนวน 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอ่านเรื่องราวจากวรรณกรรม เรื่อง พระมหาชนก เป็นการอ่านที่สร้างความเพลิดเพลิน และได้รับประโยชน์ คติธรรม สามารถพัฒนาและฝึกฝนให้เกิดขึ้นได้ด้วยตนเองโดยวิธีการอ่านที่เหมาะสม เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R เป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจจากเรื่อง ที่อ่าน อีกทั้งสามารถอ่านเชิงวิเคราะห์และสรุปสิ่งที่ได้รับจากการอ่านในรูปแบบแผนผังความคิดได้

2. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

3. ตัวชี้วัด

ต 1.1 ม.2/4 เลือกหัวข้อเรื่องใจความสำคัญบอกรายละเอียดสนับสนุน (Supporting Detail) และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่านพร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างง่าย ๆ ประกอบ

ต 1.3 ม.2/2 พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระหัวข้อเรื่อง (Topic) ที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจของสังคม

4. สาระการเรียนรู้

Grammar : Present Perfect Tense

Past Simple Tense

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. มีความสามารถในการคิด
2. มีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนทักทายสนทนา ทำความคุ้นเคยในการเริ่มเรียน ซึ่งแจจจุประสงค์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาระงาน
2. ครูนำบทความเกี่ยวกับพระราชปราชญ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9) ให้นักเรียนอ่านเพื่อหาใจความสำคัญ
3. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับบทความที่อ่าน
 - 3.1 What did he do?
 - 3.2 Why did he do it ?
 - 3.3 What do you get from a passage ?
4. ครูทบทวนคำศัพท์จากบทความและเขียนประโยคตัวอย่าง เพื่อให้นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์
5. ครูแจกแผนภูมิแสดงลำดับขั้นตอนของเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ให้นักเรียนทำความเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

ขั้นสำรวจ (Survey)

1. ครูแจกบทความให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน โดยครูแนะนำให้นักเรียนอ่านในใจเพื่อสำรวจบทความและคำถามจากบทความอย่างคร่าวๆแบบกวาดสายตารวดเร็วเพื่อหาจุดสำคัญของเรื่อง
2. นักเรียนร่วมกันหาคำสำคัญของบทความที่อ่าน แล้วบอกความหมายของคำศัพท์ที่เห็นว่าน่าสนใจและเป็นคำสำคัญ ด้วยวิธีการเดาความหมายจากบริบทที่สามารถเดาได้ ส่วนที่เดาไม่ได้ให้ใช้พจนานุกรมอังกฤษ – ไทย

ขั้นตั้งคำถาม (Question)

1. ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับ โครงสร้างและหลักภาษาที่นักเรียนพบในบทความ
2. ครูยกตัวอย่างหลักภาษาที่พบในบทความ พร้อมทั้งอธิบายทางหลักภาษาและเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา

3. ให้นักเรียนแต่ละคนนำคำศัพท์ที่เรียนมาแล้วฝึกตั้งคำถามที่ต้องการรู้จากบทความ โดยให้จับประเด็นสำคัญให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และทำไม มาเป็นแนวในการตั้งคำถาม

ขั้นอ่านอย่างรอบคอบ (Read)

1. นักเรียนอ่านบทความพระราชปรารภ อย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่องหลายๆครั้งจนกว่าจะพบคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ จากนั้นเขียนคำตอบแบบย่อ ๆ ไว้ โดยใช้ภาษาของตนเอง

2. ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาคำตอบและวิเคราะห์เนื้อหาจากบทความ

ขั้นการจดจำ (Recite)

1. ให้นักเรียนอ่านบทความอีกครั้งหนึ่ง แล้วจดบันทึกย่อหรือขีดเส้นใต้ที่เป็นใจความสำคัญจากบทอ่านเพื่อเตือนความจำของตนเอง

2. แบ่งกลุ่มนักเรียน 4-5 คน เพื่อทำการอภิปรายสิ่งที่ได้รับจากบทความและสรุปใจความสำคัญให้เป็นภาษาของตนเอง

3. ครูแจกตัวอย่างแผนผังความคิดและทำความเข้าใจรูปแบบการทำแผนผังความคิดกับนักเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม

4. ให้นักเรียนสรุปเป็นแผนผังความคิด (Mind Mapping)

5. ครูร่วมกับนักเรียน อภิปรายผลงาน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ค่าและมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำและเรื่องราวในแผนผังความคิด

6. นำผลงานนักเรียนติดป้ายนิเทศในห้องเรียน

ขั้นทบทวน (Review)

1. นักเรียนทุกคนร่วมกันทบทวนประเด็นสำคัญ ๆ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

2. นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพื่อเป็นการทบทวน

3. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัด

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปและประเมินผล

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรมจากบทความที่อ่าน

2. ประเมินผลนักเรียนเก่งและอ่อนเพื่อการช่อมและเสริมต่อไป

8. สื่อการเรียนรู้

1. บทความพระราชปรารภ
2. แผนภูมิเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R
3. ตัวอย่างแผนผังความคิด (Mind Mapping)
4. แบบฝึกหัด

9. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของเทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ขณะอ่านบทความพระราชปรารภได้อย่างถูกต้อง	สังเกตการอ่านระหว่างเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบSQ3R	แบบบันทึกการสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 60 ขึ้นไป
2. เขียนแผนผังความคิด สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้	ตรวจผลงาน	แบบประเมินการเขียนแผนผังความคิด	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 60 ขึ้นไป
3. ตอบคำถามจากแบบฝึกหัดได้	ตรวจผลงาน	แบบฝึกหัด	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 60 ขึ้นไป

บันทึกหลังสอน

1. ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาวพรรณี หรีจันดา)

ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

.....
.....

ลงชื่อ.....หัวหน้ากลุ่มสาระฯ
(นายมนัส ถึกสุวรรณ)

ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา

.....
.....

ลงชื่อ.....
(นายสำเนา บุญมาก)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 60 นาที
2. คำถามในแบบทดสอบเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ ข้อละ 4 ตัวเลือก
3. ในแต่ละข้อให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมาย x ลงในกระดาษคำตอบ ดังตัวอย่างข้อ (00) ดังนี้

(00)

1. At school.
2. At home.
3. At work.
4. At temple.

สมมติว่าคำตอบที่นักเรียนเลือกคือ ข้อ 1. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x ลงในกระดาษคำตอบให้ตรงกับช่อง 1. ดังนี้

ข้อ	1.	2.	3.	4.
00	x			

4. ห้ามขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใดๆ ลงในแบบทดสอบนี้
5. ให้นักเรียนกรอกข้อความต่างๆ ลงในกระดาษคำตอบให้เรียบร้อยครบทุกช่อง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

GM Foods

GM foods are especially popular in the US where up to seventy percent of food products in supermarkets could contain a crop that has been genetically modified. However, in many other countries, GM foods can be controversial. In fact, many people protest and concerns are so great that some governments have taken action.

1. Which part of the newspaper can you find this news?

1. Comics
2. Business
3. Editorials
4. World news

2. Which is NOT true according to this news?

1. GM foods are very popular in the US.
2. Nobody in the US likes to buy GM foods.
3. We can find GM foods in supermarkets in the US.
4. Many people in many countries protest about GM foods.

(3 - 5)

Sign language is used by people who cannot hear or speak well. They use their hands instead of their voices to talk. Their hand signals may be different letters, words or whole ideas.

Sign language is used by other people too. Basketball referees, for example, use hand signals to let people know what has happened in the game. Their signs can mean 'foul,' 'time out,' or can let players know when a play was good.

Guess who else uses sign language? You do! You wave your hand for hello and goodbye. You nod your head up and down to say yes and back and forth to say no. You point to show which way to go. Sign language is used by people everywhere as another way of talking.

3. What is the main idea of this passage?

1. Sign language is important to many sports.
2. Sign language is used by people everywhere.
3. Sign language is used by deaf people in some areas.
4. Sign language is used by some people in some countries.

4. What does the word 'They' (line 1) refer to?

1. basketball referees
2. people who cannot hear or speak well
3. the signs that can mean 'foul,' or 'time out'
4. the hands that are used instead of the voices

5. Which statement is NOT true?

1. Sign language is used in several sports.
2. Sign language is used only in some areas.
3. Sign language is used by people everywhere.
4. Sign language is used as another way of talking.

(6 - 8)

ST. PAUL PARK, Minnesota – A small airplane trying to return to the airport because of an open cargo door hit some trees on Wednesday and crashed into the Mississippi River, killing the pilot and two passengers.

Two other passengers survived by swimming about 15 metres to an island, where they were rescued by a tugboat.

The wreckage of the single-engine Piper Saratoga, with the three bodies inside, was pulled from the river on Wednesday afternoon. The plane was missing a wing.

-Associated Press.

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

6. What is the news mainly about?

1. The pilot was killed in the river.
2. The plane hit some trees at the airport.
3. The plane fell into the Mississippi River.
4. The passengers were unable to swim to an island.

7. How many people were on board?

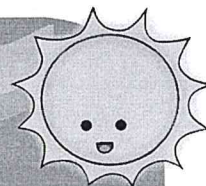
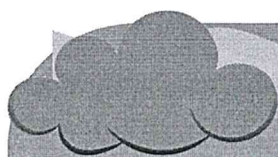
1. two
2. three
3. four
4. Five

8. What information is not given?

1. the name of the plane
2. the owner of the tugboat
3. the day when the accident took place
4. the place where the accident took place

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

(9 – 11)

Many species of bats have very small eyes and do not see well. Still, they can fly around, and hunt for food in the dark without bumping into any objects. How is this possible? Echolocation!

You might recognize the beginning of the word echolocation as echo, and you might recognize the last part of the word as location. This gives you clues about how echolocation works. The bat sends out sounds using its mouth or nose. The sounds bounce off objects and return to the bat. Echolocation not only tells the bat that the objects are nearby, it also tells the bat just how far away the objects are, and what they look like – be its size, shape and even texture.

Bats are not the only creatures that use echolocation, porpoises and some types of

9. What is the main idea of this passage?

1. Bats cannot see very well.
2. Many animals use echolocation.
3. Bats are not the only creatures that use echolocation.
4. Echolocation is a useful tool for bats and other animals.

10. What does the word 'they' (line 8) refer to?

1. the clues
2. the objects
3. the sounds
4. the creatures

11. Which statement is NOT true?

1. Echolocation is a very useless tool for a bat.
2. Echolocation helps a bat hunt for food in dark.
3. Echolocation tells a bat what an object looks like.
4. Echolocation tells a bat how far away an object is.

(12 - 17)

(1) Ice cream is one of the most popular desserts in the world. Over four billion gallons (15.1 billion liters) are consumed each year, worldwide. Although many people enjoy this frozen dessert, not too many people know its history.

(2) Eating frozen sweets started about two thousand years ago. In ancient Italy, Persia and China, ice (or sometimes snow) was mixed with fruit or fruit juice. In ancient Rome, the Emperor Nero had snow brought down from the mountains and mixed with fruit.

(3) Arabs were the first people to add milk to frozen desserts. Instead of fruit juice, they added sugar as a sweetener. But sugar wasn't the only thing added. They also added dried fruits and nuts. As early as 1,000 years ago ice cream could be found in Baghdad, Damascus and Cairo.

(4) Much later, in the sixteenth century, the rulers of ancient India used horsemen to bring ice down from the mountains to make sorbets. During this time a famous Italian duchess, Catherine de Medici brought ice cream to France. A hundred years later, in the seventeenth century, ice cream could be found in England.

(5) After this time, ice cream and ice cream recipes were mentioned in books. One of the earliest ice cream recipes appeared in a cookbook from 1718. The Oxford English Dictionary claims that the first mention of the phrase "ice cream" was in a magazine that was published in the year 1744.

(6) About one hundred years later, in the 1870's, a German engineer invented something that would later help make ice cream available worldwide. This invention was the freezer. Later still, in 1926, an improved a method of freezing was invented. This is when ice cream started to spread all over the world because it could be more easily made and transported.

(7) These days there are many companies that sell ice cream and the number of different flavors available is well over 1,000. Frozen desserts have been around for a long time and will most likely be enjoyed well into the future.

12. What should be the best title of this passage?

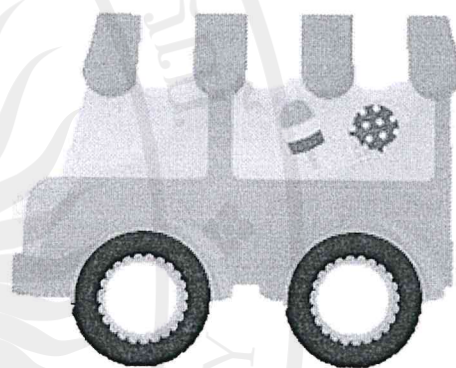
1. People love ice cream
2. How to make ice cream
3. The history of ice cream
4. The different ways of making ice cream

13. What is the main idea of paragraph 3?

1. Arabs added some salt to frozen ice cream.
2. Ice cream was popular in many old Arab cities.
3. Arabs added variety of things to frozen desserts.
4. Arab traders brought ice cream to Central America.

14. What is the main idea of paragraph 6?

1. Technology which made ice cream taste better
2. Something that helped ice cream spread quickly
3. Technology which was invented to make ice cream
4. How German Engineers invented a machine to freeze ice cream

15. How much ice cream is eaten each year?
1. more than 4,000,000 gallons
 2. more than 14,100,000 gallons
 3. more than 40,000,000 gallons
 4. more than 4,000,000,000 gallons
16. According to the passage, which statement is NOT true?
1. A famous Italian duchess brought ice cream to Italy.
 2. Arabs were the first people to add sugar to frozen desserts.
 3. Ice cream recipes first appeared in magazine in the seventeenth century.
 4. Ice cream spread all over the world after a method of freezing was invented.
17. What does the word 'it' in paragraph 6 refer to?
1. freezer
 2. method
 3. ice cream
 4. technology

(18 - 20)

ISS catches the Dragon

People launched the Dragon spacecraft on top of a Falcon 9 rocket. The Dragon is a reusable rocket and it made history when it landed on a **drone ship** at sea.

The spacecraft flew to the International Space Station where a robotic arm captured it. It carried cabbage seeds, lab mice and an inflatable room, which the astronauts will test.

For only the second time in its history, there are now six crafts at the ISS. The Dragon will return to Earth with science experiments from the ISS in mid-May.

18. According to the news excerpt above, which statement is **TRUE**?

1. The experiment will be conducted by the pilot.
2. The astronauts are waiting in a drone ship in the sea.
3. The dragon will return to earth by the fifteenth of May.
4. The Dragon rocket was first used to carry the Dragon Spacecraft.

19. What should be another meaning for the word “**drone ship**” in line 2?

1. jet plane
2. cargo ship
3. spacecraft
4. unmanned ship

20. It can be inferred from the passage that _____

1. The spacecraft is a reusable rocket.
2. The dragon will return to earth safely in the mid-May.
3. The spacecraft landed on successfully on a drone ship.
4. The scientists want to experiment with plants and animals in space.

(21 - 25)

Southwestern Japan has been hit by two major earthquakes, killing at least 9 people and injuring hundreds more.

The initial magnitude 6.0 **tremor** struck 7 miles east of the city of Kumamoto at around 9:30 p.m. Another 6.4 magnitude quake hit the same place after midnight. More than 44,000 people have been evacuated to schools and community centres. Many chose to spend the night outdoors despite the cold, waking up cracked roads and damaged houses. While the magnitude was much lower than that of the 2011 quake that triggered a tsunami and nuclear meltdowns at Fukushima. The intensity was similar because the quake struck on land and at much shallower depth.

In this case, the absence of a tsunami and Japan's strict building codes helped keep the death toll down. Many iconic buildings like, Kumamoto castle, were badly damaged in the earthquake.

More than 3,000 **troops**, police and firemen were sent to the area from around Japan. Experts have warned that more aftershocks could occur over 15 the next week.

21. The word “**tremor**” in line 3 is closest in meaning to

1. tsunami
2. magnitude
3. earthquake
4. massive wave

22. What statement is **NOT** true?

1. The earthquake struck city of Kumamoto at night.
2. The death toll at Kumamoto was less than at Fukushima.
3. There were over three thousand officers being sent to Kumamoto.
4. The earthquake at Kumamoto was not the same intensity as at Fukushima.

23. Which word best replaces the word “troops” in line 14?

1. doctors	2. soldiers
3. rescuers	4. nurses

24. What is the purpose of the news article?

1. To create the event.
2. To report the event.
3. To invite people to the event.
4. To compare the two earthquakes.

25. The earthquake made some of the people _____ .

1. homeless
2. homesick
3. homely
4. excited

(26 - 29)

The diseases connected to smoking are a big problem. Doctors think that the annual medical cost for lung cancer, heart diseases and other illnesses connected smoking between 12 to 35 million pounds and money costs society money in other ways. Between 27 and 61 billion pounds are spent each year on sick day. When people don't go to work, companies lose money because of sick days.

This money is calculated from people who die of cancer at a young age and stop paying taxes. This does not count fires started from cigarettes, which kill fifteen hundred people yearly and injure another four thousand. Smoking costs every man, woman and child in the UK from one hundred and ten to two hundred and fifty pounds each year when you add another fifty to one hundred and fifty pounds yearly in insurance, that comes to one hundred and sixty to four hundred and ten pounds. If everyone stopped smoking, a family of four could have up to one thousand six hundred and forty pounds a year more.

Smoking will also cause other problems. People who don't smoke will live longer. So they will take money from the government when they are old. But they will also work for more years and pay more taxes. In the end, the value of a non-smoking nation is not in pounds. The good health of the people is the true value for us all.

26. If everyone stopped smoking, all in the United Kingdom _____ .

1. would live longer
2. would have no money
3. would have less money
4. would have more money

27. Every year companies lose _____ because of the disease.

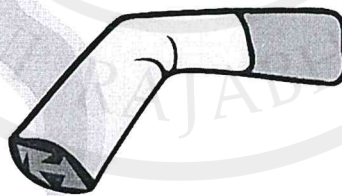
1. time
2. work
3. wages
4. money

28. If everyone in the UK stopped smoking, a family of four could have _____ more each year.

1. 150 pounds
2. 250 pounds
3. 1,640 pounds
4. 4,000 pounds

29. The true value of not smoking in the UK is _____.

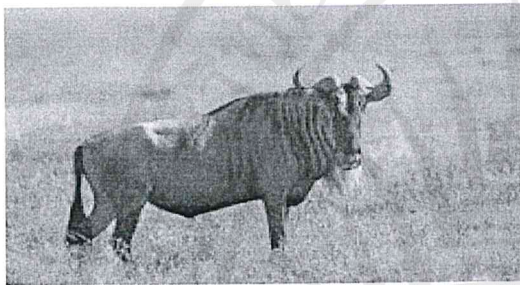
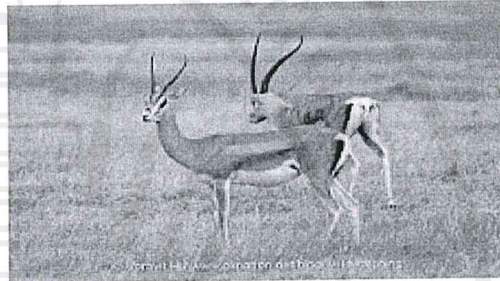
1. great jobs
2. more taxes
3. good health
4. more money

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

(30)

The Serengeti is a National Park in Tanzania. Every year, hundreds of thousands of zebras, wildebeest, gazelles, and other herbivores migrate across the plains in search of watering holes. Close on their heels come the Serengeti's predators: lions, leopards, and cheetahs. It is a fantastic sight to behold. Tourists come from all over the world to witness the migration, hoping to see the big cats as

*Wildebeest**gazelles*

1. Giraffe
2. Big cat
3. Leopard
4. Crocodile

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

เฉลยแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์

1. b	16. b
2. c	17. d
3. b	18. d
4. a	19. a
5. d	20. c
6. a	21. c
7. d	22. a
8. b	23. c
9. d	24. b
10. a	25. b
11. b	26. a
12. a	27. a
13. d	28. a
14. a	29. a
15. c	30. b

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก จ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R

ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีคำถามทั้งหมด 30 ข้อ คะแนน 30 คะแนน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
2. ในการตอบแบบทดสอบนี้ ให้นักเรียนอ่านบทอ่านแต่ละบทอ่านที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม
3. คำถามทุกข้อเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย (X) ลงในกระดาษคำตอบเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

Directions: Read the passage from the newspaper and choose the best answer.(For no.1-3)

Student Weekly

Inter panda

On September 28, panda Lin Ping was put aboard a Thai Airways International charter flight from Chiang Mai to Chengdu in China's Sichuan province. A big farewell procession was held to say goodbye to the popular panda. Read the following story to learn more about Lin Ping's send-off. Hundreds of well-wishers, fans and tourists joined a ceremony to bid farewell to Thai-born giant panda Lin Ping. The female panda was flown to China to find a mate.

1. Why was Panda flown to China?

- a. Go home.
- b. Choose a mate.
- c. Go to see its parents.
- d. It's a farewell ceremony.

2. What is the main idea of this passage?

- a. Goodbye to the popular panda.
- b Panda Lin Ping was put aboard.
- c. Lin Ping was flown to China.
- d. Inter panda.

3. Which statement is **not** true?

- a. Lin Ping was flown to China to find a mate.
- b. Lin Ping has been living at Chiang Mai Zoo.
- c. Lin Ping went to Chengdu in China's Sichuan province.
- d. Lin Ping went to China by Thai Airways International charter flight .

Directions: Read the passage from the newspaper and choose the best answer. (For no. 4-6)

New Star Rises From Factory Floor

Ratchanok is the daughter of Winutcha Intanon and Kumpan Suvarsara. She has a brother. Ratchanok was born in Yasothon province in the Northeast of Thailand, but moved at the age of 3 months with her parents, who worked at the Banthongyord sweets factory in Bangkhae district of Bangkok. As a child, Ratchanok would run around near the cooking furnaces. Kamala Thongkorn, the owner of the factory, worried that she would be burned by boiling water and hot sugar, so she supported Ratchanok in playing badminton at the factory's badminton courts. She started playing when she was six years old, and won her first championship at the age of seven. "I wanted to be a national player like my older friends and play for the country, because that was the only way I could help my parents to improve our status and leave poverty" she said.

4. She started playing badminton when.....

- a. she was six years old.
- b. she was in Yasothon province.
- c. she stayed at the factory's badminton courts.
- d. she worked at the Banthongyord sweets factory.

5. What is the way that she can help her parents?

- a. She plays for the country.
- b. She won her first championship.
- c. She is a national player like her older friends.
- d. All are right.

6. What kind of girl is RatchanokIntanon?

- a. Grateful.
- b. Active.
- c. Happy.
- d. Weak.

Directions: Read the conversation and choose the best answer. (For No.7-10)

Mrs. Bell: Today is October 31st. What do you do on Halloween?

Jack: I will wear costume and mask but my friends play trick or treat and go along the houses.

Sam: I tell ghost story to my friends.

Tom: I will go to Halloween party in the evening.

Lisa: I make Halloween pumpkin.

7. When does Tom go to Halloween party?

- a. In the morning.
- b. In the afternoon.
- c. At noon.
- d. At night.

8. What is the topic of this conversation?

- a. Halloween.
- b. Halloween Day.
- c. Halloween party.
- d. Halloween pumpkin.

9. Which sentence is **not** true?

- a. Sam tells ghost story to his friends.
- b. Lisa makes Halloween pumpkin.
- c. Tom goes to Halloween party.
- d. Jack plays trick or treat.

10. Where do the children play trick or treat?

- a. At the neighbor's houses.
- b. At the coffee shop.
- c. At Halloween party.
- d. At school party.

Directions: Read the passage and choose the best answer. (For no.11-14)

Mother's Day Celebrations in Thailand

In Thailand, August 12th is celebrated as the birthday of Her Majesty the Queen Sirikit. As the Queen is also regarded as mother to all Thai people. This day is also celebrated as 'Mother's Day'. On Mother's Day, people all around the country raise national flags and the blue flags which is the flag of the queen. Their houses are decorated with the portrait of Her Majesty the Queen. Thai people also take an opportunity to thank their dear mothers on Mother's Day. In the morning, they start by giving alms to the monks. Following the Thai tradition, kids kneel down before their mothers to show their love and gratitude. They give her with white jasmine flowers or garlands, in return, mother gives her blessings on kids. On this day, white jasmine flowers are the symbol of maternal love.

11. What do Thai people give their mothers on Mother's Day?

- a. They raise national flags and the blue flags on their houses.
- b. They give them white jasmine flowers or garlands.
- c. They kneel down before their mothers.
- d. They give alms to the monks.

12. Is the jasmine symbol of Mother's Day?

- a. Yes, it is.
- b. Yes, it does.
- c. No, it isn't.
- d. No, it doesn't.

13. What is the main idea of this passage?

- a. August 12th is celebrated as the birthday of Her Majesty the Queen Sirikit .
- b. The Queen is also regarded as mother to all Thai people.
- c. This day is also celebrated as 'Mother's Day'.
- d. Mother's Day Celebrations in Thailand.

14. What should you say on Mother's Day?

- a. Mom, I love you.
- b. Mom, good night.
- c. Mom, oh my God!
- d. Mom, enjoy eating.

Directions: Read the passage and choose the best answer. (For no.15-16)

How many countries are there in Southeast Asia? Thailand is one of them.
Thailand is bordered by Laos to the north, Malaysia to the south, Myanmar to the west and Cambodia to the east.

Are there other countries in the Southeast Asia? Yes. Vietnam, the Philippines, Indonesia, Brunei and Singapore are also in Southeast Asia, too.

15. How many countries are there in Southeast Asia?

- a. Seven.
- b. Eight.
- c. Nine.
- d. Ten.

16. What is the topic of this passage?

- a. The ASEAN way.
- b. The symbol of ASEAN.
- c. The emblem of ASEAN.
- d. ASEAN Member Countries.

Directions: Read the passage and choose the best answer. (For no.17-18)

New Year is the oldest of all holidays. But four thousand years ago, it was not on the 1st of January. People in Babylon (now part of Egypt) started to celebrate the beginning of the new year around two thousand B.C. Their new year started in March when spring began and people grew vegetables for food. Julius Caesar changed the new year to the 1st of January in the year forty-five B.C.

17. Who changed the new year to the 1st of January?
- Egyptians.
 - People in Babylon.
 - Julius Caesar.
 - Some people.
18. What date do Thai people count down to the end of the year?
- 30th of December.
 - 31st of December.
 - 1st of January.
 - 2nd of January.

Directions: Read the steps of cooking and answer the questions. (For no.19-20)

- Add green papaya and peanuts. Crush and mix well.
 - Crush dried shrimp in a mortar. Add chili and garlic.
 - Put on a dish and serve immediately.
 - Put in fish sauce, lime juice, tamarind juice, and palm sugar
- Add cherry tomatoes and long beans. Crush together.

19. Choose the correct order.

- 1 – 2 – 3 – 4
- 1 – 2 – 4 – 3
- 2 – 1 – 4 – 3
- 2 – 1 – 3 – 4

20. What is the topic of this passage?

- a. How to make Green Papaya “Som – Tum”.
- b. How to make papaya curry.
- c. How to make papaya crush.
- d. How to make papaya soup.

Directions: Read the Tale and choose the best answer. (For no. 21-25)

The Fox and the Crow

One day a crow flew past a window. The crow saw a piece of cheese. It took the cheese. The crow flew to the top of the tree with cheese. A fox saw the crow and the piece of cheese. The fox was hungry. It wanted the cheese. It called to the crow, “Your wings are so beautiful. You fly faster than any other birds. Your claws are prettier than any other birds’ claws. Your beak is the most beautiful in the world. But you cannot sing.” The crow was very happy to hear the fox’s words. But the crow wanted the fox to hear it sing. So the crow opened his beak to sing, The fox **picked up** the cheese and ran away with it. The fox said the crow was beautiful. It did not say the crow was intelligent.

21. The fox **picked up** the cheese and ran away with it.

The word “**picked up**” means.....

- a. swallowed.
- b. wanted.
- c. took.
- d. gave.

22. Why did the crow drop the cheese?

- a. She did not like it.
- b. She wanted to sing.
- c. The cheese was very heavy.
- d. She wanted to give it to the fox.

23. What is the main idea of the story?
- One day a crow flew past a window.
 - The fox tricked the crow to get the cheese.
 - The crow was very happy to hear the fox's words.
 - The fox picked up the cheese and ran away with it.

24. What kind of fox is it?
- cunning.
 - selfish.
 - stupid.
 - greedy.

25. What is the motto of the story?
- Don't trust a flatterer.
 - Know the face can tell the heart.
 - Little friends may prove great friends.
 - Someone has many friends, has no friends.

Directions: Choose the best answer. (For no. 26-30)

26. Which one is not the advantage of studying about the story of the Buddha?
- Getting the motto
 - It is fun
 - Understanding the theory of Buddhism
 - Getting the compliment that the learner is the professional of the story of the Buddha

27. What is the main purpose to study the story of the Buddha?
- Getting the knowledge about of the story of the Buddha
 - Aware the value and the important of the story of the Buddha
 - Using the motto to apply in daily life
 - Understanding the life style of people in Buddha age

28. Which is the motto that learner get from the story of Mahajanok?
- everybody can fall but you can start it again
 - Everybody needs to have an endeavor for completing the goal
 - Everybody should get new knowledge, having a good manner and diligence
 - Women have to consider about their couple to avoid the mistake and sadness
29. What is the qualification of King Mahajanok who is son of King Aritajonok?
- He has multi skills
 - He can remember Vinaya
 - He is intelligence
 - He has an endeavor
30. What is the main reason that decided King Mahajanok to get an ordination?
- He is bored his treasure
 - He had got a motto under mango trees
 - He would like to give his treasure and empowerment to his son “ Tekhawutrachakumarl
 - The queen suggested him to get an ordination for avoiding the unlucky

ภาคผนวก น
แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับ
แผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความเหมาะสมต่อข้อความในรายการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดย
ขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
สาระสำคัญ					
1. สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
2. สอดคล้องกับเนื้อหา
3. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
4. ใช้ความกะทัดรัด สมบูรณ์ และชัดเจน
จุดประสงค์การเรียนรู้					
5. สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตร
6. สอดคล้องกับเนื้อหา
7. ใช้ข้อความกะทัดรัด สมบูรณ์ และชัดเจน
เนื้อหา					
8. สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
9. สอดคล้องกับมาตรฐานในหลักสูตรแกนกลาง
10. เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
11. มีรายละเอียดที่สมบูรณ์ และชัดเจน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
กิจกรรมการเรียนรู้					
12. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
13. จัดกิจกรรม โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
14. ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
15. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์
16. สอดคล้องกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้
สื่อการเรียนรู้					
17. สอดคล้องกับสาระสำคัญ
18. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
19. สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้
20. เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้					
21. สอดคล้องกับตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
22. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
23. มีการประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ที่เหมาะสม
24. มีเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่เหมาะสม
25. ใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับผู้เรียน

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
(.....)

ภาคผนวก ข
ผลการหาคุณภาพเครื่องมือ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 4 ค่าความยากง่าย(p) ค่าอำนาจจำแนก(r)และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.55	0.40
2	0.56	0.23
3	0.59	0.69
4	0.65	0.36
5	0.61	0.28
6	0.59	0.32
7	0.65	0.32
8	0.73	0.28
9	0.71	0.27
10	0.85	0.63
11	0.59	0.27
12	0.69	0.36
13	0.73	0.28
14	0.85	0.63
15	0.60	0.36
16	0.79	0.24
17	0.85	0.63
18	0.65	0.40
19	0.69	0.24
20	0.73	0.28
21	0.69	0.23
22	0.70	0.28
23	0.79	0.27
24	0.70	0.37

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
25	0.85	0.63
26	0.83	0.47
27	0.71	0.27
28	0.63	0.23
29	0.71	0.42
30	0.76	0.55

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.89

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 5 การวิเคราะห์ความสอดคล้อง(IOC)ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบ SQ3R ร่วมกับแผนผังความคิดสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
9	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
10	0	+1	0	+1	+1	3	0.60	สอดคล้อง
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
14	0	+1	+1	+1	0	3	0.60	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
18	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
20	0	0	+1	+1	+1	3	0.60	สอดคล้อง

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣR	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
24	0	+1	+1	+1	0	3	0.60	สอดคล้อง
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
28	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 6 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.50	0.54
2	0.55	0.51
3	0.55	0.53
4	0.55	0.46
5	0.40	0.55
6	0.65	0.51
7	0.70	0.52
8	0.80	0.53
9	0.70	0.52
10	0.55	0.46
11	0.75	0.56
12	0.65	0.51
13	0.40	0.57
14	0.55	0.55
15	0.60	0.50
16	0.70	0.56
17	0.80	0.48
18	0.45	0.53
19	0.70	0.57
20	0.50	0.50
21	0.50	0.50
22	0.55	0.55
23	0.60	0.54
24	0.33	0.53

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
25	0.35	0.53
26	0.74	0.47
27	0.65	0.57
28	0.63	0.20
29	0.76	0.55
30	0.71	0.42

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.92

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลก่อนเรียนและหลังเรียนของแบบทดสอบ
วัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน
1	23	25
2	24	26
3	26	29
4	22	25
5	25	28
6	28	29
7	24	26
8	22	24
9	23	26
10	26	28
11	21	25
12	22	26
13	23	28
14	25	26
15	25	27
16	23	26
17	25	28
18	21	24
19	20	23
20	18	22
21	22	25
22	20	22
23	18	21

ตาราง 7 (ต่อ)

เลขที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
	ก่อนเรียน	หลังเรียน
24	23	25
25	19	22
26	18	22
27	23	26
28	22	25
29	24	26
30	25	27
รวม	680	762
\bar{X}	22.66	25.40
S.D.	2.52	2.17

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวพรรณี หรีจินดา
วัน เดือน ปีเกิด	2 ตุลาคม 2528
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดตราด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 4/677 หมู่ที่ 9 ตำบลท่าช้าง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียน โป่งน้ำร้อน อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2543	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ จังหวัดตราด
พ.ศ. 2546	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ จังหวัดตราด
พ.ศ. 2551	ครุศาสตรบัณฑิต ค.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
พ.ศ. 2561	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี